

turkuaz

eyüpsultan ihl

yl:2 sayı:2 2019

Akademik alanda başarıya odaklanan okulumuz, "kültür-sanat-edebiyat" bağlamında da çalışmalarına yoğun bir şekilde devam etmektedir.

Milli ve manevi değerlerle bezenmiş, donatılmış bir gençlik geçmişle gelecek arasında güçlü bir köprü vazifesi yapmaktadır. Özellikle öğrencilerimizin kültürel geçmişle bağlarını kuvvetlendirmenin çok mühim olduğuna inanıyorum. Bu kültürel bağ, onların okuma, yazma, düşünme, üretme yeteneklerini sergilemeleriyle çok daha anlamlı hale gelecektir. Turkuaz'ın sevgili yavrularımıza bu imkanı verdiğiğine inanıyorum.

"Dergiler, hür tefekkürün kaleleridir." düşüncesinden hareketle fikir beyan eden, yazılar yazan kalemlerimiz, imam-hatip kültürünün tohumlarını, dergimizi okuyacak yüreklere nakşedeceklerdir. Aldıkları bu sorumluluk için, öğretmen ve öğrencilerimizi tebrik ediyorum.

Yazılarıyla, mülakatlarıyla dergimize misafir olan İstanbul Valimiz Sayın Ali Yerlikaya'ya, okulumuz mezunu milletvekilimiz Sayın İffet Polat'a , katkılarından dolayı İl Milli Eğitim Müdürümüz Sayın Levent Yazıcı'ya, Eyüpsultan Kaymakamımız Sayın Abdullah Dölek'e ve İlçe Milli Eğitim Müdürümüz Sayın Murat Öğütçü'ye teşekkürü bir borç bilirim.

Bu duygu ve düşüncelerle, böyle güzel bir çalışmanın vücut bulmasına vesile oldukları için Eyüpsultan Kız Anadolu İmam-Hatip Lisesi ailesini kutluyor, başarılarının devamını Yüce Allah'tan niyaz ediyorum.

Dilek Maden
Eyüpsultan Kız Anadolu
İmam-Hatip Lisesi Müdürü

Derginin Sahibi
SÜLEYMAN UÇAL

Sorumlu Müdür
DİLEK MADEN

Genel Yayın Yönetmeni
MUHAMMET BEYAZAL

YAYIN EKİBİ
NİZAMETTİN DEMİR
YILDIZ TARAKÇI
MUHAMMET BEYAZAL
EBRU YÜKSEL
NUSRET AYDEMİR
MUZAFFER ODABAŞ
DEMET TUNÇBİLEK

Grafik ve Baskı
Okulların Sesi Gazetesi
0542 685 92 81
0212 493 24 67

Editörden

Sevgili Turkuaz Okurları,

Eyyüpsultan Kız Anadolu İmam Hatip Lisesi olarak dergimizin ikinci sayısını çıkarmanın mutluluğunu yaşıyoruz. Dergimizin bu sayısı yazı çeşitliliği açısından çok daha ileri düzeydedir. İçeriğimizi oluştururken oldukça titiz davrandık ve büyük bir ciddiyetle çalıştık.

Dergi yayın ekibi olarak okulumuzdaki başarılı kalemlere yer verdik. Öğretmenlerimizin ve öğrencilerimizin dini içerikli yazılarını, sanatsal yönü ağır basan hikayelerini, denemelerini, heyecanlandırıcı ve düşündürücü fikirlerini, şiirlerini bu sayımızda beğeninize sunduk. Ayrıca fotoğrafları, güzel yazıları, resimleriyle içeriğimiz daha da zenginleşti.

Sevgili Okurlar,

Biz bir İmam-Hatip lisesiyiz. Öğrencilerimize Yüce Kitabımızın ilk emri olan "Oku!" hitabını doğru anlamaları gerektiğini aşılarmaya çalışıyoruz. İmam-hatip liselerinin kurulmasında büyük bir paya sahip olan merhum hocamız Mahmud Celeleddin Ökten'in ifadeleriyle "İmam-hatip nesli asrın ihtiyaçlarını idrak etmiş, Doğu'yu ve Batı'yı iyi bilen seçkin, dindar görüneceğim diye tutucu olmayan, aydın desinler diye de dinden taviz vermeyen, tavizsiz fakat müsamahakâr bir gençlik..." Böyle bir gençlik İslam'ın bayraktarlığını yapmış bu necip milletin ve birbir parçaya ayrılmış gözü yaşlı ümmetin kurtarıcı ve birleştirici geleceği olacaktır Allah'ın izni ile.

Sevgili Öğrencilerimiz,

Geleceğe umutla bakmanızı çok önemsiyoruz. Allah'ın emrettiği şekilde hayallerinizin peşinden koşmalısınız. İnancınızla, yaşantınızla, bilgi birikiminizle hep önde gitmelisiniz. Bu bağlamda sizlere imkân tanımayı bir borç addediyoruz. Dergimizde birlikte yer aldık, yazılar yazdık. Kendinizi ifade etmeniz ve sesinizi duyurmanızın ilk aracı belki de bu dergi oldu. Ama inanıyoruz ki kendinizi anlatmanın son aracı biz olmayacağız. İnşallah çok farklı mecralarda yeni yazılarınızı yayımlayacaksınız bizler de heyecanla bekliyoruz. İlk yolculuğunuza Turkuaz dergisiyle çıktığınız için bizler kendimizi mutlu hissediyoruz.

Sizleri dergimizle baş başa bırakırken çalışmalarımız sırasında bizlere her açıdan destek olan Okul Müdürümüz Dilek Maden'e, müdür yardımcılarımıza, çok kıymetli öğretmen arkadaşlarımıza, Okul Aile Birliği Başkanımız Süleyman Uçal'a ve sevgili öğrencilerimize yürekten teşekkür ederim.

İyi okumalar...

Nizamettin Demir

İstanbul Valisi Ali Yerlikaya

“ İlim
Çin’de
bile olsa
gidip
alınız ”

İlim ve İrfan Ordumuzun Değerli Öğretmenleri,

Ve İstikbalimizin Teminatı, Mukaddes Emanetin Yılmaz Bekçileri Sevgili Gençler,

İçinde bulunduğumuz asrın etkili değişim rüzgarları karşısında, hakkı ve hakikati bir yaparak tazeliğinde korumak ve onu merhametle sarmalayıp geleceğe aktarmak çok mühim bir vazifedir.

Sizler insanlığı felakete sürükleyen her türlü yıkıcı anlayış, akım ve düşüncelere karşı; umutla, sabırla, başarıyla yüreklerinizi doldurup, dünyayı güzelleştirmek için çırpınan iyilik tohumlarıdır. Sahip olduğunuz bu görevin sorumluluğunun altından kalkabileceğinize ve alınızın akıyla, ülkemizin müreffeh geleceğine kalıcı katkılar sağlayacağınıza inancım tamdır.

Bizler de medeniyetimizin neşvüneması hususunda, bu değerli tohumları toprakla buluşturmak için gereken irade ve heyecanı taşımanın mutluluğu içindeyiz Türkiye'nin maarif meselesinin Türkiye'nin bekası için hayati önem taşıdığına da bilincindeyiz.

Değerli öğretmenler, Sevgili Gençler,

İnsanlığın iftihar ve rehberi Peygamber Efen-

dimizin “İlim Çin’de bile olsa gidip alınız.” buyruğu meşaleniz olmalıdır.

Merhum mütefekkirlerimizden Nurettin Topçu da: “Felsefesi olmayan toplumun mektebi olmaz.” diyerek aynı hakikate dikkatimizi çeker.

Unutulmamalıdır ki eğitim, insanı hayata hazırlamaktır; yenilenen bir toplum inşa etmektir. Bilimde, teknolojide, sanatta, hızla değişen bir dünyanın muhatabı olan bizler, söz konusu bu değişime öncülük etmekle mükellefiz.

Geçmişten gelen insan merkezli kültürümüzü, bugünün bilimsel yaklaşımlarıyla kaynaştırarak özgün eğitim anlayışımızı inşa edebiliriz. Bu anlamlı hedefler doğrultusunda 1977 yılında eğitim-öğretime başlayan Eyüpsultan Kız Anadolu İmam Hatip Lisemiz, tarihi kurumsal alt yapısıyla daha nice başarılı nesiller yetiştirmeye ve birçok alanda elde ettiği başarıları arttırarak sürdürmeye devam edecektir.

Okulumuzun imkânlarını geliştirmek ve ihtiyaçlarını karşılamak adına, fiziki olarak daha güzel bir binada eğitim-öğretim yürütmek için mevcut binanın yenisinin inşası konusundaki çalışmalarımız hızla devam etmektedir. Bu itibarla yeni yapılacak binamızın şimdiden hayırlı olmasını diliyor, hepinizi sevgiyle selamlıyorum.

Milletvekili İffet Polat ile **Mülakat**

1-Sizi tanımayanlar için İffet Polat kimdir, bize kendinizi tanıtır mısınız?

1968 İstanbul doğumlu olup, aslen Erzincan Kemaliyeliyim. Taksicilik yaparak ailesini geçindiren bir babanın kızı, beş kardeşin en büyüğüyüm. Çocukluğum İstanbul Kağıthane Nurtepe’de geçti. Lise öğrenimimi Eyüp İmam-Hatip’te yaptım. Üniversitede okurken evlendim, 1993 yılında Boğaziçi Üniversitesi Türk Dili ve Edebiyatı bölümünden mezun oldum. Mezuniyetten bir ay sonra da büyük kızım dünyaya geldi. 2002 yılında AK Parti İstanbul Kadın Kollarının kurulmasında görev aldım. 2015 yılı Mart-Aralık ayı tarihleri arasında İstanbul İl Kadın Kolları Başkanlığı yaptım. Daha sonra Genel Merkez Kadın Kolları MKYK üyesi ve sonrasında AK Parti Genel Merkez Kadın Kolları İnsan Hakları Başkanlığı yaptım.

“İmam Hatipli olmak bugüne kadar taşımaktan gurur duyduğum, bundan sonra da gurur duyacağım, belki tek unvanımdır. Ayrıca Eyüp İmam Hatipli olmanın da başka bir ayrıcalığı olduğunu düşünüyorum.”

İmam Hatiplilerin Peygamber Efendimiz ASV'nin hayatını çok iyi bilmesi lazım. O'nun yaşantısı, mücadelesi, adanmışlığı, fedakarlığı, dostluğu, herkes ile barışık hali, şikayet etmeyen bilakis şikayetlere çare bulan diğerkamlığı. Sayısız güzel örneklik...

1994 yılından itibaren bilişim sektöründe faaliyet gösteren bir şirkette son 13 yılı üst düzey yönetici olmak üzere profesyonel olarak çalıştım. Şuan 27. dönem İstanbul milletvekili, Ak Parti MKYK Üyesi, Ekonomi İşler Başkan Yardımcısıyım. BURA Boğaziçi Üniversiteler Derneğinin Yüksek İstişare Kurulu Üyesi, Uluslararası Fatıma Derneğinin başkanlığını ve yönetim kurulu üyeliğini yaptım. TURGEV Genel Kurulu Üyesi, Türkiye Teknoloji Vakfı Girişimcilik ustalarından ve KADEM üyesiyim. Evli, iki çocuk annesiyim.

2-Öğrencilik hayatınız boyunca sizi etkileyen, fikirlerini benimseyip kendinize örnek aldığınız bir öğretmeniniz oldu mu?

Aslında bir değil birden fazla öğretmenimin ruh ve düşünce dünyamızın şekillenmesinde katkısı vardır. İsim vererek hiçbirinin üzerimizdeki emeğini yadsımak istemem. Ama meslek dersleri öğretmenlerimiz ve edebiyat hocalarımızın daha çok tesiri olduğunu söyleyebilirim.

Hocalarımızı müthiş bir fedakârlıkla öğrencilerinin hayata donanımlı bir şekilde yetişmeleri için gayret içinde görürdük. Bu, onların en önemli özelliğiydi. Erkek öğrenciler şu an Eyüp Nikâh Sarayı olan binada eğitim alırdı. Kızlara yer kalmadığı için hemen yan tarafındaki müftülük inşaatının müstemilatındaki bir odada eğitim verilirdi. 20 kişilik bir gruptuk. Hocalarımızın çoğu medreselerde yetişmiş, gönüllü olarak bize ders veren çok değerli isimlerdi. Mehmet Emin Saraç Hoca'nın kardeşi rahmetli Osman Saraç hocam ortaokulda elimi tutarak besmele yazmayı öğretmiştir.

Hocalarımız bilmedikleri konulara dahi talebe gibi çalışıp bize konuları öğretmeye çalışırlardı. Zal Mahmut Paşa Camii imamı Hamdi Nizam hocamız vardı. Bildiği kadarıyla bize İngilizce öğretirdi. Evde çalışır, sonra gelip bize anlatırdı. Hocalarımızın hepsinin üzerimizde

emekleri çoktur. O dönemde gerçekten mahrumiyetler içinde okuduk. Hepsinden Allah razı olsun.

3-İmam Hatip o yıllarda size ne ifade ediyordu, bugün sizin için ne ifade ediyor?

Şimdi gençlere bakıyorum, çok güzel nadede binalarda, laboratuvarlarıyla, etütleriyle, yemekhaneleriyle, fiziki imkânları açısından son derece donanımlı okullarda okuyorlar. Yüksek lisans, doktora yapmış hocalardan ders alıyorlar.

İmam Hatipli olmak bugüne kadar taşımaktan gurur duyduğum, bundan sonra da gurur duyacağım, belki tek unvanımdır. Ayrıca Eyüp İmam Hatipli olmanın da başka bir ayrıcalığı olduğunu düşünüyorum. Çünkü ben Medine-i Münevver'e'nin kokusu, Peygamber Efendimizin arkadaşı, mihmandarı, İstanbul'un fethinin kilidi Hz. Eyyub el-Ensari'nin yakınında 7 sene okudum. Bu 7 sene içinde maneviyatını hissetmediğim tek gün olmadı. Canlıların da mevtaların da şanslıları Allah bilir Eyüp'tedir. Eyüp Sultan'ın her tarafı kabirdir. Her bir köşesinde medfun on binlerce âlim, fazıl, veli ve mümin vardır. Rabbim hepsine rahmet etsin. İmam hatiplilik öyle bir haldir ki Üstad Necip Fazıl'ın dediği gibi "Ben toz kanatlı bir kelebeğim, gövdeme yüklü Kafdağı; Öyle bir zerreciğim ki budur dev sancılarımın kaynağı" İmam Hatipli fikir ve aksiyon insanıdır.

4-Lise yıllarınıza ait unutamadığınız bir anınızı bizimle paylaşır mısınız?

Biz 12 Eylül gençliğiyiz. 1980 darbesi ile birçok genç sağ, sol veya İslami hareketlere mensup abiler ablalarımız hapsilere düştü. Gençlerimiz idam sehparalarında can verdi. Ama bu topraklar nihayetinde bizim.

En çok millî güvenlik derslerinde başımızı açmamız konusunda zorladıklarında müftülüğün karanlık, soğuk inşaat köşelerinde arkadaşları

mızla sinmiş, ses çıkarmadan Milli Güvenlik dersine gelen subayın gitmesini beklediğimiz saatleri hatırlıyorum. Fakat lise 1 ya da 2. sınıfta iki subay geldi Hasdal Kışlasından. İkisi de tankçıydı. Biri yüzbaşı, diğeri binbaşydı. Bize son derece müsamahalı idiler. Daha sonra bir tanesinin 5 vakit namazlı bir asker olduğunu öğrenmiştik. Hiçbir camiayı toptan kutsamamak veya reddetmemek lazım. Müslümanlar birbirlerinin velisi, dostlarıdır. Allah onlardan razı olsun.

Cuma günleri öğle tatilimiz uzun olurdu. O zaman namazdan sonra bir iki tane Eyüp güveci alır, doğru Üstad'ın kabrine çıkardım. Elime Çile'yi alır okurdum. Üstada okur gibi okurdum. Onun şiirlerini ona okurdum. Çok sade bir mezarı ve mezar taşı vardır. Bu kadar sadeliğin içinde İstanbul'un ihtişamını seyrederek ve bir müddet sonra okula dönerdim. Bunlar unuttuğum anılar.

5-İmam Hatipli olmanızın gençlik ideallerinize katkısı nasıl oldu?

İmam Hatiplilerin Peygamber Efendimiz ASV'ın hayatını çok iyi bilmesi lazım. O'nun yaşantısı, mücadelesi, adanmışlığı, fedakarlığı, dostluğu, herkes ile barışık hali, şikayet etmeyen bilakis şikayetlere çare bulan diğerkamılığı. Sayısız güzel örneklik... İçinde yaşadığımız çağın her problemine O'nun her hali bir alternatif sunuyordu. Bir genç olarak yaşadığım her sorundan O'nun daha büyük sorunları vardı. Yetimdi, öksüzdü, kimsesizdi, fakirdi, tüm sevdiklerini kendinden önce toprağa vermek zorunda kaldı ama Rabbine inandı, güvendi ve hepsini aştı diyerek teselli buldum kendimce. Bir gün biz de bu problemleri çözeceğiz, ben göremezsem de benden sonrakiler çözecek inancındaydım. Hep inancımın bana telkin ettiği "inaniyorsanız en üstün sizsiniz" hitabını hatırlarım. Bizim gençlik yıllarımız baş örtüsü mücadelesi, Afganistan'ın İşgali, Filistin Davası, Mısır'da Müslüman Kardeşlerin zindanlardaki mücadelesi ve tüm İslam coğrafyasındaki uyanışın bir başak

gibi boy vermesini takiple geçti. İslam coğrafyasındaki güzel haberler bize Türkiye'yi zindan edenlere karşı bir teselli idi. Şu anda İslam dünyası, ne mutlu, Türkiye'yi takip ediyor. Tüm Müslümanların iyi dilek ve duaları Türkiye ile... Biz kendi dertlerimizi unutur, Afganistan'ı işgal eden Ruslara karşı, vatan için mücadele eden Afgan kardeşlerimiz için dua ederdik. İsraili askerlere taş atan çocukları koru diye Rabbimize yakarırdık. İmam hatipli olma sorumluluğuyla şimdi Türkiye Cumhuriyetinin milletvekili olduk. Allah yardımcımız olsun.

6-En son okuduğunuz kitap nedir?

Son olarak Yahya Kemal Beyatlı'nın "Siyasi Hikayeleri" ve Said Mahrane'nin "Paris'te FLN Militanıydı Babam" adlı kitaplarını eş zamanlı okudum.

7-Bize önereceğiniz sizi etkileyen üç kitap söyler misiniz?

Bir İmam Hatiplinin iki ana başucu kitabı vardır. Biri Necip Fazıl Kısakürek'in "Çile"sidir, Diğeri Mehmet Akif Ersoy'un "Safahat"ıdır. Bir tane de lise yıllarında okuduğum bir kitap olsun: Herman Hesse'i'n Sidharta"sı...

Şu anda İslam dünyası, ne mutlu, Türkiye'yi takip ediyor. Tüm Müslümanların iyi dilek ve duaları Türkiye ile... Biz kendi dertlerimizi unutur, Afganistan'ı işgal eden Ruslara karşı, vatan için mücadele eden Afgan kardeşlerimiz için dua ederdik.

8-Son olarak iki kız çocuğu anesi olarak, çocuk yetiştirme hakkında bize söyleyebileceğiniz birkaç şey var mı?

Çocuklarımızı anlamaya çalışmak onların da bizi anlamasını sağlayacaktır. Çocuklukta problemler dağ gibi gelir insanın üstüne. Yanlarında olduğumuzu hissettirmek, zorlamadan güzel örneklerle tavsiyelerde bulunmak çok önemlidir. Onları akranları ile kıyaslamamak lazım. Değerli olduklarını ama Allah katında değerli olmanın çok önemli olduğunu da öğretmek gerekir. İncancınızı samimiyetle yaşarsanız çocuklarınız da aynısını yapar. Unutmayın hiçbir ağacın meyvesi başka bir ağacın altına düşmez. Onları Efendimiz ASV'ın söylediği gibi çağın gereklerine uygun yetiştirmek lazım.

**Mülakat: Şevval Azra Sivritepe
Ayşenur Sevil**

İstanbul ve Eğitim

Eğitim millete hizmetin ve geleceğe yatırımın en somut halidir. Gelişen ve değişen çağa ayak uydurmak, milli ve yerli unsurlarla birlikte evrensel olarak söz sahibi olabilmek için kalkınma odaklı bütün milletlerin en önemli yol haritası eğitimden geçer.

2023 Eğitim Vizyonumuzun üzerinde temellendiği dört temel kavramı olan öğrenci, ebeveyn, öğretmen ve okul çerçevesinde nitelikli ve çok yönlü çalışmalarımız sürdürülmektedir. Bu kapsamda başarının anahtarı olarak görülen öğretmenlerimiz nitelikli olarak çağa uygun güncel akademilerle desteklenmektedir. Bu "Öğretmen Akademileri", yapay zeka, astronomi ve uzay bilimleri gibi uluslararası aktüel konularla sürekli gelişim içerisinde yenilenmekte ve öğretmenlerimizle buluşturulmaktadır.

"Öğretmeniyle
Güzel İstanbul"
projesiyle
öğretmenimizin bir
meslek grubu özelinde
aidiyetlerini pekiştirmek
ve motivasyonlarını
geliştirmek için sosyal
ve kültürel çalışmalar
yapılmaktadır.

2023 Vizyonumuzun bir diğer temeli olan velilerimize yönelik gerçekleştirilen "Veli Akademileri"nde İstanbul'da okul-veli arasında iletişimi ve iş birliğini güçlendirmek suretiyle velileri bilinçlendirmek için eğitim uzmanları ve üniversiteler iş birliğiyle velilerimizin ihtiyaç duydukları alanlara yönelik yazar, akademisyen, sanatçı, sporcu vb. kişilerin bir araya getirilerek paylaşım etkinlikleri, eğitimleri yapılmaktadır. 2023 Eğitim Vizyonumuzun üçüncü temel kavramı olan okullarımızın gelişimine yönelik "Okul Sanayi İşbirliği", "Ku-

rumsal İşbirlikleriyle İstanbul Vizyonu" gibi projelerimizle çoklu kurumsal işbirlikleri kurulmaktadır. Yapılan işbirlikleri ile birçok kamu kurumu ve STK ile protokollerle desteklenmekte ve yürütülmeye devam etmektedir. Kurumsal işbirlikli bilimsel ve akademik çalışmalar da yapılmaktadır. Bu kapsamda okul tasarımları ve estetiğine yönelik Haziran ayı içerisinde üniversite ve dernek işbirlikli "Uluslararası Okul Yöneticileri Konferansı" düzenlenecektir. "Eğitimde İyi Örneklerden Özgün Uygulamalara" çalışmasıyla hem öğretmenlerimiz hem de öğrencilerimiz için iyi örnekler sunulmakta; "Öğretmenler Arası Yenilikçi Öğretim Materyalleri Ulusal Tasarım Yarışması" ile öğretmenlarımızın öğrencilerimiz için tasarladıkları materyalleri; "Deneyim Paylaşım Günleri" ile deneyimlerini meslektaşlarıyla paylaşabilecekleri platformlar oluşturulmakta; "Bir Harf Bin İstanbul" Projesi ile ara sınıflarda okuma yazma gücünü çeken öğrencilerimize yönelik eğitimler verilmekte; "Umudum Öğretmenim" projesi ile anne/baba yoksunluğu yaşayan öğrencilerimize yönelik özel bir izleme ve destekleme programı gerçekleştirilmektedir. "Okulumda Bir Ses İki Hareket" projesiyle her okulda öğrencilerimizin en az bir dalda sanatsal ve sportif bir etkinliğe katılmaları sağlanmaktadır. "Ağaçların Adları" projemiz öğrencilerimizde çevre duyarlılığını artırmakta; "Yurdumun Değerleri" projemiz okul yurtlarında kalan öğrencilerimizde değerler eğiti-

Okullarımızın kurumsal gelişimlerine dikkat çekmek için "Sağlıklı Nesiller İçin Hijyenik Okullar" projesiyle sağlıklı ve kaliteli yaşam koşullarıyla desteklenen eğitim ortamlarının farkındalığı sağlanmakta, koşulların iyileştirilmesine yönelik çalışmalar yapılmaktadır. Bunlarla birlikte Vizyonumuzun dört temelinden biri olan öğrencilerimiz için akademik, sosyal, kültürel ve sportif projelerimizle birçok alanda çalışmalar sürdürülmektedir.

mine dikkat çekmekte; "Mektep İstanbul" projemiz ile yabancı öğrencilerimizin eğitime erişimi ve topluma entegrasyonu Türkçe dil becerilerinin geliştirilmesi yoluyla sağlanmakta; "Öğrenci Liderlerimiz Şehrimizin Öncüleriyle Buluşuyor" projemiz şehrimizin rol modelleriyle öğrencilerimizi buluşturmakta; "Okul Dergileri" projemiz öğrencilerimizde okuma kültürü yanı sıra yazma becerilerinin ve süreli yayınları takip etme kültürünün geliştirilmesini sağlamakta; "Geleceğim Okulda" projemiz ise öğrencilerimizin okula karşı olumlu tutumlar geliştirmesi ve böylece öğrenci devamsızlıklarının önüne geçilmesini sağlamaktadır. "Harezmi Eğitim Modeli" çalışmamız disiplinler arası bir yöntemle ders uygulaması ve planlamalar yoluyla yeni bir eğitim modeli sunmaktadır. "Farklılıklarımızla Yaşıyoruz Engelleri Aşıyoruz" projemiz kapsamında özel çocuklarımızla çok yönlü ve nitelikli sürdürülebilir bir eğitim anlayışı içerisinde çalışmalar yürütülmektedir.

Eyüpsultan Kız Anadolu İmam Hatip Lisesinde yapılan değerli çalışmalardan olan bu dergi de okuma kazanımlarının yazma becerileriyle farklı bir boyuta taşınmasına katkı sağlamaktadır. Bu vesileyle emek veren bütün öğrencilere, öğretmenlerine ve destekleyen okul yöneticilerine teşekkür ediyor, çalışmalarınızda başarılar diliyorum.

Levent YAZICI
İstanbul İl Millî Eğitim Müdürü

Eyüpsultan Kaymakamı Sayın **Abdullah Dölek** ile Mülakat

İslam'ın ilk emri "Oku"dur. Bulduğunuz her ortamda okumaya özendirin. Yeni nesil bizden daha çok okumalı daha kültürlü olmalıdır. Günümüzdeki sıkıntılarımızdan bir tanesi de hazırcılığa alıştırmış ve okumayan bir neslin varlığıdır.

1) Sayın Kaymakamımız Abdullah Dölek, sizi tanımayanlar için kendinizi nasıl tanıtırınız?

1967 yılında Nevşehir'de doğdum. İlk ve ortaokulu Yozgat'ta tamamladım. Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesinden mezun oldum. 1989 yılında İçişleri Bakanlığı bünyesinde Sinop'ta Kaymakam adayı olarak mesleğe başladım. Sırasıyla; Bolu-Cumaova, Hatay-Kumlu, Erzincan-Çayırılı Kaymakamlıkları, Erzurum Vali Yardımcılığı, Osmaniye-Düziçi Kaymakamlığı, Adana Vali Yardımcılığı, Yüreğir Kaymakamlığı, Ödemiş Kaymakamlığı ve şu anda da İstanbul'umuzun güzelim ilçesi Eyüpsultan Kaymakamı olarak görev yapmaktayım.

2) 09-23 Mayıs 2010 tarihleri arasında Avusturya'da "Nitelikli Ara İnsan Gücü ve Rekabetçi Turizm Sektörü Projesi"nde yer aldığınızı biliyoruz. Eyüpsultan, kültür turizmi için önemli ilçelerimizden biridir. Bu konuyla alakalı çalışmalarınız hakkında bilgi alabilir miyiz?

Bugün insanımızın en büyük sıkıntılarında bir tanesi teknoloji bağımlılığı olmuştur. Birbirimizle konuşamaz hale gelmişiz. Mümkünse kahvaltıda ve akşam yemeklerinde ailenize, dilinizin ulaşabildiği kitlelere şu mesajı verin:
Bu vakitlerde yarım saat televizyonlarınızı açmayın,
cep telefonlarınızı da başka odaya alın.
Birbirinizle konuşup, sohbet edin.

Sadece Eyüpsultan ilçemiz değil, ülkemizin her köşesinde ciddi manada turizm potansiyeli var. Ülkemize gelen misafirlere, turistlere, kültür ve medeniyetimize yaraşır bir tutum takınmak ve iyi bir misafirperverlik göstermek icap eder. Yanlış davranış; turizmi baltaladığı gibi, turistlerin ülkemizden kaçmasına, devlet ve milletimiz hakkında olumsuz bir kanaat oluşmasına sebep olur. Onun için yaptığımız her işte marka vatandaşlık örneği göstermemiz lazım. Her sektörde yetişmiş insana ihtiyaç var.

3) Eyüpsultan Kaymakamı Sayın Abdullah Dölek iyi bir okuyucu mudur? Hayatında hangi kitaplar iz bırakmıştır? Biz gençlere bu hususta önerileri nedir?

Zaman bulduğum müddetçe okurum. Şu anda Fatih Sultan Mehmet Han ile ilgili bir kitap var elimde. Bir de Yusuf Has Hacıp'in "Kutadgu Bilig" (Mutluluk Veren Bilgi) diye bir kitabı var. Beni çok etkileyen kitaplardan birisidir. Bin yıl önce yazılmış ama bu kitapta yazılanlar bugün de geçerliliğini koruyor. Siz bu işin içindesiniz. İslam'ın ilk emri "Oku"dur. Bulduğunuz her ortamda okumaya özendirin. Yeni nesil bizden daha çok okumalı daha kültürlü olmalıdır. Günümüzdeki sıkıntılarımızdan bir tanesi de hazırcılığa alıştırılmış ve okumayan bir neslin varlığıdır.

4) Sizi Kaymakam olmaya sevk eden düşünce nedir? Kaymakam olmayı isteyen gençlere neler önerirsiniz?

Beni biyoloji öğretmenim kaymakamlığa

yönlendirdi: "Abdullah, hep Siyasal Bilgiler Fakültesinde okumak istedim ama olmadı. Benim içimde ukde kaldı. Siyasaldan çıkanlar kaymakam olur. Benim hayalimdi, senin gerçeğin olsun!" dedi. Benim gözümde o zamanlar kaymakamlık büyük ve ulaşılmazdı. Ben pek yapamam diye düşünürdüm. Biyoloji öğretmenimin teşviki, mesleğe ilişkin aklıma gelen tüm zorlukları aşmamda etkili oldu. Yıllar sonra kaymakamlık mesleğinin içinde kendimi buldum. Kaymakam olmak isteyen gençlere çok çalışmalarını ve çok okumalarını, okullarında derece yapmalarını öneririm.

5) Bize yoğun işleriniz arasında vakit ayırarak mülakata imkân tanıdığınız için teşekkür ederiz. Son olarak dergimiz okurlarına ve biz gençlere bir mesajınız var mı?

Bugün insanımızın en büyük sıkıntılarında bir tanesi teknoloji bağımlılığı olmuştur. Birbirimizle konuşamaz hale gelmişiz. Mümkünse kahvaltıda ve akşam yemeklerinde ailenize, dilinizin ulaşabildiği kitlelere şu mesajı verin: Bu vakitlerde yarım saat televizyonlarınızı açmayın, cep telefonlarınızı da başka odaya alın. Birbirinizle konuşup, sohbet edin. Bu vesile ile Eyüpsultan Kız Anadolu İmam Hatip Lisesi Okul Dergisi'nin tüm aşamalarında görev alan ve emeği geçen okul idarecilerimize, öğretmenlerimize, öğrencilerimize ve velilerimize selam ve saygılarımı sunuyorum.

**Mülakat: Mahiye Yılmaz
Müzeyyen Acar**

NEDEN İMAM HATİP OKULLARI

Ülkemizde, din eğitiminde uzun yıllar süren bir fetret devrinden sonra, camilerde İmam-Hatiplik ve müezzinlik yapacak elamanlar yetiştirmek için açılmış olan imam hatip Okulları, dinî eğitimde büyük bir boşluğu doldurmuştur.

Fakat bu okullar sadece bununla kalmamış; dine, ülkesine, vatanına ve milletine bağlı ideal gençlik yetiştirmede-tabiri caizse- marka olmuştur. Onun içindir ki, imam- hatipler bundan rahatsız olan bir takım odakların ilk hedefi haline gelmiş ve maalesef zaman zaman bu okulların önü kesilmiştir. Ama Rabbimize şükürler olsun, her ön kesme ve engelleme girişiminden sonra, imam hatipler -kesilip aşılınmış fidan misali- daha kaliteli meyveler vermiştir ve vermeye devam edecektir. Halkımızın

imam hatip okullarına teveccüh göstermelerinin sebebi, sadece çocuklarının imam ya da hatip olmasını istemeleriyle açıklanamaz. Halk, çocuklarının İslam'ı ana kaynaklarından ve doğru öğrenmesini, ülkesine, milletine ve nihayetinde tüm insanlığa faydalı olmalarını istemiş ve bu okulları tercih etmiştir.

İmam hatip okullarının niteliği ve gayreti, Mevlana'nın bir Müslümanın dünyaya bakışını ifade eden 'pergel metaforu' ile özetlenebilir. Mevlana şöyle der: "Pergelin iğneli ayağı sabittir. Pergelin sabit ayağı olan çivili ayağını temsil eden inancımız, kültürümüz, kadim değerlerimiz. Bu olmadan diğer ayağıyla hiçbir şey yapamayız. Ama bir ayağıyla yetmiş iki milleti dolaşırım". İşte İmam hatip okulları da dinî ve kültürel değerlerine bağlı gençler yetiştirerek bir yandan bu pergelin sabit olan ayağını sağlamlaştırma çabası göstermekte, öte yandan ufku açık nesillerle pergelin diğer ayağı gibi dünyayı çevreleme gayretindedir.

İmam hatip okulları, Dünyanın ıslah olması ve güzelleşmesi için, ifsat hareketlerinin önüne geçerek ihyası için çalışır ve bunun için ellerinden gelen madî ve manevî gayreti gösterirler. İmam Hatipler, adaleti, hakkı, iyiyi, güzeli, doğru olanı hâkim kılma gayreti içinde oldular ve olmaya devam edeceklerdir. İmam hatipler, Dünyadaki gelişmeleri takip eden, araştıran, okuyan, sorgulayan, inançlara saygılı, insana saygılı, çevreye duyarlı, yeniliklere açık, geleceğin mimarları olan kurumlardır. İmam hatipler maya gibidir. Bir kaşık mayanın bir kazan sütü yoğurt yaptığı gibi imam hatipler de ülkemizin barışı, huzuru ve gelişmesi için ellerinden gelen gayreti göstermektedirler.

Halkımız imam hatip okullarını gözbebeği gibi görmüş, bu okulları ve öğrencilerini çok severek her türlü desteği sağlamıştır. Önemli devlet adamları, siyaset, bürokrat, iş adamı, din görevlisi ve öğretmen yetiştirmiş; milletine hizmet ederek yüz akı olmuşlardır.

20. yüzyılda açılan ve ülkemizde çığırar açan İmam hatip okulları, yüzyıllar boyu, vatanına, milletine, ezanına, bayrağına hizmet etmeye devam edecektir. Bir İmam Hatip Okulu mezunu olarak bu duygularla, İmam hatip camiamızı sevgi ve saygıyla selamlıyor, Cenab-ı Allah'tan muvaffakiyetler diliyorum.

Murat ÖĞÜTCÜ
Eyüpsultan İlçe Millî Eğitim Müdürü

VEFAKÂR

Bir Kul Olabilmek

Fotoğraf: Suna İlze

Hayvanlar ot, kabuk, saman, dikenle beslenirken, Allah, onlardan hâsıl ettiği süt gibi temiz bir gıdayı insanlara sunmuştur.

Yüce Rabbimizin el-Kerim ismi şerifi; bir karşılık beklemeden nimet veren, bağışta bulunan anlamına gelir. Kur'an-ı Kerim'de ilk defa Alak suresinde el-Ekrem (kıyaslama sıfatı) şeklinde nazil olmuştur. Keremde hiçbir benzeri olmayan, sonsuz ikram sahibi yüce Rabbimiz, insana sonsuz rahmetiyle sayısız nimetler ve üstün kabiliyetler ikram etmiştir.

İnsanı bizzat kendi elleriyle (Sad 75), en güzel biçimde yaratmış (Tin 4), ona kendi ruhundan üflemiş (Hicr 29), ona isimleri öğretmiş (Bakara 31), kâinata halife yapmış (Bakara 30), insanı yeryüzünde şerefli bir makama yerleştirmiştir. (Araf 10)

İnsana okumayı, kalemle yazmayı ve bilmediklerini öğretmiş (Alak 1-5), Kur'an'ı öğreterek, an-

lama ve açıklama kabiliyeti vermiş (Rahman 1-4), göklerde ve yerde ne varsa hepsini insanın emrine amade kılmış (Casiye 13), insanı, canlılar arasında en temiz ve en iyi rızıklarla beslemiştir (İsra 70).

Hayvanlar ot, kabuk, saman, dikenle beslenirken, Allah, onlardan hâsıl ettiği süt gibi temiz bir gıdayı insanlara sunmuştur. Bitkiler, çamur, su ve gübre ile beslenirken, insanlara, pek çoğu özel ambalajlarında, üzüm, nar, elma, hurma gibi sayısız güzel ve temiz meyveler ve yiyecekler ikram etmiştir.

Allahın verdiği nimetleri saymaya kalksanız sayamazsınız (İbrahim 34). Sonsuz rahmet ve ikram sahibi, mükerrer kıldığı insana (İsra 70), âlemlere rahmet bir peygamber (Enbiya 107), âlemlere rahmet bir kitap göndermiştir (Enam 38). İkrâm edilen bunca nimete karşılık insandan yüce Rabbi hakkında yanılıp aldanmaması istenmiştir (İnfitarâ).

Hiçbir beşeri sistem ve ideoloji insana bu değeri verememiş, aksine insanı değersizleştirip, etkisizleştirmiştir.

Bu üstün vasıflarla donatılan insan başıboş yaratılmamıştır (Kıyame 36), insan Allah'a kulluk için yaratılmıştır (Zariyat 56).

Kuşku yok ki Yaratan'ı tanımak dinin de ilmin de en temel gayesidir. İnsanın Rabbini tanınması, bilmesi en büyük erdem, Rabbine boyun eğmesi, secde etmesi en büyük eylemdir. (Ankebut 45)

Ne mutlu Rabbinin ihsanına şükredenlere, ne mutlu Rabbine hakıyla kulluk edenlere!

Ne mutlu Allah'a, Resulüne, ana babaya ve her türlü nimete vefakâr olanlara.

Bahaettin Öztürk
Fotoğraf: Suna İlze

ASR SÛRESİ ÇERÇEVESİNDE ZAMAN KAVRAMI ÜZERİNE KISA BİR MÛTÂLÂ

Hâlik'in nâmütenâhi (sonsuz) adı var, en başı "Hâk",
Ne büyük şey kul için hakkı tutup kaldırmak!
Hani Ashâb-ı Kirâm ayrılalım derlerken,
Mutlaka "Sûre-i ve'l-asr"ı okurmuş, bu neden?
Çünkü meknûn (gizli) o büyük surede esrâr-ı felâh,
Başta iman-ı hakiki geliyor, sonra salâh,
Sonra hak, sonra sebât, işte kuzum insanlık,
Dördü birleşti mi, yoktur sana hüsrân artık.
(M. Akif ERSOY)

Asr'a yemin olsun...

"Başka hiçbir sure nazil olmasaydı, şu pek kısa olan Asr suresi bile insanların dünya ve ahiret saadetlerini temine yeterdi." (İmam-ı Şâfii)

Zaman şahittir ki insanlık tarihi boyunca surede bahsi geçen dört vasfı taşımayan nice kavim helak olmuştur. Geçmekte olan zaman ise insana fırsat olarak lütfedilmiştir. İnsana verilen ömür de buz gibi hızla erimektedir. Eğer bunu ziyan ederse insanın hüsrânına neden olur.

İmam Râzi der ki: "Buz satan birisi pazarda şöyle bağıyordu: Sermayesi eriyen bu adama merhamet edin! Onun bu sözünü duyunca, işte bu söz Asr Suresi'nin anlamıdır, dedim.

Tâbiinden Amr b. Abdilkays çok lüzumsuz sorular soran ve uzunca bir süre kendisiyle ilgilenmesini isteyen birisine şöyle der: "Arkadaş,

Fotoğraf: Şerife Dede

güneşi tutup zamanı durdurabilirsen seninle böyle boş şeyleri konuşabilirim.”

Asra yani yapıp ettiklerinizin hâsılasının görüldüğü hesap gününe yemin olsun...

Kazandığının tastamam ödeneceği, kimseye haksızlık yapılmayacağı o gün iflas edenlerden olmamak için çok çaba sarf etmelisin. Peygamberimiz “Müflis kimdir?” diye sormuş. Sahabe de “Ya Rasûlallah, müflis mal alıp satarken sermayesini de kaybedendir.” demişler. Peygamberimiz ise şöyle karşılık vermiş: “Kıyamet gününde iyi amelleri kötü amellerinden az gelen, haklarını yediği insanlar gelip haklarını aldığı anda kendisinin iyi ameli kalmayandır.” (Buhâri, Edep 102; Müslim Birr 60.)

Zaman kendisinde kusur bulunmayan, kendisine emanet edilen hikmeti hatırlatan mükemmel bir nimettir. Zamanı, Allah’ın rızasını kazanabileceğin bir değer olarak görmelisin. Hoyratça harcadığın bu hayatın her zerresinden hesaba çekileceğini unutmamalı, bu bilinçle zamanın sana hükmetmesine izin vermemelisin.

Allah adına zamanın nesnesi değil, zamanın öznesi, “sahibu’z-zaman” olmalısın. Onun bunun hayranı olarak ömrünü tüketen değil, yarına neyim var diye kendisini geliştirmeye çalışan olmalısın.

Sadece elindeki cep telefonuyla uğraşan değil, gazete-dergi ve her türlü faydalı yayınları takip eden olmalısın. Eğitimi sadece bir diploma meselesi veya bir meslek kaygısı olarak gören bir gençlik değil, ömrünün sonuna kadar okuyan, bin bilse de bir bilene sormayı huy edinmiş olmalısın.

Hüsrana Açılan Kapı: “Zaman Sana Uymuyorsa Sen Zamana Uy!” Rabbimiz kimi zaman bire on, bire yedi yüz kimi zaman da sonsuz ecir/cennet karşılığında sermayemizi almayı vaat ediyor. Bizler ise yaldızlı sözlere kanıp sahte para karşılığında sermayemizi tüketiyoruz.

Zaman su gibi akmakta her saniyesi akan bir nehir misali insana bir defa bahşedilmektedir. Üstad Necip Fazıl “Zaman bizdedir, mekan bize emanettir.” derken görevlerimizi ve sorumluluklarımızı hatırlatır. Filozof Heraklitos’a ait olduğu söylenen “İnsan aynı nehirde iki defa yı-

kanmaz.” sözünde olduğu gibi insanın tekrar bu hayatı tekrar yaşaması mümkün değildir.

İnsan, geçen zamanı kazanç zanneder. Hâl-buki her an dünyanın yenisi eskimekte, çokluğu ise yokluğa dönüşmektedir. Hz. Amine “Her yaşayan ölür, her yeni eskir.” demiştir.

Peki, insan ne zaman ziyanda, ne zaman zindanda? Emelleri onu kuşatıp hakikate kör kaldığı için zindanda (Furkan 25/43). Vahye kulak tıkadığı için zindanda (Tâhâ 20/14). Bir serabın peşinden bir ömür gittiği için ziyanda (Nur 24/39). Rüzgârın savurduğu kül gibi tüm yapıp ettikleri için ziyanda (İbrahim 14/18).

Dünyaya fazlaca iltifat ettiği; tüketim ilahına imanını, şerefini, izzetini kurban ettiği için ziyanda.

Sosyal medya hesaplarına her gün her an bakıp, hayat kitabı Kur’an’a ramazandan ramazana, cenazeden cenazeye baktığı için ziyanda. İmanı iddiadan öteye gidemediği için. Nefsin dehlizlerinde kaybolduğu için, Hakkı, hakikati paylaşmadığı için, ahlaksızlık ve zulüm karşısında dilsiz şeytan olduğu için, diremediği için... En çok da mükemmel olduğunu düşündüğü için.

Ziyanda oluş sadece fertlere has değil. Fertlere bağlı olarak milletler de mahrumiyet içinde. Bu mahrumiyet dünya hayatında olduğu gibi ahirete de şamil.

Bir vakte ulaşıp da hiçbir şey kazanmadan evine dönüyorsan vah sana! Vakit azaldı lakin güneş henüz batmadı. Kalan vakti iyi değerlendir. Birbirleri ve malayani ile uğraşarak efor sarf edenler düşmanlarına galip gelemezler. Yaptığın hatalardan tevbe et ve Asr sûresindeki dört özelliği kuşanarak yaşamaya gayret et.

“Vakit maddi-manevi nakittir” de. Ümidini asla yitirme. İşte sana kurtuluş reçetesi: İman Edenlerden... Salih Amel İşleyenlerden... Hakkı Tavsiye Edenlerden... Sabrı Tavsiye Edenlerden... OL.

Unutma;

Senaryosu ve tekrarı olmayan tek bir film var o da hayatın tâ kendisi...

Şerafettin Akalın

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

Allah'ın selamı, rahmeti, bereketi hepinizin-hepimizin üzerine olsun.
Yaklaşık üç sene önce "Nefsini EZ, Rabbini AN" (EZAN) ismiyle
başlattığımız namaz projesi devam ediyor.

Projemizin amacı öğrencilerimizi namaz kılmaya teşvik etmektir. Gönül arzu eder ki imam-hatip lisesinde namaz kılma-kılmama problemi olmasın. İmam-hatip neslinin bunu aşmış olması lazım. Hiç şüphesiz kaliteli bir kişilik için, namaz bir başlangıçtır. Gerisi, sağlam bir zincirin halkaları gibi birbirine kenetlenerek devam eder. "İnsan namaz kılar, namaz ise insanı insan kılar." sözü bu durumu en güzel şekilde açıklamaktadır.

Projemiz kapsamında her sınıfta ikişer sorumlu öğrenci bulunmaktadır. Yine her sınıfta birer namaz panosu mevcuttur. Namaz konusunda grup olarak hareket etmek için sınıflarda 3-5 kişilik arkadaş grupları oluşturduk. Bunun adına "111 Tekniği" diyoruz. Şöyle ki: üç tane 1 rakamı alt alta yazılırsa toplanır ve yalnızca 3 eder. Fakat bu rakamlar yan yana yazılırsa 111 eder. O halde yan yana gelmeli ve beraber hareket etmeliyiz. Bu tekniğin temeli şu ayet-i kerimeye dayanır: "İyilik ve takvada yardımlaşınız." (Maide Suresi/2)

Bu tekniği aktif halde kullanan sınıflarımızdan çok olumlu sonuçlar aldık. Sınıflardan "3-5 öğrencinin namaza yeni başladığı" haberini aldığımızda, öğretmen

arkadaşlarımızla birlikte ilgili sınıfı tebrik ziyaretine gidiyoruz. 5-10 Dakikalık bu tebrik merasimlerinin de-tayına inmiyorum. Çünkü o duyguyu anlatmaya gerçekten cümleler yetmez. Yüzde yüzü namaz kılan sınıflarımıza flama veriyoruz. "Namaz Müdavimi" bu sınıflarımıza bu sene bir sürprizimiz olacak inşallah.

Kısa süre önce başlattığımız güzel bir uygulamamız daha var: Günün Ayeti. Her sınıf için, öğrencilerimizin de yardımıyla, mukavva ve kartondan, el işi, rengarenk birer küçük pano hazırladık. Bu panolara her gün yeni bir ayet meali hazırlanıp asılmaktadır. Asılacak olan ayetler için lise bölümü öğrencilerimizden teklif istiyoruz. Öğrencilerimiz, asılmasını istedikleri ayetleri yazıp getiriyorlar. Onlar arasından günün ayetini seçiyoruz.

Bu projede amacımız, Kur'an-ı Kerim ayetlerinin her Müslüman tarafından anlaşılması gereken Rabbimizin mesajları olduğu bilincini geliştirmektir. Kur'an-ı Kerim, ayet ayet inmiştir. Biz de onu ayet ayet anlamak için gayret etmeliyiz.

Peygamberimiz ve sahabe döneminde Müslümanlar, Kur'an okuyup hatimler indirmekle yetinmiyorlardı, aynı zamanda Kur'an'ın hükümlerini, Rabbimizin mesajlarını Kur'an-ı Kerim'den öğrenip ona göre yaşıyorlardı.

Bütün öğrencilerimizin günün ayetini merakla takip etmelerini temenni ediyorum.

Gününüz namazla başlasın, Kur'an rehberliğinde devam etsin.

Allah'a emanet olunuz.

Şahin Hasar

NİÇİN NAMAZ

Fotoğraf: Muhammet Beyazal

Kainatta en yüksek hakikat imandır. İmandan sonra namazdır. Zariyat Suresi 56. ayette Rabbimiz İnsanların bu dünyaya gönderilmesinin gayesini kainatın yaratıcısını tanımak, ona iman ve ibadet etmek olduğunu belirtiyor. Rabbini tanımak isteyen insan biraz dikkatle ve tefekkürle etrafına baksa Rabbini tanıtacak ayet ve delilleri güneş parlaklığında görebilir.

Dünya muhteşem bir saray olarak yaratılmış. İçinde yaşayan bütün canlıların ihtiyaçları ellerinin yetişemediği yerden en uygun vaktte onlara yetiştiriliyor. Bizlere zehirli bir sinek olan arıyla bal sunuluyor, elsiz bir böcek olan ipek böceği ile en yumuşak kumaş giydiriliyor. Yeryüzünün üstü bizim için bir sofraya olduğu gibi yerin altı da bir kısım ihtiyaçlarımızı karşıladığımız bir depo olmuş. Âcize varlıklardan mucize işler çıkıyor. Akılsız şuursuz ağaçlardan rengi gözümüzün, tadı dilimizin, kokusu burnumuzun hoşuna giden ve vitaminleri ile bizleri besleyen mucize meyveler yaratılıyor. Bu işler aciz ve şuursuz ağaçların diğer bir ifadeyle odunların işi olamaz.

Tüm bunlar perde arkasında bizi bilen, bizi tanıyan, bizi seven Rabbimizi bize tanıtan O'nun harika işleridir. Madem o bu harika işleri ile kendini bize tanıtmak istiyor biz de O'nu imanla tanımalıyız. Sanatlı ve lezzetli nimetleri ile kendini bize sevdirmek istiyor, biz de kendimizi O'na ibadetle sevdirmeliyiz. İşte kendimizi Rabbimize sevdirmenin en kısa en güzel yolu, Yaratıcımızın

imandan sonra ibadet olarak ilk isteği ve peygamberimizin gözümün nuru ve dinin direği dediği namazdır.

Namaz, Yaraticımız ve Rabbimiz olan Allah tarafından her yirmi dört saat içinde belirtilen vakitlerde manevî huzuruna yapılan bir davettir. Elbette böyle kutsi bir davete her kalp, aşk ve şevkle koşmalı ve daveti kabul ettiğini namazıyla göstermelidir. Ve her bir mümin için bir Mirac olabilen o yüksek ibadet şerefine ermelidir. Bu yolda nefsimizi tembellikten ve gaflet uykusundan kurtaracak ve onun Namaza olan şevkini, gayretini artıracak birkaç nasihatı nefsimize şöyle söyleyebiliriz:

Ey nefsim, sen fani dünyayı ebedi, hiç bitmeyecek zannediyorsun. Bu düşünceyle ibadetlerin de bitmeyeceğini zannedip tembellik gösteriyorsun. Halbuki, yarına kadar bile yaşamaya garantin de yok. Eğer anlasaydın ömrün azdır hem de faydasız gidiyor, elbette onun yirmi dört saatten bir saatini sana ebedi hayatı, cenneti kazandıracak olan hoş, güzel, rahat ve rahmet bir hizmet olan namaza harcamak, usanmak şöyle dursun, büyük bir zevk ve şevk verirdi.

Ey nefsim, her gün her gün yemek yer, su içer ve havayı teneffüs edersin. Bunlar sana usanç veriyor mu? Aynen böyle, kalbimin gıdası, ruhumun hayat suyu ve duygularımın nefes alma zamanı olan namaz da seni usandırmamalı.

Nasıl okulda derste yorulan öğrenci teneffüsle nefes alıp rahatlıyorsa bizim için de namaz sıkıcı, boğucu ve ezici dünya işleri içerisinde duygularımızın teneffüs penceresi oluyor. İşte namaz penceresinden nefes alamayanlar bugün manevi problemler çekmekte, sıkıntı ve strese düşmektedirler. Kendilerince de çareyi yığınla para vererek terapi seanslarında aramaktadırlar. Halbuki namaz bin terapiden daha etkili bir ilaçtır.

Susayan bir insan tatlı bir suya kavuşunca nasıl büyük bir iştahla onu içip rahatlarsa namaz da susayan ruhumuz için onu ferahlatan bir rahmet çeşmesi oluyor.

Ey nefsim, dünya işlerinde alacağın ücreti düşünerek itiraz etmeden en ağır işlerde çalıştığın halde neden namaz gibi ücreti pek büyük bir hizmette tembellik ediyorsun? Dünya misafirhanesinde kalbin gıdası, elbette bir durağın olacak kabrinde gıda ve ışık, herhalde mahkemen olan mahşerde senet ve berat, ister istemez üstünden geçilecek sırat köprüsünde nur ve Burak olacak bir namaz, neticesiz midir veyahut ücreti az mıdır?

Hem insanın yaratılışı onun ibadet için yaratıldığını gösteriyor. Çünkü insan varlıklar içerisinde en muhtaç varlıktır. Elbette böyle bir insan bütün ihtiyaçlarına cevap verecek sonsuz hazineler sahibi ve cömert bir Rabbe yönelmekle huzur bulur.

Hem sınırsız acizdir, zayıftır. Ancak kudreti, gücü sınırsız olan Yaraticısına tevekkülle yani ona dayanmakla dünyanın ağır yüklerinden kurtulup saadet ve mutluluğa erer.

Okula kayıt yaptıran bir öğrenci elbette okula sırf okulun bahçesi ve kantini için gelmemiştir Elbette ilim öğrenmek, okuldan mezun olmak ve geleceğini temin etmek için gelmiştir. Bu örnekte olduğu gibi dünya da bir okul gibidir. Biz de bu dünyaya ne sırf karnımızı doyurmak için ve ne de oyun eğlence olsun diye geldik. İlim öğrenmek için, ilimlerin şahı ilimlerin padişahı Allah'ı tanımak için yani Marifetullah için geldik. Nasıl ki yazılı kağıdını boş veren bir öğrenci sınıfını geçemediği gibi amel defterini de boş bırakan veya yanlış cevaplarla dolduran insan da bu dünya okulundan cennete geçemeyecek ve kendisini büyük bir zararın içine atacaktır. Bizim baş vazifemiz imandan sonra namazdır. Namazsız günün amel kağıdı simsiyah olacak ve sahibinin aleyhinde şahitlik yapacaktır.

YKS Sınavına çalışan öğrencilerimi görünce çocuklar kolay gelsin diğer sınavınız CGS nasıl gidiyor diye sorduğumda hocam o da nedir diyorlar. Bende Cennete Geçiş Sınavı diyorum... Gerçekten öyle, 50-60 senelik bir gelecek ve meslek edinmek için çok büyük çabalar gösteren bizler acaba kabrin arkasında bizi bekleyen ebedi bir gelecek için ne derece gayret gösteriyoruz? Gerçek gelecek gelip fakat gitmeyen gelecektir. O da ahirettir, cennettir. Dünya geleceği ise kendisine kavuşulduğunda var ama kısa bir zaman sonra mazi olup gidiyor.

Sözün özü biz bu dünyadan gidiyoruz, aldanmakta fayda yok gözümüzü kapamakla bizi burada durdurmazlar. Kabrin arkasında ebedi bir hayat bizi bekliyor. Nasıl anne karnındaki çocuk belirli bir zaman kaldığı o karanlıklı ve dar yerden doğumla bu geniş ve güzel dünya hayatına kavuşuyorsa bizler de belirli bir zaman kaldığımız ahirete göre dar ve kısa olan bu imtihan yeri olan dünyadan ebedi âleme doğacağız. Eğer iman, namaz ve ibadetle dolu bir ömür yaşayıp sağlıklı bir şekilde doğabilirsek kimsenin hayal edemeyeceği nimetler ve lütuflar diyarı olan cennetlere kavuşacağız inşallah. Rabbim hepimizi böyle büyük ve ebedi müfakatları kazananlardan eylesin. Amin.

Mehmet Koçgöz

İSLAMI MANA VADİSİNDEN BESLENEREK GÜNCEL YAŞAMANIN YOLU

**"Bu gelen ilm-i ledün sultânıdır,
Bu gelen tevhîd-i irfânkânıdır.**

**Bu gelen aşkına, devr eyler felek,
Yüzüne müştak dūrûr, ins-ü melek."**

Ledün ilminin sultanıdır Hz. Nebi.^(sav) Tevhid'in zâtında irfana dönüştüğü kalenin banisidir. Onun^(sav) aşkına deverân eyler (döner) tüm âlemler. Onu görmeye âşıktır, âşinâdır insanlar, cinniler, melekler ve tüm felekler...

Bütün peygamberlerin, insanların, canlı ve cansız yaratıkların özü ve aslıdır Efendimiz.^(sav) Zerresinden küresine canlı veya statik diye nitelenen tüm varlıklar, son Nebi'nin^(sav) nurundan zerrelere taşımaktadır. O^(sav) ise, Allah'ın nurundandır...

"Âlem yaratılmazdan evvel benim ruhum yaratıldı" buyuran Efendimiz^(sav) olmasaydı, hiçbir nesne var olmaz, Tevhidin sırrı kalplere, gönüllere dolmazdı. Binâenaleyh o,^(sav) "Ey habibim! Sen olmasaydın, felekleri yaratmazdım." kelâmının muhâtabıdır.

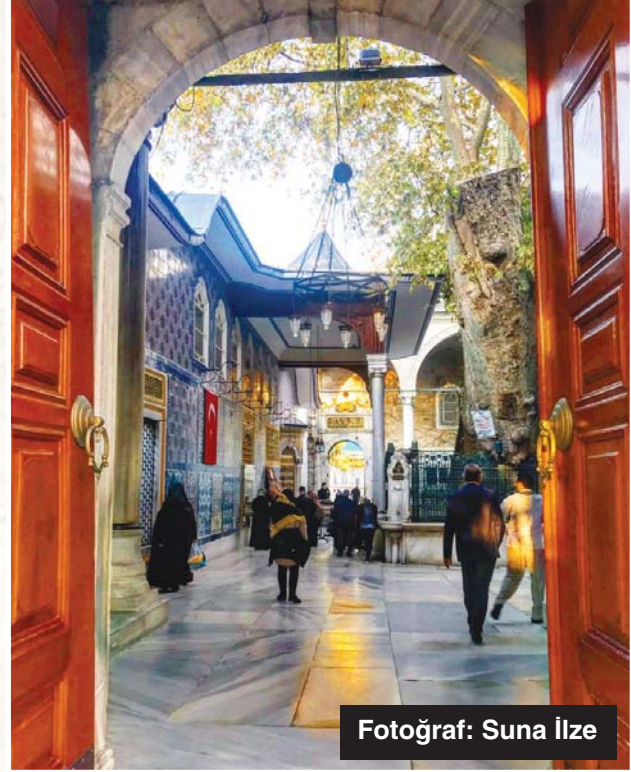
Ona^(sav) ulaşmayan, ondan geçmeyen hiçbir yolun, Allah'a ulaşması mümkün değildir. Yani tasavvufî yollar ve evliya usulleri önce ona ulaşır, ondan süzülerek Cenâb-ı Hakk'a ulaşır. Nitekim bu hakikati, mana sultanı Malatyalı Niyâzi Mısırî;^(ks)

**Zuhûr-u kâinâtın mâdenisin ya Rasûlellah,
Rumûz-ı "küntükenz" in mahzenisin yâ Rasûlellah,**

diyerek, "âlemi başlatan, ilk harekete geçiren nüve sensin ya Rasûlellah.^(sav) Sen olmasaydın, o gizli hazine açılmazdı, bilinmezdi, tanınmazdı. O hazine, (Allahü Teâlâ), seni vesile kılarak taşıdı, aşkınlaştı ve bilinmeye başlandı" diyerek, her yolun ondan geçtiğini şiirinde ne güzel dile getirmiş.

Zira o^(sav) Efendimizin nuruna ulaşmaksızın insan kalbinin mânen yeşermesi, hayat bulması mümkün değildir. İnsanın, Allah'ı gereği üzere tanıyabilmesi, son ilâhî kitabı Kur'ân'ı, gönderilişindeki ilâhî maksadı, hikmeti ve gâyesine uygun anlamasına bağlıdır.

Hatta bu hususu daha açık beyan etmek üzere Kur'ân bu âlemde iki şekilde tezâhür eder. Birinci-

Fotoğraf: Suna İlze

si, harflere kelimelere bürünerek sahifelerde yazılı Kur'ân tezahürü, ikincisi de, Efendimiz'in^(sav) şahsiyetinde ete kemiğe bürünerek canlanan, pratik ve sosyal hayata şekil ve yön veren canlı Kur'ân tezahürüdür. Bunun ikisi birden Kur'ân olgusunu tamamlamaktadır. Bunlar birbirinden ayrılarak, sadece birisi ile icrâ edilmeye çalışılan Kur'ânî yaşantı, ilâhî maksadı ve maslahatı gerçekleştiremeyecektir.

Dolayısıyla her Müslümanın, sahifelerde yazılı ve canlı Kur'ân'ı Hz. Peygamber^(sav) Efendimizi birbirinden ayırmaksızın iyi anlaması gerekiyor. Çünkü her insan, ona^(sav) inandığı, onu anladığı, Nebvî örnek İslâmî hayatını günlük yaşamında uygulayabildiği oranda ilâhî rızaya erebiliyor. Nitekim Allah ve Rasûlüne teslimiyetin gereği, bu Muhammedî yol, bu duruş, bu inanış, bu anlayış ve yaşayış usulünden geçmektedir. İslâmî-Tasavvufî yaşantıya da bu pencereden bakmak gerekiyor.

Aksine, "herkesin Kur'ân'ı şahsen kendi aklına, fikrine ve dilediği şekilde anlama ve yaşama aktarması biçimindeki bir dînî yaşantı ve anlayıştan söz edile-

mez. Şâyet herkesin kendi şahsî kanaatine göre dini anlama ve yaşaması mümkün olsaydı, yeryüzündeki müslüman sayısı kadar çeşitli dini inanış, anlayış, yorumlayış ve yaşayış tarzı ortaya çıkardı ki bu da Peygamberlerin gönderilişindeki ilâhî iradeye ve hikmete uygun değildir.

¹-Süleyman Çelebi, Vesilet'ün Necât (Mevlid-i Şerif).

²-Prof. Dr. Mahmut Erol Kılıç, Tasavvuf'a Giriş.

Bilindiği üzere her sanatın veya her işin bir uzmanı, üstadı veya piri vardır. Herhangi bir sanatı, ameli, bir kılavuzu, öğreticisi ve üstadından misalini görmeksizin maksadı, maslahatı ve hikmetine uygun şekilde anlamak, uygulamak ancak Yaratan'a mahsustur.

İnsanların mizacında ise, önceden bir örneğini görme, görerek modelleme temayülü vardır. Önceden somut bir örneğini gören insanın, bundan etkilenmesi, âşinalık kazanması, öğrendiğini kalıcı kılması söz konusu iken, bir modelini görmediği şeylerdence daha az etkilendiği ise ilmî bir gerçeklik olarak bilinmektedir.

Yaratılış özelliği itibarıyla insan bedeni, önemli birimler bütününden oluşur. Bunların her birinin sağlıklı bir yaşam için, kendi özelliğine uygun gıdalarla beslenmesi, takviye edilmesi ve yaşatılması gerekir.

Bu noktada insanın biyolojik bedeni, özü itibarıyla topraktan yaratılmış olduğundan, yine kendi asıl maddesi topraktan yetişen gıdalarla beslenir ve hayatini devam ettirebilir. İnsanın zihnî, fikrî ve akfî meleke dünyası da okuma, ilim, zikir, fikir, tefekkür ve tezekkürle takviye edilerek beslenir iken, mânevî, kalbî ve ruhânî dünyası ise, din, imân, irfân, ibâdet, güzel söz ve hikmetlerle beslenerek hayatini sürdürülebilir.

İnsanın, bu özelliklerinin hiçbirisini nadasa bırakmaması, göz ardı etmemesi veya ihmâl etmemesi gerekir. Aksi takdirde zahirde ve manada hayatın ve sağlığın düzeni, nizamı ve normal akışı bozulur. Zira bu âlemde her şey ilâhî bir denge üzeredir. Bu dengeyi bozmama esası da herkes için geçerlidir.

Bu noktayı ortaya koyduktan sonra öncelikle ifâde etmeliyiz ki, insanın mana dünyası da, manevî gıdalarla beslenerek hayatini devam ettirebilir. Manen beslenmeyen kalpse ölür. İşte peygamberler de ilâhî mesajlarla ölü kalplerin dirilmesine vesile olmak üzere gönderilmişlerdir.

Bütün peygamberler, kutsal metinlerdeki ilâhî mesajlarla ümmetlerini uyarmaya, örnek yaşantılarıyla onları yetiştirmeye, geliştirmeye ve dönüştürmeye gayret etmişlerdir. Son Nebî^(sav) Efendimiz de ümmetini dönüştürmüştür. Onları zulmetten nura, dalâletten hidayete, bedevîlikten medenîliğe erdirmiştir. Efendimiz'in^(sav) nazarına erişen kişi, şâyet kalbi mühürlü değilse dönüşür, ham iken pişer, olgunlaşır ve kemâlâta erişir. Bedevî iken, insanlığa medeniyet dersi verecek kadar dönüşür ve gelişir. Hatta onun,^(sav) "Ashabım gökteki yıldızlar misalidir" diyeceği mertebelere erişecek kadar gelişir ve

dönüşür.

Nitekim Efendimizin^(sav) nübüvvetinin nuruyla manen beslenen ashabı da, ondan gördüğü zâhidâne hayatı yaşamış, bu yaşantının aydınlığıyla tatmin olmuş, manen terakki ederek, ulvî derecelere ulaşmıştır. O derece ki "Şâyet sizler, huzurumda bulunduğunuz andaki mana hâlinizi her zaman muhâfaza edebilseydiniz, melekler sokaklarda sizinle musâfaha ederlerdi." (sizi ziyarete gelirlerdi) diye buyuracağı kadar manen doymuş, nurlanmış ve kemâlâta ulaşmışlardır.

Manevî yaşantının temeli de bu nurlanma modelinden yansıyan ışıktır. Bu modelin yazılı metni Kur'ân'ın ilk uygulayıcı muallimi, muallimler muallimi Efendimizdir.^(sav) Onun^(sav) sözleri, fiilleri ve takrirleri, bu Muhammedî nurun uygulama usullerinin nasilini oluşturur. O,^(sav) Kur'ân'ı ve sünnet'i bizzat yaşantısı yoluyla ashabına şahsî ve toplumsal manada yaparak, yaşayarak model olmasıyla fiilen tâlim etmiştir. Onun bu öğretim ve tâlimi, kıyâmete kadar gelecek tüm ümmetine de şâmidir.

Bütün evliya ve asfiyanın serveri, rehberi ve önderi Hz. Peygamber^(sav) Efendimizin bu vafına işaretlerle Cenâb-ı Hakk; "O (peygamber) onlara Allah'ın ayetlerini okur, onları tezkiye eder, kitabı ve hikmeti öğretir" diye buyurmaktadır. Kâinat mualliminin okuduğu bu kitabın Kur'ân, öğrettiği hikmetinse onun sözleri, fiilleri, takrih uygulamaları, yaşadığı âdâb-ı erkânı, güzel ahlakı ve hâllerinden ibaret sünnetleri olduğu aşikardır.

³-İbn-i Mâce, Mukaddime, 17

⁴-Cum'a, 2

O,^(sav) nübüvvet sıfatıyla Hakk'tan aldığı tüm ilâhî emir, tavsiye, telkin, hüküm ve hikmetleri; "Ey Peygamber! Rabbinin katından sana indirilenleri tebliğ et" emri gereğince ilâna, tebliğe, tebyine, irşâda ve ehline öğretmeye devam etmiştir.

Onun tebliğine muhatap olanları da Allah'a^(cc) Rasûl'e^(sav) uymaya ve ona itaate çağırılmaktadır. Nitekim Allah'ü Teâlâ Kur'ân'da "Allah'a ve Rasulüne itaat edin." "Kim rasule itaat ederse, gerçekte o, Allah'a itaat etmiştir." "Peygamber size neyi verirse onu alın ve sizi neyden men ederse ondan sakının." "Ona tâbi olun ki hidayete erişesiniz." "De ki eğer siz Allah'ı seviyorsanız, bana tâbi olun ki Allah da sizi sevsin ve günahlarınızı bağışlasın" buyurarak, kendisini görsün veya görmesin, kıyamete dek gelmiş ve gelecek tüm insanların ve müminlerin kesin bir teslimiyet, inanç ve sevgiyle son Peygambere bağlanmalarının Allah'ın rızasına erebilmeleri için şart olduğunu belirtmiştir.

Bu ve benzer ayetlere göre bütün insanların son peygambere inanmaları, ona itaat etmeleri, onu örnek almaları Allah'ın katî bir emridir.

Ziya Aktaş

Fotoğraf: Muhammet Beyazal

İSTİYORUM

Ben öğretmen olmak istiyorum anne,
Yüreklere işlemek istiyorum inancı,
Dürüstlüğü ve insanlığı,
Barış güvercini olup kanat çırpıp istiyorum
savaş ülkelerine;
Okyanus olup akan kanları
temizlemek istiyorum;
Sevgi çiçekleri olayım diyorum
gariplerin elinde,
Bir çocuğun gülen gözlerinde olmak
istiyorum,
Bir gencin idealini dokuyayım ilmek ilmek,
kalbine ümit tohumu yeşerteyim diyorum
âtiye dair;

Ben öğretmen olmak istiyorum anne,
Dünyanın her yerine uçurmak
istiyorum güvercinlerimi,
Görmek istiyorum onların
özgürce, inançla, sevgiyle uçtuklarını...
Hitabetin en güzeliyle anlattıklarını
değerlerini.

Anne, öğretmen oldum ben;
Güvercinlerim tutsak,
barışım savaş oldu âlemde,
Şark akan kanla doldu,
Çocuklar mülteci,
kıyıya vuran ölü,
Bense suskunluğun denizinde
GÜVERCİNLERİNİ bekleyen mülteci ANNE...

Kiraz Tahan Ak

NEREDE İLKBAHARIN GÜNEŞİ

Fotoğraf: Suna İlze

Kükre! Kükre! Kardeş şehirlerin yıkıntıları
Her kükrede dirilsin şehirlerin çocukları

Bıraksın kara düşünce bıraksın sefalet
Her uyanışta bitsin bu kâbûs, bu cehalet

Bitsin fitne boyanmış medeniyet çiçekleri
Tarz aynı böl parçala öldür Müslümanları

Yerler kussun artık zulümleri ve ölümleri
Yetimler, öksüzler, adsız kimsesizleri

Yıkılan tarihi eserleri, camileri, mescitler
Dini yok mu acımasız insan müsveddeleri

Bir diriliş şarkısı mırıldanırken bozkırlar
Mehmetçikler hilalleri tutan sancaktarlar

Dünya bakar görmez zulümleri, ölümleri
İnsanlar hecelerken, biten güzel kelimeleri

Kör duvar! Susma artık anlat Filistinlileri
Yurtlarından kovulan Halepli kimsesizleri

Yıl iki bin on altı... Ölenler tarih yazacaklar
Taş üzerine Mezopotamya yazacaklar

Şahit olacak övülen medeniyet bir daha
Akif'ten sonra, tâş taş üzerinde kalmamış

Nerde ilkbaharın güler yüzlü çocukları
Anneleri, babaları, çiçekleri, güneşi nerde?

Ramazan Uslu

GÜL DAĞITAN KIZ

Fotoğraf: Muhammet Beyazal

Gökyüzü kül renginde.
Adamın başını
kaldırdığında ilk gördüğü
şeydi bu. Göğü severdi
bulutlu, mavi, güneşli.
Kasvetli göğün
doruklarında güne
başlıyordu. Duygu
dünyasının karanlık
dehlizlerinde ışık
beklerken karanlığa
yuvarlanmak gibiydi
sabahın ilk saatlerinde.

Sokaktaydı, yalnızdı. Sokak coşkuluydu alabildiğine. Felaket yağmur gibi sokakların تنها uçlarından ana caddeye yağıyordu. Meydana insan seli akıyordu. Ve herkes adam gibi yalnızdı. Gökyüzü tüm görkemine rağmen yalnız olduğu gibi kendini evren gören adam da yalnızdı.

Yeraltında yuvalarında rahatsız edilen karıncalar gibi metronun dünyaya açılan ağızlarından insan fıskırıyordu bu sabah da. Dur durak bilemez insan büyük şehirde. Yalnız insan değildi elbet şehrin yaşayan heyecanını. Metal kabuklu öfkeli makinalar dört ayaklarıyla caddelere akıyordu dişleri sökkük ara sokaklardan. Araç kuyrukları kırmızı ışıkların ikazlarında uzayan kuyruklar oluşturuyor, homurtular ıslık çalan çobanlara dönüşüyor, şehrin uzak ve kuytu evlerin hasta odalarında ses bombası gibi patlıyordu camlarda. Bir hasta acılarıyla derin ıstıraplarına dalarken bir yaşlı derin uykusundan uyandırılıyordu. Klaksona basan adamın öfkesi başkaydı.

Sarı, yeşil ve mor renkli körüklü demir yığını böcekler büyük şehrin ana yollarını işgal eden tanklar gibi homurdanarak ilerliyordu.

Yorucu bir gün başlamıştı adam için. İşte bu akan

hayat kendisini nerelere sürükleyecekti? Filizlenen bir hayatın ilk tomurcuklarının yeşilliğini fark edecek zihin berraklığına sahipken adam şimdi ne hâle geldiğine kendisi bile şaşırıyordu. Her gün çalıştığı yerin işine, işinin hayat rengine takılıp kalmıştı. Az sonra elbette iş yerinde olacaktı, yalnız yürüdüğü sokakların ardından. Yine müdürü kaşları çatık karşılayacaktı kendisini. Yukarıdan bakan bakışlarıyla alaylı tebessümle gözleri üstünde olacaktı. Adam da dudak büktü kalabalığın içinde. Söylendi, çevresine tedirgin bakarak: " Bir yolunu buldu, müdür oldu. Kendini adam sanıyor. Bizim köyde on kazı güdemez!"

Yüreği asılı kaldı müdürlük makamına. İçti yandı. Adam kayırmanın ayyuka çıktığı bir ortamda yaşıyordu. El etek öpüldüğü bir dönemden geçiliyordu tarihin belli dönemlerinde olduğu gibi. Toplumsal çöküntünün ilk belirtileriydi bunlar, adam farkındaydı. Hakkın yenildiği, dalkavukluğun kol gezdiği davranışlardan nefret ediyordu.

Gözleri parıldadı. Kırmızı ışıpta beklerken köyünü düşledi. Kızılırmak nehrinin kenarında Orta Anadolu'nun bir köyüydü. Baharı güzeldi, sonbaharı bir başka şirindi. Geniş yapraklı kavak ağaçları rüzgârda dalgalanıyor, yeşil gelinlik giymiş salkım söğüt ağaçları bozkırın taze gelini gibiydi. Işıl ışıl gökyüzü vardı köyünde. Bulutlar henüz kirlenmemişti fabrika bacalarıyla.

İlk horozlar canlanırdı baharın şenliğine ortak olmak için. Kümeste tavuklar bir başka telaş yaşıyorlardı yumurta biriktirip yazın civciv yavrularına kavuşmak için. Köyün kazları küme küme toplanıp gün boyu bir yerden bir yere taşınırlardı kendi narin endamlarıyla, özel sesleriyle. Sürüye yetişmede zorlanan kuzular meleşiyordu ilkbaharın günlerinde. . Bir kadın bahçeye kaçan çocuğa sesleniyordu kış yorgunluğunu yenmiş sesiyle.

"Lanetli kent!" diye mırıldandı orta yaşlı devirmiş uzun boylu, kaşları çatık, esmer tenli, yüzünde öfke kaban nefret yüklü bakışlı adam. Onca ömrünü tüketmişti bu baş edilmez şehir. Belalı sokaklar, çıkmaz sokaklarda kesişen yaşam serüvenleri elinde avucunda ve hatta yüreğinde olanlarını alıp götürmüştü.

Köy, yüreğinde buram buram tuttu yeniden. Zihni duman oldu. Göğsü sıkıştı.

Nefes alamaz gibi geldi kendine. Derin bir soluk aldı. Genzini temizlemeye çalıştı.

İş arkadaşları da kendisine karşı bir garip tavırlar içindeydi. İnsan şehirde vahşi. İnsan şehirde bencil ve insan şehirde yalnız.

Hele biri vardı ki Tanrı kesilirdi kendisiyle dini konuları konuşurken. Hep ona göre şu günah bu günah! O davranış haram bu davranış haram! Sanki Tanrı yalnız onun eline haram ölçer vermiş de o habire ölçüp biçmek-

te. Tanrı adına hesap sorup duruyor!

Dudaklarını ısırды, dişlerini gıcırdattı şehrin gıcırıtılı hayatına katılarak. Nefret kustu bakışlarıyla etrafa. Bir anda çocukluğuyla bütünleşti.

Uçuverdi geçmiş günlere.

Çocukluğunu kim hatırlamaz ki adam unutsun çocukluk çağını... Daha sekiz yaşlarındaydı cami ile ilk deneyimi yaşarken. O sabah baba eşeğin sırtında, belinde kazma kürek tarlaya giderken eşine seslendiğini bugün gibi kulaklarında.

"Çocuğu camiye götür hanım!" Kara bir bulut gibi karanlık gün oturdu gözlerinin önünde. Hâlbuki o gün güneşli bir bahar günüydü. Annesiyle birlikte neşe ve umutla cami kapısının önüne dek gelmişlerdi. Yol boyunca annesi onu ne çok heveslendirmişti. Melekler kendisini camide bekliyordu. Allah kendisini sevinçle karşılayacaktı cami avlusunda. Camide bulunmak bir sevaptı, hocayı dinlemek ayrı bir sevaptı. Kucak dolusu çiçekler taşıyacaktı cennetine.

Annesi onu uğurlarken cami avlusunda mahalle çocuklarını ve arkadaşlarını gördü. Şadırvanda ellerini yüzlerini ayaklarını yıkıyorlardı. Şakırdayan bülbüller gibi seslenmişlerdi.

"Hoca söyledi. Abdest alıyoruz. Camiye abdestsiz ayak basılmazmış. Sen de gel abdest al"

Neşeyle şen şakrak güleç yüzünü yıkadı, ellerini yıkadıktan sonra. Başına su attı ayaklarını yıkadı. Arkadaşlarla olmak ne neşeli bir durumdu! Güle oynaya camiye dalmışlardı.

Köyün camisi küçüktü, avlusu geniş. İç mekân daracak bir salondan biraz daha büyüktü. Ama çocukların evlerinden çok daha genişti. İçerde ne güzel oyun oynanırdı! Mini girişten hemen sonra büyük bir kapı ile camiye geçilirdi. Hemen kapıya bakan karşı cephede mihrap vardı, sağ tarafında adını bilmediği merdivenli kocaman bir yapı vardı minik kubbesi ve minaresi olan. Az ileride mihrabın önünde bağdaş kurmuş yanına rahlesini çekmiş olan hoca vardı.

Göz göze gelmişti bir anlık. Kaşları çatık, sert bakışlıydı. Hemen yanında uzun bir çubuk bulunduyordu hoca. Gözleri çubuğa takılıp kaldığı an hocanın da gözleri kendisine çevrildiğini fark etti. Aniden gelişen bakışlarla ürktü, neye uğradığını şaşırды. Minik yüreği meltem rüzgârın önündeki taze yaprak gibi önce titredi, sonra sallandı.

Dudaklarıyla kendini tutmaya çalıştı.

Endişeli bir halde suçüstü yakalanmış hırsız gibi çocukların hilal şeklinde oluşturdukları halkanın son ucuna yanaştı ve dizlerinin üstüne oturdu.

Hoca kendine gelmişti. Her zamanki gibi dualarla başladı işe.

Çocuğun garibine geldi dualar. Hele hocanın okuyuşu bir garipti. Kimi kalın, kimi ince, kimi uzatarak oku-

yordu. Hele boğazından harflerin çıkışı, burundan seslerin verişi komiğine gitmişti. Önce tebessüm etti. Sonra hoca gözlerini yumarak okumaya başlayınca güldü. Arkasından arkadaşları da gülüştü. Kahkaha tufanı küçük kubbeye daha ulaşmadan hoca gözlerini hışımla açtı. Gülmeye devam eden kendisine yıldırım bakışlarla seslendi.

“Aç elini!” dedi öfkeyle. Ekledi. **“Allah’ın evinde gülmek terbiyesizliktir!”** Korkuyla elini uzattı çocuk. Çubuğun havada vınlama sesini duydu bir an, hemen ardından da avucuna acı ateş gibi kondu. Yüreği yandı. Gülüşü katledilen çocuk ağlayarak camiden dışarıya fırladı. Arkasına dönüp bakmadı. Gökyüzü berraktı o gün fakat gözleri yağmur bulutları gibiydi. Yüreğindeki öfke hiç dinmedi. Çocuk aklıyla acısıyla birlikte; Tanrı kendisini cezalandırmıştı diye kurguladı. Fakat Tanrı’ya karşı bir suçu yoktu. Camide gülmek neden Tanrı’ya öfkelenirsin ki!

O gün bugün Tanrı adına yargılayan tüm hocalardan nefret ediyordu adam.

Ortaokulda öğretmenlerinin eleştirileriyle hocalardan iyice soğudu. Lisede tam uzaklaştı. Fakültede okurken dini inanışlardan tamamen soğudu. Tanrıyı zihninde tartıştı. Sorularına bulduğu çıkmaz cevaplar kendinden kaçışta çözüm aradı. Sonunda büyükşehirde kendini “hiçliğin” kucağına atmıştı kocaman adam.

Yağmur yağacak gibiydi şehirde bugün. Kara elmas gibi kasvetliydi. Şehir hayatı iyice onu bunaltmıştı. Yoğun iş hayatı içinde aile kurmada da başarısız olmuş olması kendisini daha da etkilemişti. Âşık olup evlendiği kadınıla itişip kakışmıştı.

Çocukları dünyaya gelince durulur dalgalar sanmıştı. Fakat evlilik hayatı kocaman dalgalar gibi gelip adamı boğuyordu. Sonunda kadın on yaşındaki çok sevdiği kızını da yanına alarak evi terk etti. Şimdi üç yıldır ayrı ve tek başına yaşıyordu bir zemin katta. Kiracıydı.

Boşanma davasını da kaybetmiş kadına ve çocuğuna nafaka ödüyordu. Kadının mahkemeye sunduğu boşanma nedeni, akşamları çok içki içmesiydi. Hâkim bu nedeni esasa ilişkin kabul ederek kadını haklı bulmuştu. Sanki hâkim içmiyor mu?

Adamın tek kusuru buydu. Hayatında hiç hırsızlık yapmamıştı. Devlet malına asla elini uzatmamıştı. “Devlet malı deniz, yemeyen domuz.” anlayışında bir felsefe ile büyümemişti. Dürüst biriydi devletin işlerinde. Dürüstlüğünü ve çalışkanlığını övüyorlardı amirleri ama hepsi o kadar. Bu yüzden olacak devlete kırgındı az da olsa.

Hayatını yamalı bir bohça gibi şehrin ortasında evinden iş yerine taşıyordu.

Kırmızı ışık söndü, yeşil yandı. Caddenin karşısına

geçen adam üstgeçide yöneldi. İnsan seli kalabalığa karışmamak ve insanlara değmemek için kenara çekilerek yavaşça merdiven basamaklarından yukarıya tırmandı. Üstgeçidin orta yerinde durdu. Ana caddeden sisler içinde kaybolan şehrin görüntüsünü bir anlık seyretti.

Bulutlara komşu olan çok katlı binaların kafaları sislerin içinde bir heyula gibi görünüyordu. Şehir irili ufaklı dev yılanların ayağa kalkmış halini andırıyordu. Gökyüzüne çoktan taşınması gereken güneş kalın tülün arkasından bakan gizemli kız gibi duruyordu. Büyüleyici bir görünümün etkisinde kalan adam işine geç kalmak üzere olduğunu fark edince yoluna devam etti. Karşıya ulaşmıştı. Şimdi merdivenlerden aşağıya inmesi gerekiyordu fakat durdu.

Öbekler halindeki insan yığınları merdivenin iniş yerinde toplanıyor, ellerine güller tutuşturuluyor ve yoluna devam ediyorlardı. Güllere bakarken verenin kim olduğun merak eden bakışları gülümseyen bir kıza takıldı. Yanında bir başkası duruyordu. Birbirlerine yardım ederek insanlara gülümseyerek dağıtıyorlardı kızlar.

Adam gözlerine inanamadı. Sağ eliyle gözlerini ovuşturarak yeniden baktı. Kaşları, gözleri, burnu ve yüzü sanki kızı Damla’ydı. Tek farkı başı bağlıydı arkadaşısı gibi. Uzun bir ferace giymişti. Sade bir hava içinde kadife bir lale gibiydi.

Damla, adamın yüreğinde bir başka acıydı. Seviyordu kızını ama vicdansız kadın koparmıştı kendisinden onu.

Hüzün dolu yüreğiyle merdivenlerin basamaklarından aşağıya inerken dünyanın en mutsuz insanı olduğu için yeniden isyan etti. Allah neden onu sürekli cezalandırıyordu? Neden ömrü hep mutsuzluklarla doluydu? Hayıflanırken annesinin yıllar önce söylediği cümle kulaklarına yeniden çarpar gibi oldu: **“Allah’a inanan insan mutlu olur. İsyen eden asla mutlu olamaz. Mutlu olmak için de başka çareler arar. Unutma oğlum Allah’ı anmak kalbi yatıştırır. Allah’ı anmak kalbe huzur verir.”**

Anneler yalan söylemezdi, biliyordu. Büyükşehir’e gelirirken annesini dinlemediği için yine kendine kızdı adam. Koca şehir kendisini boğuyordu şimdi. Tek başına, mutsuz ve yalnızdı şehirde. Üstelik en sevdiği kızını da kaybederek. Kızı Damla yanında olsaydı mutlu olabilirdi...

Basamakları tüketip kaldırımı ayak bastığında kulağına gelen tanıdık ses adamı dünyasından uyandırdı. Yeni uykudan uyanan birinin şaşkınlığıyla baş başa kaldı: “Baba, ben Damla!. Peygamber Efendimizin doğum gününü kutluyoruz. Gül alır mısın?”

Muhammet Ekrem Beyazal

TÜKENMEZ KALEM

Kırtasiyeci de bize istediğimiz şeyin bir, bilemediniz iki çeşidini gösterirdi, bu mu olsun, yoksa şu mu? Hemen karar vermem gerekirdi, çünkü kırtasiyeciler eylül ayı bereketine şükretmek ayrı ama üstüne üstüne gelen kalabalığı da memnun edip bir an önce savmak zorundaydı. Zaman ilerledikçe arkadaşlarımla, sonra da kendi başıma gider oldum kırtasiyeye. Şimdi çeşitler arasında dolaşip istediğimi istediğim kadar inceleyip seçebileceğim dükkanlarda yine bir listeyle dolaşip duruyorum.

Kırtasiyeden aldıklarımın arasında kalemin ayrı bir yeri vardır. En güzel yazanını bulmak için epey zaman geçiririm raflarda. Nasıl bir kitapçıda kitaplara dalar gider insan, işte öyle bir usulle kalemleri incelemem. En sevdiğim kalemler kurşun kalemlerdir. Renkleri, üzerindeki yazıları, silgileri nasıl da cazip gelir, bir de yıllar önce bir hevesle aldığım, masaya sabitlenen kalem taşıma kullanabilme arzusu bana bir dünya kurşun kalem aldırır. Silgileri pek sevmem, ne kadar güzel renkte olsalar da daha ilk kullanımda albenisini kaybederler.

Pilot kalemlerse hiç de göründükleri gibi değildir, mürekkebi kağıda akıtmakta acele ederler, çok cömerttirler, hızına yetişmek için çok bastırmadan, kağıt üzerinde yumuşak dokunuşlarla gezinmek gerekir, ah ne güzel yazıyor diye yazıp yazıp bir de sayfayı çevirdin mi arka sayfadaki izleri görürüm, işte o anda canım sıkılır. Bir de tükenmez kalemler vardır ki bunları sever miyim, sevmez miyim, hiç bilmem. Nasıl yazdığını denemeden tahmin edemezsiniz. Bunu küçük deneme çizgileriyle de anlayamazsınız, yanıtıcı olabilir, ila ki iyi bir kavrayışla uzun uzun yazmak gerekir. Bunu da o küçük karalama kağıtlarında yapamayacağınıza göre hasbelkader birkaç tane alırsınız. Halbuki, onları iyi tanımanız gerekir, çünkü kalemliğe bir girdi mi senelerce çıkmak bilmezler. Yazışını sevmedikleriniz hep orada kalır, bir gün kalemliğinizi temizlerken eski bir dostla karşılaşmışsınız da adını sanını çıkaramamışsınız gibi bakar

durursunuz, ne zaman almıştım bunu, diye. Yine denersiniz, içini çıkarıp ışığa tutarsınız bir de. Yok, bitecek gibi değil, daha çok var, tekrar kalemliğe koyarsınız.

Olmadık yerlerden karşınıza çıkarlar, durun not alıyorum derken telefonda birine, elinize hep onlar gelir ve aksilik bu ya hep de işe yararlar. Yoksa toplayıp çöpe doldurasınız gelir.

Öğretmenleri de çok severler, kendimden biliyorum, sene başında ismini cismini rengini yazısını bildiğim birkaç kalemim vardır, fakat ne hikmetse birkaç aya kalmadan sayıları giderek artar. Sınıf defterini dolduracağım sırada güler yüzlü bir öğrencinin uzattığı kalem nasıl artık bende olur, bilemem. Haftadan haftaya çoğalır, azalır, biri bir masada unutulur, yerine başkası gelir, böyle böyle elden ele dolandır.

Tükenmez kalemler asla diğerlerine benzemez. Hiçbir zaman bir kırtasiyeye tükenmez kalem alma planıyla girmem, ama alırım, ne kadar çeşidi çok olsa da eve geldiğimde sanki hepsi aynı yazmaya başlar. İçlerinde çok afilileri de vardır, bazı öğretmenler onları özel kutularında saklarlar, yazı yazacakları zaman onunla yazarlar, imza atacaklarında onunla atarlar. Biraz para ödendiği bellidir. O zarif kutuları ise kalem başıboş davranıp başkalarının kalemliğine, çantasına, gömlek cebine girmesin diyerdir.

Tükenmez kalemlere kızmanın, öfkelenmenin bir anlamı yoktur. Yahu nereden geldi şu adi kalem, diye düşünüp durmak da zaman kaybıdır. Kullanırken özen göstermek gerekir. Çünkü onlar, muhakkak size yardımcı olmak isteyen bir dost elinden çıkmıştır, o nedenle bol bol teşekkür etmek iyidir. Yarın siz de yanı başınızdaki arkadaşınız, kalemin var mı diye aceleyle sorduğunda onu uzatacak ve bir tükenmez kaleminiz olduğunu unutacaksınız. İşte o unuttuklarınızı da helal etmek gerekir. Şimdiye kadar ortak çıktığım tükenmez kalemlerin hepsine ve onların belirsiz ve de candan sahiplerine teşekkürlerimi bir borç bilirim.

Demet Tunçbilek

**Yedi yaşımdan bu yana
her eylül yolum
kırtasiyeye düşer.
Önceleri hiç durmadan
uzayıp giden bir ihtiyaç
listesini sıkı sıkıya elimde
tutar, babama ve
kırtasiyeciyi amcaya tek tek
okurdum.**

KİTAPLAR ARASINDA

Rita Felski "Edebiyat Ne İşe Yarar" kitabında: "Okumak bütünüyle yalnız olmadığımı, benim gibi düşünen veya hisseden başkalarının da olduğunu doğrulayarak başka hiçbir yerde bulunamayacak bir teselli ve dinginlik sunabilir." der.

Yeni nesil sanal gerçeklik ile kitap arasında ikilemedir. Kitaplardan çok sanal dünyaya yakındır. Halit Ziya'nın "**Mai ve Siyah**" romanındaki Ahmet Cemil gibi mavi hayaller ve siyah gerçekler tezadında, hakikat iklimine uzak sanal gerçeklikler içinde yaşayanları, hakikat ile karşılaşınca tuzla buz olacak sırça köşklerinden çıkarmanın yegâne yoludur kitap okumak.

Hikaye okumak bizi nasıl değiştirir?

Kitaplar arasında şöyle bir dolaşmak gerek. Önce Orhan Kemal'in Elli Kuruş hikayesine bir bakalım. "**Gazete... Havadiis!..**" diye sokaklarda bağırarak gazete satan küçük çocuğun hüznü öyküsünü okuyan biri dışarda gezerken mendil satan ya da araba camla-

rını silmeye çabalayan çocukların da benzer hikayelerinin olabileceğini bilir artık. "**Okumak istiyorum ağabey. İlk'i, sonra orta'yı, daha sonra da liseyi bitireceğim!**" diyen sesini onlardan da duyar gibi olur.

Yine okumak hevesiyle parasız yatılı sınavına giren başka bir çocuğun başka bir hikayesinin satırları arasında dolaşalım: Bu defa da Füzûzan'ın "**Parasız Yatılı**" hikayesi... Anne ve kızın hayatın zorluklarıyla baş edebilme mücadelesi... Kızın tek kurtuluşunun parasız yatılı sınavda olduğunu okuduğumuzda okuyucu olarak tüm içtenliğimizle o sınavı kazanmasını isteriz. Kitaptan kızın annesine söylediklerine bir göz gezdirelim: "**Öyleyse ben burayı kazanırım. Üzülme. Sınavı pekiyle bitiririm. Artık burada, arkadaşlarım olur. Haftada iki gün sen hastaneden, ben okuldan çıkıp**

eve döneriz. Sana da konuk günlerinde bakkal bisküvisi alırım.” Başkalarının hayatında bir bisküvinin bile güzel bir hayal olabildiğini anlarız.

Bir başka yerde bir başka kahramanın yüreklere dokunan hikayesine geçelim. Sabahattin Ali'nin "Ayran" hikayesindeki çocuk kahraman bu kez: **"Ayran, temiz ayran!" diye tren istasyonunda ayran satıyordu. Hasan'dır adı. Sabahattin Ali Hasan'ı bize tarif ederken: "Hayatı istasyonda ayran satmaktan ve kardeşlerini beslemekten ibaret sanıyordu."** der. Hikayenin devamında çocuğun hayatını şöyle anlatır: **"Dört bardak, hiç olmazsa dört bardak satabilseydi. Buna mukabil alacağı on kuruşla eve bir kara ekmeğe götürebilirdi. Onun gelmesini, aç bir uyuşukluk içinde dört gözle bekleyen iki küçük kardeşinin hayali gözünden şimşek gibi gelip geçiyor ve o hep bağırıyordu."** Yazar hikaye kahramanına hazin bir son kurgular. Bazıları için kara bir ekmeği alabilmenin bile zor olduğunu okurken öğreniriz. Biz bu hikayelerde bizim dışımızdaki insanların acılarına bakmayı öğreniriz. Merhameti öğreniriz.

Günlük hayatın koşuşturmasında çeşitli nedenlerle sokaktaki benzer durumda olan çocuklara bakacak vakitimiz olmaz ya da bakmak istemeyiz. Hikayeler bize ayranı, gazeteci ve parasız yatılı sınavına giren kahramanın, o her gün gördüğümüz çocuklardan biri olduğunu zihnimize ve kalbimize işler.

Romanlar bizi nasıl değiştirir?

Lise yıllarında, ilk edebi roman diye ezberletilen Namık Kemal'in **"İntibah"** eserinde Ali Bey, annesi tarafından aşırı korunan, sorumluluk verilmeyen bir kahramandır. Onun sergüzeştini okurken aynı yetiştirme tarzına sahip olan gençlerin aynı akıbeti yaşayabileceklerinin endişesini duyarız. Rezaizade'nin **"Araba Sevdası"**ndaki Bihruz'u, Ahmet Mithat Efendi'nin Felatun Bey'i de aynı yetiştirme tarzındaki eksiklerden dolayı hayatta başarılı olamazlar. Bunlar, bir yanı sıra aile içi eğitimin önemine de vurgu yapılan romanlardır.

Nabizade Nazım'ın **"Zehra"** romanında kıskançlığın deneyelliği işlenir.

Bir kadın, kıskançlığın vehimleriyle eşini, kafasında kurguladığı hikayenin kahramanı haline getirişinin arkasındaki psikolojik sebepleri, yazar hikayeleştirir. Kitap bittikten sonra okuyucu, kıskanırken bir kere daha düşünmeye başlar. Kıskanmanın sonuçlarını kurgulanmış kahramanların başından geçenlerle anlamaya başlarız.

"Yaprak Dökümü" romanında Hayriye Hanım'ın **"Ali Rıza Bey, sus. Ağzımızın tadı bozulmasın."** diyerek bir ailenin güz yaprakları gibi dökülüşüne tanık oluruz. Türk dünyası edebiyatı romanları arasında gezelim biraz da... Kırım Türklerinden Cengiz Dağcı'nın

"Badem Dalına Asılı Bebekler" romanındaki kahraman Haluk'tur bu kez. O, diğer Kırımlı çocuklar gibi anesini, babasını ve evini kaybeden bir çocuktur. 1930'ların Kırım'ı anlatılır. Biz işgal altında neler yaşadığını en iyi roman sayfalarında buluruz.

Bir mütefekkirin külliyatını okumak bizi nasıl değiştirir?

Mehmet Kaplan, **"Bir yazarı tanımak için onun külliyatını okumak gerek."** demiştir. Necip Fazıl şiiirden tiyatroya, romandan hatıra kadar pek çok türde ve hemen her konuda eser vermiş bir şair ve yazardır.

"Konuşmalar" onunla yapılan mülakat, sohbet ve ona sorulan anket sorularına verdiği cevaplardan oluşan derleme bir eserdir. Şiir hakkında kendisine sorulan bir soruya verdiği cevapta: **"Şiir benim için kaba bir hassasiyetin böyle ham madde halinde tezahürü işi değildir. Şiir benim için üstün idraktır."** diye cevaplar. Onun çok bilinen sanatla ilgili mısraları da bu sözlerini tamamlar niteliktedir:

"Anladım işi, sanat Allah'ı aramakmış; Marifet bu, gerisi yalnız çelik-çomakmış..."

Sanatı ulvi bir gayeye bağlar Necip Fazıl Kısakürek. Biz külliyat boyunca tiyatrodan siyere eserlerini okurken her satırda bu gayenin izdüşümlerini takip ederiz. Kırk kilitli hakikat odasının anahtarını külliyatı okurken buluruz.

William L. Randel, "Bizi Biz Yapan Hikayeler" adlı kitabında **"Bir karakter, bir hikayede karşılaştığımız insandır."** tanımını yapar. Bu tanıma göre okuduğumuz eserlerin sayısınca insan tanırız. İnsanları gerçek dünyada onların bize anlattığı kadarıyla tanıırken öykü/roman sayfalarında her yönüyle tanırız. Sabahattin Ali'nin **"Kürk Mantolu Madonna"** romanıyla vermek istediği mesajı hayatımıza şiar ediniriz. Rauf Efendi, iş arkadaşları ve ailesi tarafından tanınanın ötesinde başka biriydi. Her insanın bilinmeyen bir hikayesi olabileceğini ve birini yargımlarken bu hakikatin ışığından bakmak gerektiğini biliriz.

Okumak bir kültür meselesidir. Okuma eyleminin beraberinde anlama eylemini de kazanmalı. Dar perspektiften bakan, tek yönlü okuyan insan, meselelerin ana fikrine de uzaktır. Bu uzaklık onun okuduğu kişilerin, aslında eleştirdiği eserlerdeki meseleyle anlaşmaya varan kişi olduğu bilgisini de yorumlayamaz. Bizim işimiz bakış açımızı geniş bir perspektiften alarak okuduğumuz doğru yorumlama becerisi olmalı. Ayrıntı uğruna bütünü yok saymamalıyız. **"Parça bütünün habercisidir."** hakikatinden pay alarak okumalıyız.

Yıldız Tarakçı

FÂZILLARIN AŞKI

Fotoğraf: Suna İlze

“Allah şahitti, Züleyha ne kadar ateşse Yusuf o kadar iffetti.” Nazan Bekiroğlu

Tarih boyunca en çok konuşulan en çok hissedilen dolayısıyla en çok hırpalanan, örselenen belki de hoyratça harcanan olgudur aşk. Aynı zamanda en ulvi histir de. Bu nedenledir ki aşkın piri Fuzuli: “İşk imiş her ne varsa âlemde ilim kil u kal imiş sade.” felsefesiyle hayata başlar.

Sahi nedir aşk? Aşk, sevgide ölçüyü aşmak, sınırın ötesine geçmek demektir. Her aşk, sevginin dozu artırılmış drajeleridir. Aşk damıtılmış sevgidir. Bakara-165. ayette: “İman edenler Allah’ı şiddetle sever!” der. Efendimiz, Hz. Ömer’e “Ben sana herkesten daha sevimli olmadıkça iman etmiş sayılmazsın.” dediği gibi ya da Asur Kralı Sardanapal’ın kenti terk ederken düşman

eline geçmesin diye elleriyle hançerlediği, ama ömrünün geri kalan kısmında bu ölüme gülümseyerek boyun eğen âşık hayalini bir türlü unutmaması gibi, aşk dozda sınır tanımamak, kalbi hayatın dümeni yapmak, gerektiğinde her şeyi feda etmek, gözü karartmaktır.

Sevgide çok hassas bir denge var ki günümüz aşk anlayışının bu kadar ters yüz ve bayağı bir hâl almasının nedenidir. İlk kararı verirken iyi düşünün. İlk soru; canımıza sevgili mi istiyoruz yoksa sevgili için can mı istiyoruz? Canımıza sevgili istemek çıkardır. Sürekli onu görmek, onunla konuşmak, buluşmak canımızın çektiği durumlardır. İşimize gelir.

Allah bize her türlü nimeti verdiği zaman sevgilidir. Bizi çeşitli bela ve sıkıntılara düşürdüğünde, Allah’ım ne günahım vardı, neden bunlar hep benim başıma geliyor, diye sitem mi edeceğiz? Biz Allah’ı niçin seviyo-

ruz acaba? Çıkarımız için mi?

Şu soruyu kendi kendimize cevaplamamız lazım, hayatımıza yön verirken dümenimiz sevgi mi olacak yoksa ihtiyaç ve çıkarlarımız mı? Sevgilerimiz mi tartılacak yoksa çıkarlarımız mı? Sevgimizi ne zamandır çıkar pazarında satılığa çıkardık? Doğal hayatı -fıtratı- düşünelim. Ateşe gözünü kırpmadan atlayan pervane, ateşten bir çıkar devşirmek peşinde midir? Bülbülü gül karşısında şeydalandıran gülün hangi maddi servetiydi. Doğallığımızı, tabiatla uyumlu serencamımızı, çağın hangi kapitalist pazarlarında ucuza aldık, sattık? Sevginin kafamızda bir karşılığı olmalı ve net olmalı.

İkinci soru: Neydi sevgi? Sevgilinin nazı mı yoksa sevenin niyazı mıydı? Nazını çektiğimiz hangi beşerler ya da değerlerdir? Düşündük mü, kime niyazımız? Ya da niyazda bulunmamız gerekene (Allah'a) ne zamana kadar naz çekeceğiz? Unutmayalım ki fazla naz usandırır, muhatap nezdinde çıkarıcı pozisyona düşürür. Ki O, kalpte gizli olanı en iyi bilendir. Niyaza dönüştüren naz da hep edepten kızartır yüzü. Yaptıklarımızdan, en son ne zaman kızarmıştı yüzümüz? Yoksa hangi çağdaş yaşamlardan dolayı yüz kızartıcı hayatları kanıksar olduk?

Nazlanmayıp, niyaz ettiğimiz Allah ise o zaman aşk, inancın imana dönüşmesidir. Dinin tevhide evrilmesidir. Müslümanın müminliğe yol alışıdır. Fiziği aşp metafiziğe ulaşmasıdır. İlk bakışın -ilk kavrayışın- aşkın içsel değişimini başlatmasıdır. O ilk anlayış ve kavrayışın, idrakin âşığın (kulun) bütün anatomisini harekete geçirip sonraki biyografisini değiştirmesidir. Anatomi hareket biyografisini değiştirmiyorsa, değişim tersten olmuş demektir. Dünyevi beklentilere götüren çıkara dönüşür. Aşk değiştiricidir. Aklı götürdüğü yer kalptir, akıl kalp ile bağlantıya geçmezse hortumlaşır, mutfak ile lavabo arasındaki taşıyıcı hortum olur.

Aşk göz ile başlar, kalple ilişkilendirir, ancak bazı durumlara hazırlıklı olmak gerekir. Çünkü aşkın azap yönü vardır. Öyle çile çeker ki kalp gözü açılır. Bu olgunlaşma imanda mesafe almaktır. Kalp gözü açılanlar olaylara nüfus eder, idraki berraklaştırır, o olayları daha net görmeye başlar.

Hız. Yusuf Züleyha ile evlenince, Züleyha'yı Yusuf için göturdüklerinde, Züleyha, asıl güzelliğin Yusuf'u yaratan Allah olduğunu idrak etmiştir.

Kalp o kadar çile çeker ki olgunlaşır. Seven çile çektirir, olgunlaşsın diye. Sevginin zevk yaşatmak olduğunu mu zannediyoruz? Aşk azap çektirmektir. Bitmesi, âşık tarafından bitirilmesi, istenmeyen azap... Fuzuli, elçek tabip, kılma derman kim helâkim, zehr-i dermanındadır, dediği gibi.

Çünkü bitmesi istenmeyen acı ona şairlik hatta hayatın anlamını tattırmaktır. Çünkü İbrahim olmak öyle pişmek, öyle olgunlaşmaktır ki ateşin sende yakacak hiçbir şey bulamamasıdır. Ateş niçin Hz. İbrahim'i yakamadı?

Ayet ne güzel ispatlıyor: "Gerçek şu ki; gözler kör ol-

maz, ancak sinelerdeki kalpler kör olur." (Hacc, 46) Kalpleri hakikatin acısıyla pişmemiş insanlar, nasıl da sathi bir bakışa, kavrayışa ve düşünüşe sahip olduklarını, hakikat körlüğü yaşadıklarından dolayı olaylara nasıl nüfus edemediklerini, hakikatin özüne ulaşamadıklarını ortaya koyuyor.

Aşk acıdır, hasret çektirir, hicran, firakat ve gurbeti yaşatır. Hayrete düşürür, gözyaşı döktürür ki idraki kapatan tüm kirler sökülüp çıkar. Açılınca göz, münacat başlatır. O zaman mâşuk için can vermek, kurban olmak ve ölmek çok kolaylaşır, "Şeb-i Aruz" olur. Aşk, en güzel ifade eden kavuran azaptır. Çünkü hem acı verir hem de lezzetin en mükemmel olanını içerir. Bu nedenle âşık hep aşk azabı içerisinde.

O aşk ki, sevgiliden iyilik gördüğünde artmayacak kadar doymun, kötülük gördüğünde de eksilmeyecek kadar sağlamdır. Odur asıl aşk. Çünkü âşık sevmek umuduyla sevmez, sevmeyi bir görev bildiği için sever. Böylece sevgisini beşeriyetten, melekiyete yükseltir. Çünkü âşık asıl marifeti mâşuk sevmese de onu sevbilmek olduğunu bilir. Âşık nezdinde şöyle bir slogana dönüşür. "Aşk ki vardır gerisi vesairedir." değerini içselleştirmiştir. Bu nedendir ki aşkın ve şiirin piri Fuzuli'de şu kanaat hâsıl olmuştur: "Aşk imiş her ne varsa âlemde ilim ancak kil u kal imiş."

Hayatın membaı olan aşka layık olan yaklaşım sadakat olmalıdır. Sadakatin özü ise iyilik gördüğünde de aşkını sır gibi saklamak, ifşa etmemek, mahremiyetine halel getirmemek, kapısında kul köle gibi beklemek, kapısını terk etmemektir. Karşılık ne olursa olsun hamdinden vazgeçmemektedir. Çünkü hamdetmek iyilikte ve zorlukta sevgilinin (Allah) gündeminde olduğunun idrakinde olmaktır.

Bu nedenledir ki şu arayışta sultanuş-suara Fuzuli "Bende Mecnun'dan füzun âşıklık istidadı var, âşık-ı sâdık benim Mecnûn'un sade adı var." diye feryat eder. Mecnun'un başını alıp çöllere düşerek kurtlara, ceylanlara sırrını açarak, aşkını dillere düşürdüğünü mahremiyetine halel getirdiğini, böylece sadakatsizlik ettiğini, ancak kendisinin aşkını sır gibi saklayarak, kapısında kul köle olduğunu vefalı davrandığını bu nedenle Mecnun'dan daha sadık bir âşık olduğunu söylemektedir. Fuzuli Allah'a öyle âşık ki hayatının tümü fakirlik ve sefaletle geçtiği halde bir gün bile şikâyet etmemiştir. Son olarak şunu söylemeyi unutmayalım. Züleyha'yı âşık eden, Yusuf'un davranışlarındaki olgunluğuydu ve Allah'ın verdiği güzelliği. Züleyha bu güzelliklerin asıl kaynağının yaradan olduğunu kavrayamadığı için dillere düştü. Şu farkı iyi bilmek gerekir. Yusuf ile Züleyha arasındaki farkı. Yusuf, Züleyha'nın güzelliğinin kaynağının Yaratan olduğunu bildiği için Yaratan'a hürmet ve korkusundan meyletmedi. Dillere destan oldu.

Nusret Aydemir

YAZARLAR MEZARLIĞI ÂŞİYÂN

Sultan Vahdettin'in kızı Prenses Sabiha Sultan'dan son Medine Vâlisi Fahrettin Paşa'ya, Münir Nûrettin Selçuk'tan, Orhan Veli'ye, Yahya Kemal'den Ahmet Hamdi Tanpınar'a, Atilla İlhan'a kadar birçok meşhurun Boğaz'ın âsûdeliğinde dinlendiği mezarlıktır Âşiyân. Düşen uçakta ölen hostesin uçak şeklindeki mezar taşından, kale şeklindeki mezara kadar en ilginç mezarlar da yine Âşiyân'da.

Manzarası en güzel, en hâkim tepelere uzanmış dinlenmektedir Osmanlı kabristanları İstanbul'da. Husûsen boğazın sırtlarına uzanmış, nehr-i azizin sakin sakin akışını seyrederek dinlenen mezarlıklar, hayatın gürültüsü ve kargaşasından bunalmışlar için de en güzel huzur mekânlarıdır. Her taraftan rahatlıkla da görülebilmelidir. Zîrâ ölümü hatırlatmalıdır her dâim.

İşte Âşiyân da böyle bir mezarlık... İstanbul'un en güzel yerinde... Rumeli Hisarı'nın güvenli yamacına sığınmış, boğazın enfes manzarasında, kuş ve böcek sesleri arasında, huzurun ve sükûnetin tadını çıkarıyor. Dört bir yanınız şairlerle, yazarlarla, ediplerle, paşalarla dolu.

Şimdi dolaşıyorum, mezar taşlarının arasında... Dört bir yanımız âşinâ sîmâlarla dolu Âşiyân'da. Henüz mezarlığın bahçe kapısından girmeden sağ tarafta, mûsikinin büyük pîri Münir Nurettin Selçuk ve hanımı, O'nun hemen yanı başında Tarrık Zafer Tunaya. Ve mezarlığın demir kapısını yavaş yavaş aralayıp bahçeye girdiğimizde, sol tarafımızda yatan iki büyük üstadı selâmlayarak ilerliyoruz bu huzur dolu mekânda.

Mezarlığın kapısından girer girmez sizi, bütün yüceliğiyle ve his dünyasının enginliğini ifade

eden dört mısralık şiiriyle ilk karşılayan büyük Üstat Yahya Kemal... Ölüm asude bahar ülkesidir bir rinde

Gönlü her yerde buhurdan gibi yıllarca tüter.

Ve serin selviler altında yatan kabrinde,

Her seher bir gül açar, her gece bir bülbül öter.

Tıpkı şiirinde anlattığı gibi iki serin servi altında yatıyor. Biraz daha geride Ahmet Hamdi Tanpınar... Bir dörtlükle de o sesleniyor. Beş Şehir'i beşi bir yerde gibi dizen büyük edip:

Ne içindeyim zamanın

Ne de büsbütün dışında.

Yekpare geniş bir anın,

Parçalanmaz akışında.

Yahya Kemal, Aziz İstanbul'u anlatırken, Tanpınar buranın huzur mekânlarından biri olduğunu söylüyor, Orhan Veli İstanbul'u dinliyor gözleri kapalı... Eğer onların ruhları da birbirleriyle konuşuyor, sohbet ediyorlarsa, şiir sohbetlerinin en koyusunun yapıldığı mezarlık, Aşiyân Mezarlığı olmalıydı.

Sağ tarafa doğru ilerliyorum. Özdemir Âsaf Arun ve refikası Yıldız Moran Arun buradalar. "Biz yazarız dolu vakitlerimizde, siz okursunuz boş vakitlerinizde". Bu sözümü tanımışım ilk defa bu kıy-

metli edibimizi. İşte şimdi boş vaktim var ve okuyorum mezar taşlarını birer birer.

Biraz daha ilerde parmaklıklarla çevrili bir Osmanlı mezar taşı... Sultan II. Abdülhamit Han'ın sadrazamlarından Ahmet Vefik Paşa... O da hem yazar hem okur... Yani okur-yazar... Lâkin okurluğu yazarlığına galip... Çok okuduğu için yabancıların kendisinden "Devrilmiş Kütüphane" diye söz ettikleri Ahmet Vefik Paşa için en doğru hükümü Keçecizade Fuat Paşa vermiş ve: "O, binek taşı büyüklüğünde bir pırlantadır, ne yüzüğe takılır, ne kaldırım yapılır" demiştir. "Ne kaldırıp atılır!" ilâvesi de benden olsun. Evi de buradaydı Vefik Paşa'nın, mezarı da.

Biraz güneyde Sadrazam Avlonyalı Ferit Paşa'nın refikası Emine Refet hanımefendi. Oğlu Celâleddin Paşa ve kızı Nimet Vlora da burada.

Çok ilginç mezar taşları da var. Bir kale komutanına ait mezar taşı, kale şeklinde iken, uçağın düşmesiyle vefat etmiş bir hostesin mezar taşı da toprağa çakılmış bir uçak şeklinde. Mermerden uçağın üzerinde "Paris'te 1973'te düşen THY uçağında hayatını kaybeden hostes Rona Altınay" yazılı. Ve altında hostesin güler yüzlü bir resmi...

Ağır ağır ilerliyorum. Osmanlı'nın son Medine

Valisi Fahrettin Paşa'nın mezarının önündeyim şimdi. I. Dünya savaşında İngilizler Haremeyn-i Şerife'nin işgal edince "Peygamberimin merkad-i şeriflerini koruyamazsam kendimi öldürürüm!" diyen Fahrettin Paşa'nın... O ki, Payitaht ile savunmakta olduğu Medine'nin irtibatı kesilince, askerleriyle aylarca çekirge yemek mecburiyetinde kalmıştı. Kutlu Şehir Medine'nin, Kutlu Müdafii Fahrettin Paşa...

Soluma döndüğümde Osmanlı'nın münevver bir edibesiyse karşılaşıyorum: Münevver Ayaşlı Hanımefendi... Bir asra yakın bereketli bir ömür süren Münevver Ayaşlı, Sultan II. Abdülhamit Han dönemi Berlin ve Viyana Sefiri Sadullah Paşa'nın gelinidir. Eşi Nusret Ayaşlı ile birlikte yan yana mezarları. 1999 da vefat etmişti Münevver Hanım. Bir başka mezar ve bir başka yazar.

Halit Ziya Uşaklıgil... Lâkin kendisi değil, oğlu Bülent Uşaklıgil ve gelini Leyla Uşaklıgil'in mezarları bunlar. Yan taraflarında ise Yakup Kadri Karaosmanoğlu'nun kardeşi Halit Karaosmanoğlu.

Yukarı doğru tırmanırken hep bildik tanıdık simaları geçiyoruz sağlı sollu.

Kimler yok ki Aşiyân'da... Şaire Nigar Hanım, hattat Hasan Rıza Efendi, Hüseyin Vassaf Efendi, ressam Şevket Dağ, Karikatürist Cemil Cem, Ruşen Eşref Üneydin, Rıfkı Melul Meriç, şaire Şükufe Nihal Başar, Prof. Dr. Hilmi Ziya Ülken, ilk Türk kadın sinema ve tiyatro sanatçısı Bedia Muvahhid, şair Atilla İlhan...

Abidin Dino'nun mezarı da burada. Lâkin nâfile aramayın, mezar taşı yoktur kendi isteği üzerine. Tevfik Fikret ise tepedeki, projesini kendisinin çizdiği köşkünün bahçesinden seyrediyor İstanbul manzarasını. Ve İstanbul'da, Boğaziçi'nde bir garip şair Orhan Veli... Veli'nin oğlu. Hâlâ tarifsiz kederler içinde midir bilinmez lâkin Aşiyân'a huzur bulmak için sığındığı aşikâr.

Urumeli hisarına oturmuşum

Oturmuş da bir türkü tutturmuşum

İstanbul'un mermer taşları

Başıma da konuyor martı kuşları

Orhan Veli'nin, şiirinde bahsettiği mermer taşlar, Aşiyân mezarlığının mermer taşlarıdır. Kendisi de bu mezarlıkta, dinleniyor İstanbul'da... Dinliyor İstanbul'u, gözleri kapalı. Mezar taşı oldukça sade... Ne bir çift laf, ne methiye... Ne bir unvan, ne de künye. Sadece Orhan Veli... Bir de ölüm tarihi 1950.

Ve bu mezarlığın en azize, en muhtereme üç sâkinesi: Son Padişah Sultan Vahdettin'in kerimesi Prenses Sabiha Sultan ve onun solunda yatmakta olan iki kızı Prenses Necla Hîbetullah ile Zehra Hanzade Sultanlar. En sağda da Fatma Nesli-

şah Sultan... Dördü aynı mekânda ve yan yana. Fatma Neslişah Sultan, Sabiha Sultan'ın ilk kızıydı. Kendisiyle konuşmalarında Osmanlı Hanedanının tüm asaletini müşahede ettiğim bu Sultan Efendi, bir padişah torunu olmanın asaletini her şeyiyle üzerinde, paha biçilmez bir mücevher gibi taşıyor. Validesi ve kardeşleriyle bu mezarda yatıyor. Rumelihisarı'nın gölgesinde... İstanbul'un ilk padişahının hisarının gölgesinde, son padişahın kızı ve torunları... Sabiha Sultan ise şu an Fatih Sultan Mehmet Köprüsü'nün tam altında gölgelenecek şato şeklindeki dört katlı yalıda evlenmişti. Bu yalıya bembeyaz gelinliğiyle gelen Sabiha Sultan, şu an yalının sadece 100 metre ilerisindeki mezarlıkta, bembeyaz kefeniyle yatıyor. Ne müessir bir tablo...

Ya Hanzade Sultan... O bence Osmanlı hanedanının hazin akıbetine verilebilecek en açık örnek... Bilindiği gibi İngiltere Prensesi Diana, 31 Ağustos 1997 de Paris'te vefat etti. Bunu Mısır'daki sağır sultan bile duydu. Peki, 19 Mart 1998'de (Kader işte) yine Paris'te vefat eden Osmanlı Prensesi Zehra Hanzade Sultan'ı kim duydu? Hiç kimse... İngiltere Galler Prensesi vefat edince dünya ayağa kalktı.

Herkes aylarca yas tuttu. Televizyonların gazetelerin günlerce flaş haberi oldu. Lâkin ondan sadece altı ay sonra vefat eden Osmanlı Prensesini hiç kimse duymadı.

Masallar gibi bir hayat yaşadıkdan sonra, sonbaharda dökülen ve rüzgârla dağılıp giden yapraklar gibi, her biri dünyanın bir kuytusuna savrulmuş bu asil hanedanın talihsiz fertlerini ancak ölümün bir araya getirebildiğini düşündükçe üşüyorum, ürperiyorum ve kendimi daha yalnız hissediyorum şimdi.

Boynu bükük, vefasız, fakat mahcup bir evlât gibi ayrılıyorum saygıyla buradan. Biraz daha yukarıya, hisara doğru yürüyorum bembeyaz mermer mezarların arasından. Şimdi mezarlığın en kuzeyindeyim. Üzerimden bir helikopter geçiyor. Boğazda küçük bir kayık nazlı nazlı süzülüyor.

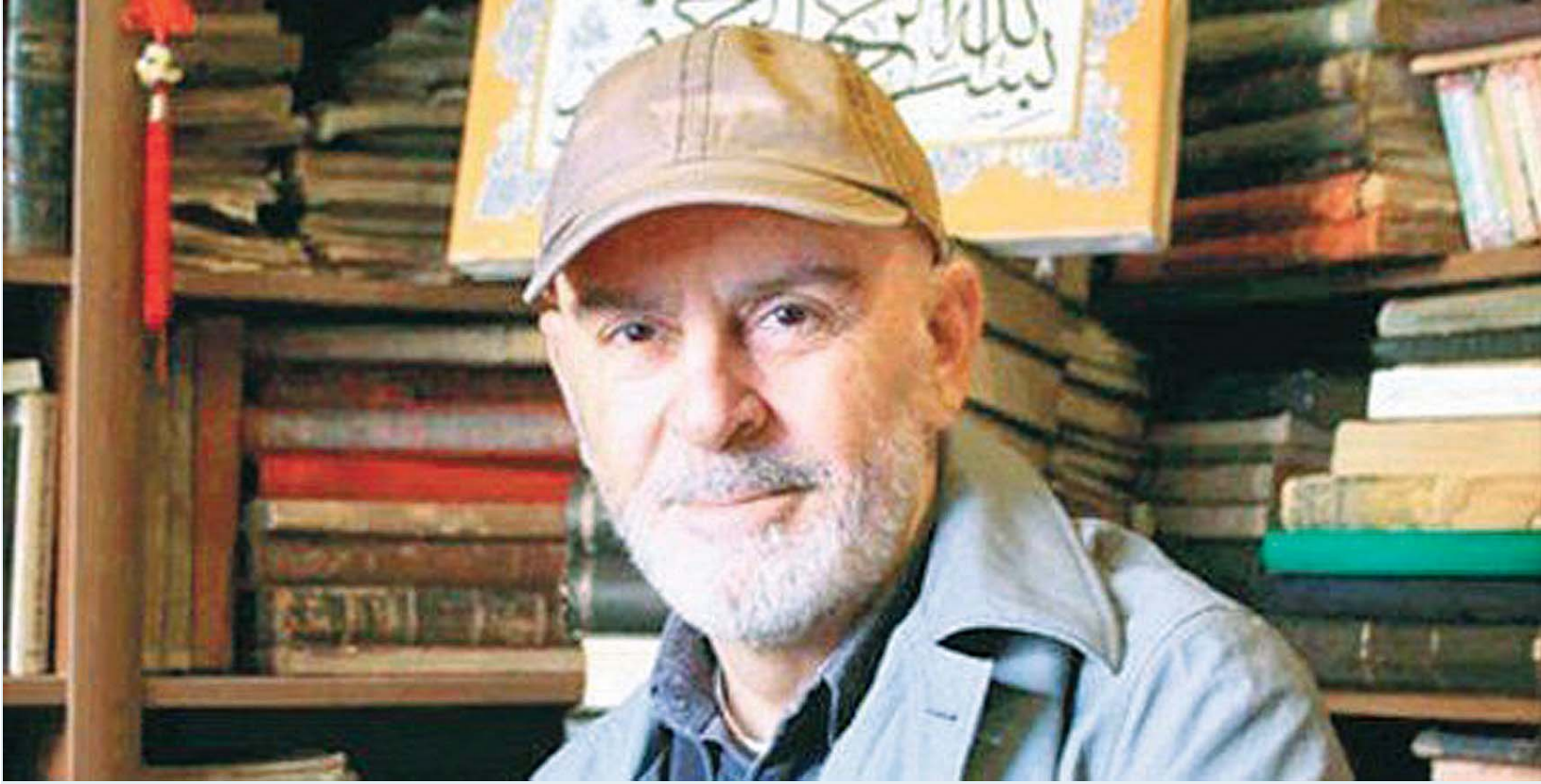
Aşiyân mezarlığı Küçüksu Kasrı'na bakıyor. Bir perili köşkü andıran bu kasrı, oturup bir mezarın yanına, bir servinin altına, uzun uzun seyrediyorum. Dalıp gidiyorum boğazda... Bu kasrın önünde... Hayallerin en güzeline, en derinine... Az önceki küçük kayığa inat devasa bir Rus tankeri geçiyor. Hayır, tanker değil, yüzen şehir geçiyor. Sanki Rusya geçiyor. Büyük bir lokma gibi geçiyor boğazımızdan.

Boğaziçi sakin sakin akıyor Âşiyân'ın önünden, gece gündüz hiç üşenmeden.

Mahmut Sami Şimşek

YAŞAYAN BİR KALEM

MUSTAFA KUTLU

Merhamet etmek, şefkat duymak, birinin derdiyle hüzünlenip onunla hemhal olmak; Anadolu'yu, toprağını, atalarını sevmek, insanı insan olduğu için sevip Hakk'a hizmet etmek eğer yaşamaktan öte okuyarak da öğrenilecek meziyetler olsaydı bunu en iyi Mustafa Kutlu'dan öğrenirdik muhakkak.

Hikayeleri bir kelime pınarı misali akar gider. Her yaştan okur kendine nice dersler çıkarır, özüne döner bakar yazarın eserleriyle. Okuyucu, tevekkülün, teslimiyetin sonsuz kudrete kendini bırakmanın nasıl bir huzura kavuştuğunu hissederek onun kelimeleriyle.

Hikayelerini Kur'an-ı Kerim'deki gibi bizim kültürümüzde de olan kıssa anlayışıyla yazmış, ayrı ayrı yazıldığı halde bir araya geldiklerinde muazzam bir bütünlük göstermiştir. Sanatı şöyle tanımlar: "Sanat, kâinatın ahengine katılmaktır. İşte ben de onlarca sanat tarifine bir tarif ilave etmiş oldum."

Bunu söylerken de yine teslimiyeti ve huzurun reçetesini de bir nevi sunmuş olur.

Erzincan Günleri

Mustafa Kutlu, 6 Mart 1947'de Erzincan'ın Iliç ilçesinde doğar. Bir müddet babasının işi dolayısıyla gezerler, sonra yine Erzincan'a konarlar. İki arkadaşıyla küçük yaşta kendilerince kütüphane kurarlar. Bir nevi kültür yuvası olur bu mekânları. Futbolu da sever ve bu yaşlarda, boya kalemleriyle de tanışır. İlerde bu tanışmalar onun nice başka yollardan geçmesine de sebep olur.

Ortaokul ikinci sınıftayken babasını kaybeder. Annesine yardım etmek için yazları halde çalışır. Bu çalışma belki de eserlerinde gördüğümüz nice kasaba insanının ilk izlenimlerini oluşturur. Sinemayla tanışır. Bu yıllarda futbola da merak sarar. Fenerbahçelidir. Ve ileride de bir gazetede bu sevgisinin mahsülü olan spor yazıları yazmaya başlar. Lisede namaza başlar. Yeni bir sayfadır bu başlangıç.

Güzel Sanatlardan Edebiyat Fakültesine

Liseyi bitirir bitirmez resme olan ilgisi nedeniyle Güzel Sanatlar Akademisine gitmek ister. Lakin kayıt yaptıracakken vazgeçer. Kendini oranın içine koyamaz. Gider, Erzurum'da o yıllarda yeni açılmış olan Atatürk Üniversitesinin Edebiyat bölümüne kayıt olur. Burada geçirdiği günler bir arada olduğu insanlar da yazarlığında kalıcı etkiler yaratır. Halk kültürünün temsilcileri hocalarla tanışır. Resimden uzaklaşmaz. O dönemler bir arkadaşıyla sergi açar.

İlk Adım

Resim çalışmaları devam ederken yazar olmaya karar verir. Bir gün bir hocasının odasında "Hareket" dergisinin sahibi Ezel Erverdi'yle karşılaşır. Bu karşılaşma yeni bir yola salar onu. Hareket dergisi için Ezel Erverdi ondan desen ister ve Kutlu'nun gönderdiği desen Hareket dergisinin kapağı olur. Lakin o dergide yazılarıyla ön plana çıkar. Uzun süre hikayeleriyle ve desenleriyle dergide var olur. Dergide yayınlanan ilk hikayesi de "O" dur. (Hareket sayı: 29 Mayıs 1968).

Yazar-Çizer Kutlu

1968'de üniversite biter. 1969'da doğduğu yer Erzincan'da Sevgi Hanımla evlenir. Evliliğiyle beraber öğretmenliğe başlar. Tunceli ve İstanbul'da görev yapar. 1974'te bırakır öğretmenliği. Hareket ailesinin bir parçası olarak 1979-1982 yılları arasında Hareket'in yazı işleri müdürlüğünü yapar. Ayrıca desenleri, hikayeleri ve diğer yazıları Hareket dergisi dışında dönemin diğer bazı dergilerinde de yayımlanır.

Hikayeleri kitaplaşmaya başlar yavaş yavaş. Ortadaki Adam (1970) ve Gönül İşi (1974) adlı iki hikaye; Sait Faik'in Hikaye Dünyası (1968) ve Sabahattin Ali (1972) adlı iki de inceleme kitabı yayımlar.

İki hikaye kitabından sonra bir beşlemeye imza atan ve edebiyat eleştirmenlerince "Mustafa Kutlu Beşlemesi" olarak adlandırılan 1979-1990 yılları arasında ya-

yımladığı Yokuşa Akan Sular, Yoksulluk İçimizde, Ya Tahammül Ya Sefer, Bu Böyledir, Sır'la kendine ait bir tarzı olgınlıştır. Yoksulluk İçimizde ve Ya Tahammül Ya Sefer ile Türkiye Yazarlar Birliği tarafından "Yılın Hikâyecisi" seçilir.

Bir yandan da Dergâh Yayınlarında da çalışır. Bu yayınevini yayımladığı sekiz ciltlik Türk Dili ve Edebiyatı Ansiklopedisi'nin ikinci cildinden itibaren yayın yönetimini üstlenir, bazı maddeleri yazar.

Farklı İşleri

Dergi çalışmalarının yanı sıra gezgin olur, yaşadığı şehri İstanbul'u tanımak adına gezer ve sonra gezi yazılarını gazetede yayımlar. Ona göre birbirimizi sevmenin ilk koşulu tanımadır ve ilk başta da yaşadığı yeri tanımadır. Televizyon programları yapar. Bir gazetesinin spor köşesinde spor yazıları da yazar ve bu durum karşısında okuyucuları şaşkınlıklarını gizleyemezler.

Az söz çok mana

İnsanların derinliğine bakmış ve bunu usta bir dille hissettirmiştir okuyucularına. Az sözle çok manaya ulaşmaya çalışmıştır. Yüzünü Anadolu'ya dönmüş hatta sanki Anadolu'nun hikayede vücut bulmuş hali olmuştur.

Öz değerlerimize dönmeyi, gücü kuvveti kendi özümüzde bulabileceğimizi, İslamı doğru anlamayı dile getirerek hikayenin içine bizi alıvermiştir. Şükür ki yaşarken kıymeti bilinenlerden oldu usta yazarımız. Hikayeleri hakkında daha fazla araştırma ve çalışma yapılmasını dileriz.

Mustafa Kutlu'dan İnciler

"Unutmak olmazsa insanoğlu nasıl yaşardı bunca acı ortasında. Ya hatırlamak!

Evet, o da var. Ömür böyle geçiyor işte; kâh unutup kâh hatırlayarak." Mavi Kuş

"Dört bir yanım ezan sesi ile kaplanıyor, şükür Rab-bime, şükür. Ezan sesi semalarda yükseldikçe elbette bir hayatımız vardır." Huzursuz Bacak

"Namaz nurdur, sadaka burhandır, sabır ziya, temizlik imanın yarısıdır. Ve abdest temizliğin anasıdır." İlmihal Yahut Arzuhal

"Ya Rabbi beni namazla terbiye et. Beni ibadetten ayırma. Bana hakikatin kapısını aç." Nur

"İnsanlar artık ne doğana seviniyor, ne ölene üzülüyor. Varsa yoksa aldım-sattım, yaptım-çattım." Beyhude Ömrüm

"İnsan, insanın yurdudur." Sevincini Bulmak

"Bir Boşnak ile bir Kürt yan yana yatıyor; bir Çerkez ile bir Türk kucak kucağa uyuyordu. İslâmın sancağı yere düşmesin diye oldu bütün bunlar. Gidenler dön-mediler. Toprağa düştüler, sancağı vermediler." Tarla Kuşunun Sesi

"Kuşlar da kaderle uçar." Ya Tahammül Ya Sefer

"Tefekkür kalbin kandilidir, o giderse karanlıkta kalırsın." Arka Kapak Yazıları

Ebru Yüksel

BİLİR MİSİN

bilir misin
ay kokulu bir gecede
bir soylu sevda daha bitti
bir kıyamet daha koptu
bir şiir daha bitti
bir şair daha öldü

bilir misin
kurudu göz pınarlarım
kurudu yağmur kokan şiirlerim
kurudu vedasını bekleyen gözlerim
kurudu dilimde
hükümsüz kalan sözlerim
uzaklarda mısın
yakınlarda mı
gelir misin
gelmez misin
şikâyetim yok senden yana
bilir misin

bilir misin
gecenin siyahı
perde perde inerken ruhuma
aşk makamında içtim
umutlarımı kana kana
ne şiirlerim kaldı
ne bir hatıra
gidiyorum meçhul bir sonsuzluğa
bu yüzden midir bilmem
seni kaybettiğim şehrin sokaklarında
başımı alıp gidiyorum
hayalinden kaçmak için
bilinmez diyarlara

bilir misin
senin yokluğunda
şiirler yazıyorum
şarkılar söylüyorum sana
bir kemanın ağlaması gibi
bir bebeğin gözyaşları gibi
yüreğimden dökülüyor içli nâmeler
en hüzünlü şiirlerim
düşüyor kaldırımlara
bilir misin

bilir misin
ay kokulu bir gecede
bir soylu sevda daha bitti
bir kıyamet daha koptu
bir şiir daha bitti
bir şair daha öldü

Niyazi Gedik
"Sen Gidince" Mat Kitap

بیلیر میسک*

بیلیر میسک
آی قوقولی بر گیجه ده
بر صویلی سودا دها بیتدی
بر قیامت دها قوپدی
بر شعر دها بیتدی
بر شاعر دها اولدی

بیلیر میسک
قورودی گوز پیغارلرم
قورودی یاغمور قوقان شعرلرم
قورودی ودا عسنی بکلده ین گوزلرم
قورودی دیلمده
حکمسز قالان سوزلرم
اوزاقلرده میسک
یاقینلرده می
گلیر میسک
گلمز میسک
شکایتم یوق سندن یانه
بیلیر میسک

بیلیر میسک
گیجه نڭ سیاهی
پرده پرده اینرکن روحمه
عشق مقامنده ایچدم
اموتلرمی قانه قانه
نه شعرلرم قالدی
نه بر خاطره
گیدیورم مجهول بر صوگسزلغه
بو یوزدن میدر بیلیم
سنی غائب ایتدیگم شهرک
صوقاقلرینده
باشمی آلوب گیدیورم
خیالگدن قاچمق ایچون
بیلنمز دیارلره

بیلیر میسک
سنڭ یوقلغڭده
شعرلر یازیورم
شرقیلر سویلده یورم سڭا
بر کمانڭ آغلامه سی گبی
بر ببڭگ گوز یاشلری گبی
یورگمدن دوکلیور ایچلی نغمه لر
اڭ حزنلی شعرلرم
دوشیور قالدیریملره
بیلیر میسک

بیلیر میسک
آی قوقولی بر گیجه ده
بر صویلی سودا دها بیتدی
بر قیامت دها قوپدی
بر شعر دها بیتدی
بر شاعر دها اولدی

*ŞÂİRÂN Osmanlı Türkçesiyle
Günümüz Türk Şiiri Atlası, Editör;
Mehmet Şamil Baş, Çeviren;
Ayşenur Muslu, Okur Kitaplığı,
İstanbul 2018, ss. 126-128

Fotoğraf: Muhammet Beyazal

FİDAN DİK, HUZUR BUL

İnsanoğlu dünyada doğanın bir parçasıdır. Doğa ile iç içe yaşamak zorundadır. Ondan yeterince faydalanabilmek için doğaya sahip çıkması gerekir. Günümüzde sanayi ve teknolojinin hızla gelişmesi doğal ortamın yok olmasını hızlandırmıştır. Sanayi atıkları, fabrikaların çevreye yaydıkları zararlı gazlar, denizlerde meydana gelen tanker kazaları bu durumun ortaya çıkmasında rol oynayan etkenlerden bazılarıdır.

Doğanın en önemli unsurlarından birisi de ağaçlar ve onların oluşturduğu orman alanlarıdır. Ormanlar adeta yeryüzünün oksijen üretme tesisleridir. İnsanların ve diğer canlıların ağaçlardan faydalanma alanları oldukça fazladır. Canlılar için bu kadar önem taşıyan bu alanların korunması, gözetilmesi ve çoğaltılması için bizlere büyük vazifeler düşmektedir. Bunların başında fidan dikmek gelir.

Fidan dikmek ve onu yetiştirmek, tıpkı bir evlat yetiştirmek gibi güzel bir olgudur. Fidanınızı diktikten

sonra, ara ara onunla ilgilenmeniz, yavaş yavaş büyüdüğünü görmemiz, belli bir süre sonra olgunlaştığına şahit olmanız sizi ziyadesiyle mutlu edecektir.

Dünyada yaşadığınız sürece muhakkak bir tane de olsa dikili ağacınız olmalı. Hiç düşündünüz mü? Ülkemizde yetmiş üç milyon civarında insan yaşamakta. Çocuğundan yaşlısına herkes adına bir ağaç dikilse binden fazla yeni orman sahaları oluşur. Daha temiz, bol oksijenli doğal bir ortam için bol bol ağaç dikilmesi gerekir. Fidan dikmek insanın yaşama sevincini artırır. Dikeceğiniz her fidan gelecek nesiller için yapacağınız dünyevi ve uhrevi önerili bir yatırımdır. Peygamber Efendimiz de "Yarın kıyamet kopacağını bilseniz bile ağaç dikin." buyurarak insanları ağaç dikmeye teşvik etmiştir.

Fidan dikmek kadar ağaçları korumanın da insanlık görevimiz olduğunu unutmamız gerekir. Ağaç sevgisini evlatlarımıza aşılayarak onlara örnek olmalıyız. Gereksiz yere ağaçları kesmek, onlara zarar vermek insanlık suçudur. Bu yüzden yaz mevsiminde gittiğiniz piknik alanlarında ateş yakmışsanız, dönerken, ateşi tamamen söndürdüğünüzden emin olduktan sonra orayı terk etmelisiniz. Ayrıca yaptığımız pikniğimizden kalan çöpleri kesinlikle çöp konteynırlarına atmalıyız. Bizlerin gelecek nesillere bırakacağımız en güzel miraslardan birinin de tertemiz bir çevre olduğunu asla unutmamız gerekir.

Hayattaki değişmez sloganınız "Ölmeden önce bir fidan da sen dik" olsun.

Muzaffer Odabaş

REHBER ADAM'DAN TAVSİYELER

Sevgili Gençler,

Etkili çalışma yöntemleri ve bunların uygulanması kısa vadede okul başarınızı artırıcı bir faktördür, uzun vadede ise yaşamda başarılı bir kişi olmanızı sağlar. Okulda başarınızın, hayattaki başarınıza olumlu etkisi olacaktır kaçınılmazdır. Etkili ders çalışmaya karar veren bir öğrenci için ilk adım; çalışmanın amacını ve hedefini belirlemektir. Çalışmaya başlamak ve sürdürülebilmek için, çalışmayla ilgili belirlenen amacın açık, net ve kolay ulaşılabilir olması gerekir. Ne kadar ulaşılabilir hedefler koyarsanız da birçoğunuzda özünüze olan inanç eksikliği, öğrenilmiş çaresizlik ve harekete geçmemek gibi durumlar görmekteyiz.

Çaresizliklerimiz öğrenilmiştir. Nedir bu, öğrenilmiş çaresizlik? Gösterdiğimiz çabalar sonuca ulaşmadığında, sonucu değiştiremeyeceğimize karşı oluşan inanç ve düşüncelerimizdir. Tıpkı sirklerde çaresizliğin öğretildiği yavru fillerde olduğu gibi...

Sirklerde filleri yetiştirmek için, onları küçükken kalın bir zincirle bir kazığa bağlarlarmış. Tabii bu yavru filin bu zinciri koparabilmesi, kırabilmesi ya da kazığı söküp atabilmesi mümkün değildir. Küçük fil önceleri bundan kurtulmak için tüm gücüyle uğraşır, defalarca dener ama sonucu değiştiremez, özgürlüğüne kavuşamaz.

Yıllar geçer, fil kocaman olur. Bağlı olduğu kazığın ve zincirin onlarca katına gücü yetebilir artık. Ama fil asla böyle bir girişimde bulunmaz. O özgür olamayacağına inanmıştır, artık kırılmayan şey, filin zinciri değil inancıdır.

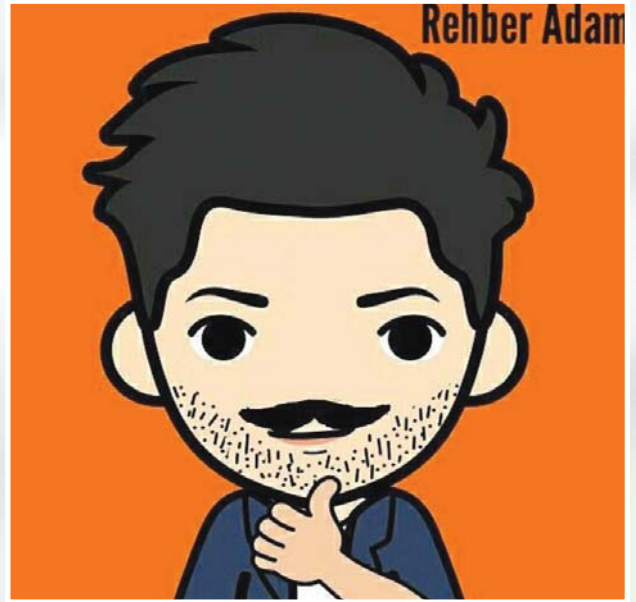
Birçok öğrenci de bu şekilde davranmakta, kendisi ile ilgili olumsuz düşüncelere hapsedilmektedir. Kendi koydukları sınırların ötesine geçemezler. Bu yanlış ve verimsiz ders çalışma yöntemleri sebebiyle sarf ettiği çabanın karşılığını alamıyor olduğundan kaynaklandığı gibi bazen de ebeveynlerinin olumsuz dönütlerinin benlik algılarını zedelemesinden kaynaklanmaktadır.

Peki, ne yapılmalı? Yapabileceklerinizin ve gücünüzün farkında olacaksınız. Başaramayacağınıza değil, başaracağınıza olan inancınızı geliştireceksiniz. Nasıl çaresizlik öğrenilmişse, başarılı olmanın da öğrenilebilir olduğunu bilmelisiniz. Başarılı olmak için potansiyelinize inanıp harekete geçmelisiniz.

Padişah, emri altındakileri önemli bir görev için sınamak istemiş. Bunun için kralın etrafında birçok güçlü ve akıllı adam toplanmış. Padişah onları, daha önce hiç görmedikleri kocaman bir kapının önüne getirmiş ve onlara şöyle seslenmiş: "Siz çevremdeki akıllı ve güçlü insanlarsınız. Benim çözemediğim çok büyük bir problemim var, bu problemi çözmenizi istiyorum. Bu-

rada imparatorluğumdaki en büyük ve en ağır kapıyı görüyorsunuz, hanginiz bu kapıyı açabilirsiniz?"

Saray mensuplarından bazıları "Açamayız" der gibi başlarını sallamışlar. Daha akıllı olan bazıları ise kapıya yanaşmışlar, onu yakından incelemeye başlamışlar. Ancak onlar da bu kapıyı açmaya güçlerinin yetmeyeceğini kabul etmişler. Diğerleri ise "Akıllı insanlar kapıyı açamayacaklarını anladıklarına göre bizim bu kapıyı açma şansımız olamaz!" deyip hiç teşebbüste bulunmamışlar.

Sadece bir vezir kapının yanına giderek onu şöyle bir gözden geçirmiş. Elleriyle yoklamış, açmak için çesitli yolları denemiş ve en sonunda kapıya kuvvetle yüklediğinde ağır kapı açılmış. Meğer kapı zaten tam kapalı değilmiş ve açmak için deneme isteği ve yüreklilikle davranma cesaretinden başka bir şey gerekmiyormuş. Kral, vezire şöyle seslenmiş: "Sadece gördüğün ve işittiğine bağlı kalmadan, kendi gücünü devreye soktuğun ve denemeyi göze aldığın için saraydaki görevi sen alacaksın."

Zor gibi görünen bir problemin basit mi, yoksa gerçekten görüldüğü kadar zor mu olup olmadığını harekete geçmeden bilemezsiniz. Sınavlar ya da zorlandığınız derslerinizle ilgili harekete geçiyor musunuz? Yoksa olumsuz düşüncelerinizin etkisinde kalarak, en başından yenilgiyi kabul mü ediyorsunuz?

Her şey sizinle başlayacak.

Değişim ve gelişim düşüncelerinizi değiştirmenizle başlayacak. Uşenmeden, ertelemekten, vazgeçmeden harekete geçmelisiniz.

Emrah Işıklı

Doğu Türkistanlı Velimizin Ziyareti

Ayşe Sevimli Öğretmenimiz Doğu Türkistanlı Öğrencilerle

DOĞU TÜRKİSTAN'DAN MESAJ VAR

Geçen yılın birinci dönemin sonuna doğru 10-A sınıfına Doğu Türkistanlı üç hafız öğrencinin geldiğini öğrendik. Türkiye'ye zor koşullar altında gelmişlerdi. Amaçları ilim öğrenmek, İslam'ı yaşamak ve tesettürlü eğitim almaktı. Ülkelerine dönmedikleri ve tesettürlü oldukları için aileden en az bir erkek tutuklanmıştı. Bir ev ziyaretinde: "Hiç tanıdığınız yok, ki-me güvenciniz Türkiye'ye geldiniz?" diye sorduğumuzda bizi şaşırtan cevaplar verdiler: "Allah bize yeter hocam!" demişlerdi. Onlardaki teslimiyete hayran kalmıştık.

O günden bugüne "ensar-muhacir" kardeşliğini göster-

meye çalıştık. Maddi ve manevi desteğimiz sürekli oldu. Kimi zaman ev ziyaretinde bulduk, kimi zaman geziler düzenledik. Sevinç ve üzüntülerini paylaşmaya çalıştık. Bazen ailelerinden bahsettiğimizde duygulanıyor, gözyaşlarını tutamıyorlar. Anne-baba, memleket özlemi had safhada. Yasakların olmadığı, özgür Doğu Türkistan hayalini kuruyorlar. Her ne kadar anne, dost, kardeş olmaya çalışsak da yeterince kendi aileleri gibi olamadık.

İlerleyen süreçte inşallah sıcak yuvalarına ve öz vatanlarına dönmelerini temenni ederiz.

Ayşe Sevimli

Biz Doğu Türkistan'ın farklı şehirlerinden geldik. Memleketimizde hepimizin sevgiyle dolu aileleri vardı. Anne babalarımız ve akrabalarımız yanımızda olduğu için mutlu yaşıyorduk ama dinimizi rahatça yaşayamıyorduk. Okullarda okuyabiliyorduk, ama hicaplarımızdan vazgeçerek. Çalışabiliyorduk, ama namazlarımızı kılamayarak. Ramazanı karşılayabiliyorduk, ama orucumuzu tutamamam. İslam'ı öğrenmek ve dinimizi rahat yaşamak için farklı yerlerden ortak bir arzuyla Türkiye'ye geldik. Bir taraftan Türkiye gibi özgür ve güzel bir ülkeye geldiğimizden çok mutlu olsak da bir taraftan ailemizin yaşadığı mutsuzluklar ve yeni bir ülkede yaşamamanın zorlukları nedeniyle buradaki hayatımız pek iyi başlamadı. Rabb'imiz bir kapıyı kapatsa da yeni bir kapıyı açtı. O zor günlerde Türk kardeşlerimiz bize kucağını açtı, maddi ve manevi olarak bize yardımcı oldu. Kendi çocukları gibi gördüler. Hatta onlardan daha fazla sevdiler. Vatanımızı ve anne babalarımızı özleyip üzüldüğümüzde bize "Türkiye de sizin vatanınız, biz de sizin anne babanız!" diyerek bizi teselli ettiler. Bizim şu andaki güzel ve mutlu hayatımız onların büyük destekleri sayesinde. Şükürler olsun ki şu an Türkiye'de hicaplarımız ile okullarda okuyabiliyoruz. Her yerde ezan sesini duyabiliyoruz. Mescitlerde namaz kılabiliriz, oruç tutabiliyoruz... Öncelikle her zaman yanımızda olan ve bizi iyi gönüllü insanlarla karşılaştıran Allah'a teşekkür ediyoruz. Sonra bizi yalnız bırakmayan Türk kardeşlerimize de Allah sizden razı olsun diyoruz!

Rıdvan Abdullah 12-L

28 Temmuz 2001'de Çin'in Xinjiang kentinde doğdum. Altı yaşında okula başladım. Başörtü okulda yasak olduğu için ortaokulu bitirdikten sonra okulu bırakmak zorunda kaldım. Annem, babam, ben ve ağabeyim birlikte yaşıyorduk. Ailemiz çok mutluydu. Annem çevremizdekilere tevhide anlatıyor, onları bilgilendiriyordu. Çin polisi bunu öğrenince onu iki ay boyunca hapse tuttu. Annem hapisteyken çok zulüm çekti. Çin devleti bir dönem pasaport çıkartmamıza izin verdi. Biz de pasaport çıkarıp Türkiye'ye geldik. Başka ülkelere gidip Çin'e dönenleri tutuklayıp işkence ettiler. Ayrıca onların akrabalarını da suçsuz yere hapse attılar. Benim akrabalarımın hepsini hapse attılar ve iki senedir onlardan haber alamıyoruz. Hayattalar mı bilmiyoruz. Onlarla iletişim kurmamız yasak. "Kızın ve karın neden Çin'e dönmüyorlar?" deyip babamı suçladılar. Onların işkencelerine dayanamayıp babam vefat etti. Babamda hiçbir hastalık yoktu ve bir gün önce babamla görüşmüştüm gayet sağlıklıydı. Hastalıktan vefat etmiş olamaz! 2015'ten beri Türkiye'deyim ve lise son sınıftayım. Burada ağabeyim, yengem, yeğenim ve annemle beraber yaşıyoruz. Ağabeyim çalışıyor ve bize bakıyor. Türkiye'de bizim gibi acı çeken birçok Uygur Türkü var. Burada namaz kılabiliriz, başımızı örtebiliyoruz, oruç tutabiliyoruz ve camiye gidebiliyoruz. Ama Çin'de böyle bir özgürlük yok. Burada çok mutluyum ama akrabalarımın zulüm çektiğini düşününce çok üzülüyorum. Benim yaşadığım rahatlığı onların da yaşamasını istiyorum.

Sündüs Fulatiang 12 - I

YATAN HASRETİ

Saat başı pencereye bakıyordu. Yerinde duramıyordu, elleri titriyordu, telaşla babasını bekliyordu. Ahşap evin alt katından bir ses geldi, kapı açılmıştı, yüreği ağzına geldi. O olmalıydı. Hayatını bir an ağır çekimde izledi sanki. İyice ihtiyarladı babam da, diye düşünürken gelen kişiyi görünce yüzünde buruk bir ifade belirdi: "Sen miydin Mustafa abi?" dedi. "Evet, benim Selim."

Mustafa, önce şöyle bir odaya göz gezdirdi. Masanın üstünde duran kırılmış gaz lambasına gözü takıldı. Biraz daha kaydırdı gözünü. Ahşap çerçeveli olan resme baktı bir süre. Satı Kadın, öldü. Hasan, öldü. O, o da öldü. Bu resmi de böylesine canlı ve hayata bağlı duran Zühre'nin adı ölümüne hiç yakışmıyordu. Onu kaybetmenin acısını bile yaşamadan sevdiği ölmüştü ona sevdiğini bile söyleyemedi. Derin bir nefes aldı Mustafa. Kendine döndü. Selim'e bakıp camın yanına ilerledi. Elini Selim'in omzuna koyup o da dışarı baktı. Şimdi buradan, doğup büyüdüğü güzel vatanından ayrılacaktı. Bu acıyı hangi kelimelerle tarif edebilirdi ki?

Saate baktı. "Hadi Selim, hadi paşam. Çok az vakit kaldı. Şimdi gitmezsek kaçıracağız. Bu son şansımız." "Hayır gitmem, babamsız gitmem Mustafa abi. O gelecek, geleceğim dedi." Söylediklerini tekrar edip duruyordu Selim. "Bak, eminim baban da bunu yapmanı isterdi." dedi Mustafa. Camın önünde bir ileri bir geri hareket ediyordu Selim ve Mustafa'nın dediklerini algılamıyordu bile.

Yukarıya doğru kavışan, ağaçlı bir toprak yoldu. Ağaçlardan yolun ilerisi gözüküyordu. Bir anda bir ses yankılandı, silah patlamıştı. Selim'le Mustafa bir an göz göze geldiler. Sonra ağaçların arasından koşan bir adam çıkmıştı. Sonunda gözüküyordu babası, geliyordu. Sözden ziyade gözlerin konuştuğu anları yaşıyorlardı. Babası biraz koşunca arkasından başka insanlar çıktı. Ellerinde tüfekleri olan insanlar. Selim ellerini tah-

ta camın pervazlarına dayamış, tek kelime etmeden bakıyordu. Nefes nefese sadece bakıyordu. Saniyelerin bu denli yavaş ilerlemesi normal miydi? Babası kafasını kaldırıncaya Selim ile göz göze geldi, ikisinin de yüzüne bir tebessüm yerleşmişti ki bir silah sesi duyuldu. Biri toprak yolda biri evde iki insan yıkıldı yere. Mustafa, Selim bağırmasın diye ağzını eliyle kapatmıştı oysa Selim'in ne bağırarak ne ağlayacak bir hali kalmıştı. Gözyaşları bir insanın son çaresi son umududur oysa.

Selim dışarıya nasıl çıkarıldığının farkında bile olmadan sahil kenarına gelmişlerdi. Mustafa yetimleri, öksüzleri, yaşlıları teknelere bindirmeye çalışırken Selim elleriyle başını tutmuş bir vaziyette bir kayalıkta oturuyordu. Onca insan nasıl sığırdı ki bu teknelere? Bu tıklım tıklım teknelerle Karadeniz nasıl geçilirdi? Mustafa Hangi birine "Seni alamam, tekne doldu" diyebilirdi. Bu günahsız sabiler için kendilerini feda edenler vardı. Çocukların çoğu ve birkaç

genç tekne, yaşlılar ise kıyıda oturuyorlardı. Mustafa ne ettiyse razı edemedi onları. Osman amcası: "Biz yaşadık yaşayacağımızı, siz gidin oğlum, akıl karı değil, biz de binersek geçemeyiz bu denizi..." demişti. Kabbullenmesi nasıl zor bir doğrudu bu.

Tekneyi çalıştıran adam "Mustafa, birazdan fark eder gelir askerler, Selim'i de al gel" dedi. Mustafa bir teknedeki çocuklara bir kıyıda kalanlara bir de Selim'e baktı. Selim'i alıp tekneye bindiğinde Selim hala kendinde değildi. Yoksa biner miydi bu tekneye? Bırakır mıydı ailesini burada? Toprakta da olsalar buradaydı ailesi.

Selim hala camdan İnebolu'nun denizini izliyordu. Burası da Karadeniz, burası Türk memleketi oysa diye düşündü. Aynı denize bakıp vatan hasreti çekmek nasıl bir şeydi? Ya geçen onca seneye rağmen dinmeyen bu acı?

Pencereyi açtı. Fırtına vardı denizde. Kaç sene olmuştu? Zaman nasıl bu denli hızlı geçebilmişti? Bilmiyordu. Bildiği ve hissettiği tek şey ne kadar zaman geçerse geçsin daha dünmüş gibi yaşadığı acılarıydı. Kapının tıklatılmasını duymadı. İçeriye gireni hissetmedi. Sıyrılmıştı etraftan. Yine oraya, vatani Kırım'a gitmişti

Rumeysa Öz
11-H

SEVGİ ZİNCİRİ

Gülmek istiyorsan can u gönülden,
Gözlere kalbinden bakmayı öğren.
Sevmek istiyorsan candan yürekten,
Gönülden gönüle akmayı öğren.

Geniş tut gönlünü, bol olsun yerin,
Öyle sevgiler var, derin mi derin.
Bitsin istiyorsan bütün dertlerin,
Dostluk bağlarını kurmayı öğren.

Beyzanur Sevim 9-E

ARKA BAHÇE

Arka bahçedeki anılarım,
Recep'le koşuşturmalarım,
Küçük Recep düşünce,
Akşam ezanı gelince...

Babam gelir bahçeye,
Alır bizi evimize:
"Haydi çocuklar, eve!
Çok geç oldu yemeğe!"
Elveda arka bahçe...

Süeda Erence 6-E

Fotoğraf: Suna İlze

YETENEK DEDİKLERİ

İnsanlar yaratılış bakımından aynı gibi olsa da birbirlerinden farklıdır. Parmak izi, göz rengi, boy uzunluğu fiziksel farklılıklardandır. Aynı zamanda mizaç, zekâ ve yetenek gibi fıtrattan tecelli eden soyut farklılıklar da bulunur. Anne ve babanın fiziki özellikleri kalıtım yoluyla çocuğa aktarılır.

Peki, soyut bir farklılık olan yetenek kalıtım yoluyla mı aktarılır? Yoksa yetenek, emeğin ürünü mü? Yetenek, kelime anlamıyla bir kimsenin bir işi anlama, yapabilme ya da bir etkiyi alabilme yeterliliğidir.

Guy De Maupassant ise yeteneği şöyle tanımlar: "Yetenek özgünlükten doğar. Özel bir biçimde düşünmek, görmek, anlamak ve yargılamaktır." Bilimsel olarak insanda doğuştan gelen bir yetenek bulunur fakat yetenek pratikleştirilmezse zamanla körelir. Bu teori hakkında Emine Zola'nın "Kabilyet olmadıkça sanatçı olunmaz ama çalışmadıkça kabilyet bir işe yaramaz." sözleri adeta ispat niteliğindedir.

"Yetenek, öğrenilir" teorisini ortaya koyan Polgar, kendisinin yetersiz olduğu satranç alanında bir deney yapmak ister ve satranç oynamayı bilmeyen bir kadın ile evlenir. Satranç ile ilgili yüzlerce kitap alıp bilgi edinirler. Çocuklarına iki yaşlarından itibaren günde sekiz saat satranç pratiği yaptırırlar. Sonucunda en büyük kızları Suzan, dünya çapında en yüksek unvan olan "Grand Master" unvanına sahip olur ve böylece Polgar, yeteneğin öğrenildiğini ispatlar. Bu örnek, insanların yetenek ve özelliklerini genlerinden çok yetiştikleri ortam ve koşullara göre belirlendiği düşüncesini savunmaktadır.

John Locke'a göre de insan boş bir levha gibi dünyaya gelir. Tüm bilgilerimizin kaynağı alışkanlıklardır. Goethe: "İstekleriniz, içinizdeki yeteneklerin aynasıdır." sözüyle yeteneklerin isteklere göre şekillendiğini ifade eder. Yazar Orhan Pamuk'un günde on iki saat yazı yazdığını, en iyi programcılardan Steve Jobs ve Bill Gates'in günde on iki saat pratik yaptığını, Shizuka Arakawa'nın altın madalya kazandıran hareketi yapabilmek için on dokuz yıl buz pateni çalıştığını ele alırsak Goethe'nin ne demek istediğini daha iyi anlarız.

Yetenek, içimizde yatan tohum gibidir. Uykudadır veya ölüdür. Çoğu insan kendi hakkında yetenek yanılgısına kapılır. Yeteneğinin başarılı olmaya yetmeyeceğine inanıp içindeki tohumu öldürür. Hâlbuki hiçbir insan yavrusu için konuşmak doğuştan gelen bir yetenek değildir. Sadece dikkat ve ilgi alanlarımızın belirli bir yöne kaymasına neden olabilecek genetik yatkınlıklar mevcuttur. Bu sebeptendir ki bebekler etrafındaki sesleri inceleyerek dil gelişimini üç yılda tamamlarlar.

Özetle yetenek, sadece kişinin kalıtıma dayanan ve öğrenmesini çerçeveyeleyen sınır olmamalıdır. Yetenek genetik yatkınlıklarımızın ve çevresel şartların etkileriyle oluşmaktadır ve büyük ölçüde emeğin ürünüdür.

Ayşenur Balaban 11-C

ARAMIZDAKİ FARK

Kendimize yeterince güveniyor muyuz? Şuan yerinde olmak istediğimiz insanlarla doğarken eşit zekaya sahip değil miydik? Onları bizden ayıran şey ne? Zenginlik mi, üstün zeka mı, doğuştan gelen yetenek mi? Bizce cevap, bunların hiçbiri. Eğer onları cesaretli, üstün zekalı veya zengin olarak sıfatlandırırıyorsak bunlar bizim bahanelerimizdir.

Hemen hemen hepimizin bildiği Nike markasının kurucusu Stanford Business sadece borç olarak aldığı 50 dolarla bu markayı kurmuş. Şimdi size şunu soruyoruz; zenginlik miymiş onu buralara getiren?

Peki, Edison üstün zekalıysa neden 999 deneme sonucu ampulü buldu? Biz size şunu söyleyelim; onun sırrı üstün zeka değil, pes etmemektir. Şimdi size yine soruyoruz; üstün zeka mıymiş onu buralara getiren?

Disney çizgi filmlerinin çizimlerini yapan ve Disney Channel'ın kurucusu olan Walt Disney'in on

dört yaşından itibaren sanat ve çizim eğitimi aldığı biliyor muydunuz? Şimdi size yine yine soruyoruz; doğuştan gelen yetenek miymiş onu buralara getiren?

Biz bu sene on yedi yaşımıza girdik ve hemen hemen aynı yaşlardayız. Hiçbirimiz Stanford'dan da Edison'dan da Walt Disney'den de eksik değiliz. Aksine yolun başındayız. Bahanelerimizin hepsinin tükendiği bu noktada başlamanın tam da sırası. Peki siz bu insanlar gibi dünyaya iz bırakmak için ne yapacaksınız?

Yapacağınız şeyi yapmaktan korktuğunuz her an aklınıza Sokrates'in şu sözünü getirin: "Senin almaya cesaret edemediğin riskleri alanlar senin yaşamak istediğin hayatı yaşarlar."

Tuana Fatma Sülek
Ceyda Nur Sakarya
11-İ

HASRET

Sensiz uyandığım her sabah,
Güneş bile küskün doğuyor.
Kuşlar hüznü ötüyor,
İlerlemek bilmiyor vapur,
Geçmek bilmiyor zaman.
Denize küskün martılar,
Gökyüzünde kasvet,
Anla artık yalnız ben değil;
Bu şehir de sana hasret...

Gizem Gökdemir
9-E

Fotoğraf: Muhammet Beyazal

HAYAT OKULU

Öğretmenlik, mesleklerin sultanıdır. Neden mi? Bir mühendisin de yolu öğretmenden geçer, bir doktorun da... Herkesin bir öğretmeni vardır, aslında herkes de biraz öğretmendir. Mesela arkadaşına ya da kardeşine bir şey öğrettiğinde onun öğretmeni olursun. Ama bunu meslek haline getirmek her yiğidin harcı değildir. Öğretmenlik, bu nedenle kutsal bir meslektir.

Hayatımızda birçok öğretmen tanırız. Ben de tanıdım; okulumdan, kurslarımdan, hatta ailemden. Eğer aileniz öğretmen ise bazen çekiniyorsunuz. "Öğretmen çocuğu" diyorlar size. Bundan memnun muyum, tartışılır. Herkesin ilk öğretmeni zaten anne ve babasıdır. Çoğu şeyi ebeveynlerimizden öğreniriz. Bazen onların istediklerini yapmak istemeyiz, ama eninde sonunda dediklerine gelir, ikna oluruz. Çünkü tecrübe eden, tavsiye de eder. Öğretmenler de bunu yapar işte.

Bu hayat bir okul ise içindeki herkes öğretmen, aynı zamanda da öğrencidir. Peki öyleyse, sizin hayat okulundaki en sevdiğiniz öğretmen kim?

Meryem Kapusuz 8-E

SÜRÜKLENİŞ

Otobüs kapısının aniden açılması ile irkildim. Bir kuvvet tarafından indirilmiş gibi dışarıda buldum kendimi. Etraf karanlık. Burası neresi, bilmiyorum. Zaten mühim de değil. Hava hafiften soğuk. Yürüyorum. Bir sokağa saptım. Kimsesiz bir sokak. Dar ve yüksek binalarla dolu. Durdum bir an. İçinde yaşam belirtileri olan evlere baktım. Sessizliği yararcasına bir yarasa geçti üstümden.

Ayaklarım tekrar harekete geçti. Yeni bir sokağa daha girdim. Köşede küçük bir park var. Etrafı betonlar ile çevrili bir park. Sebebinin bilmediğim o kuvvet beni yine ele geçirdi. Kim bilir, o kuvvet belki de çocukluğumdur. Kendimi birden parkın içinde sallanırken buldum. Demir salıncağın soğukluğu yüreğime işledi. Hızlanmaya başladım. Kafamı göğe kaldırdım. İnsan gökyüzüne bakınca kendini nasıl özgür hisseder? Sallanıyorum ve her sallanışında sanki kelimelerimi yere döküyorum. Korkuyorum ve bu korkuyu saklamak için susuyorum.

**Rumeysa Öz
11-H**

İSTANBUL

Bir huydur İstanbul;
Vazgeçemediğim,
Dönüp dolaşıp sığındığım.
Göğü-yeri Yaratan,
İstanbul'u bir başka bir başka yaratmış.
Sanki içine buram buram tarih koklatmış.
Bir sevdadır İstanbul,
Üsküdar'ı, Fatih'i, Karaköy'ü...
Onu gören gözün güzelliğini,
Yazan elin inceliğini,
En büyük kubbesi Ayasofya'yı,
Sahiden yaratmış yaradan.
Bir yanda Avrupa, bir yanda Anadolu,
Kim bilir, ne hicranlar, ne sevinçler...
Yaşanıyor toprağında İstanbul'un.
Kim bilir hangi mazlumun,
Âhı alınıyor?
Hangi doğan güneşin,
Yağan hangi yağmurun,
Toprağındaki hicrana "Dur" diyor?
En güzel limansın İstanbul,
Kıyına gelen kırk kalplere,
Yol olan, yâr olansın.
Benliğimizde dağılan duyguları hissettiren,
Hüznü de sevinci de dupduru yaşatansın.
Gönlünde bana da yer ayır İstanbul.
Dolaştır bizi diyar diyar,
Beyoğlu, Kasımpaşa, Galata,

Zorluklara bizzat ortak olan Haliç,
Sen, tüm zorluklara değecek şehir,
Sen, tüm şairlerin ortak zaafı,
Sensin, tarihinle gönlümüzü mest eden,
Sensin, bizi sevginle bin parçaya bölen.
Denizlerinin dalgası İstanbul,
Hiç söylenmemiş bir söz kadar güzel.
Kıyılarınin sahiplenişinde bir ananın merhameti var.
Sen gönlünde bize yer ayırdığın müddetçe,
Dalgasız denizlerin sakinliğine bürünecek ortaklık.
Kız Kulesi'nin etrafında uçuşan martıların gördüğümüzde,
Ayasofya'nın milyonları çeken mimarisinde,
Yahut Eminönü'nün kalabalık,
Ve bir o kadar sıcak kalplerine dokunduğumuzda,
Sevinç naraları atacağız dört bir yandan.
İyi ki bizimsin diyeceğiz.
Sen, söyle gönüllerin şâhı,
Şairlerin anası,
Konuştur, denizlerinin dalgasını...

Mahiye Yılmaz 12-G

Fotoğraf: Suna İlze

AÇILMAZ PERDE

Ölüm, tüm ıssızlığıyla kuşatıyor boşluklarımızı,
Bir akşamüstü serinliğinde kayboluyor neşemiz.
Hüzün, yağ gibi üste çıkıyor yüzümüzde.

Güvenle koyacak tasamızı ve başımızı,
Kalmıyor yürekten hıçkırmayan bir omuz.
Oluyor gözyaşları kırmızı ışıklarımız,
Yanıyor tam tebessüm edilecek yerde.

Kısalmış soluklar, ağırlığı kapaklarından,
Hissedilen gerçekle yüzleşmiş, yeni uyanmış,
Sanki dünyaya yeni gelmiş gibi bakışlar.
Herkes şaşkın, dünya bu muydu?

Gidenlerin yokluğunu sindirmeye çalışıyoruz.
Hepimiz toprakla bir olacağız, anlıyoruz.

Ölüm bu kadar soğuk muydu sende diyor,
Ah bilmezdim,
Toprağın açılmaz bir perde olduğunu.
Ah bilemezdim.
Kalbi dağlanmış birinin,
Ölüm kadar ulaşamaz olduğunu.
Ah... Bilseydim,
Perdeyi aralamanın yolunu.

Zeynep Sultan Karakaya
11-K

Fotoğraf: Suna İlze

GEZEĞEN DEDEKTİFLERİ

Asteroidler Mars ile Jüpiter arasında kol kola gezerken, dombili Jüpiter diyetteki Merkür'e imrenerek bakarken, cümle göktaşları okyanuslara düşerken, Satürn belindeki halkalarla oynarken adları Liu, Ester ve Canan olan üç kafadar varmış.

Bunlar aynı evde yaşarlardı. En bilgili olanı Canan, bir gün gazetede uzaya çıkacak üç kişi aranıyor ilanını görünce hemen arkadaşlarına:

-Kızlaaarr! Bakın ne buldum? Liu, Ester ve tavşanları Laika koşa koşa geldiler. Ester:

-Ne oldu? Neden çağırdın bizi?

-Bir şey demeden önce buna bakın! Hepsi birden gazetede ilana baktılar. Liu:

-Tatlışlar, bu tam bize göre bir iş. Astronomiyi de okuduk, bilgimiz de var, hemen hazırlanın, çıkıyoruz!

Hazırlanmaları yarım saatten az sürdü, sonunda ne giyeceklerine de karar verdiler. Ve Turkuaz Uzay Üssü'ne doğru yola çıktılar. 3 saat sonra oradaydılar. Turkuaz dev gibiydi, bu üç arkadaşın gözlerini kamaştırmıştı. Hayranlıkla seyrettiler. Kayıt yerini bulmaları kolay olmadı. Oradaki personel:

-Buyrun, ne aramıştınız? Liu:

-Uzaya çıkacak üç astronot ilanı için gelmiştik.

-Hımm... İlan verildiğinden beri kimse gelmiyordu. Astronotluk hakkında eğitiminiz var mı?

-Evet var. Üçü de hazırladıkları belgeleri verdiler.

Gerekli tüm işlemleri yapıp kaydoldular. İki gün içinde hazırlanmaları söylendi. Kızlar yolda giderken yanlarına ne almaları gerektiğini konuştular. Eve geldiklerinde Laika'yı mutfaktaki havuçları yerken buldular. Hemen havuçları elinden alıp hazırlanmaya başladılar. Laika da gelecekti. Uzaya çıkan ilk tavşan onların tavşanı olacaktı.

İki gün sonra sonunda uzay mekiğine bindiler. 5-4-3-2-1-0... Artık roket fırlatılmıştı. Ester, kalbinin sesi duyuluyordu.

Saatler sonra incili bir battaniyenin içindeydiler. Ester bir an için şaşırıldı. Çünkü bütün gezegenler onlara gülümsüyordu. Ester:

-Kızlar, şunlara bakın hepsi gülümsüyor. Canan:

-Evet, evet. Ama Jüpiter'de bir sorun var. Çok dertli! Hemen Jüpiter'e uçtular. Çok

öksürüyordu. Canan, hemen Canan Karatay gibi tarifini anlatarak çay hazırladı. Sıcak olması için Venüs'ün ortalarından aldıkları tozdan

koydu. Jüpiter içer içmez kendine geldi. Biraz heyecanlanmış olacak ki zıplayayım derken

roketi Satürn'ün halkasına fırlattı. Satürn halkalarının çok hızlı döndüğü bir ana denk

gelmiş olmalı ki Dünya'ya uçtular. Yeryüzüne inince herkes:

-Sizi çok özledik. Uzayda neler yaşadınız, diye sormaya başladılar. Gezegen dedektifleri de yaşadıklarını ballandıra ballandıra anlattılar.

Tecriyan Dursun 6-A

BİR GECE

Yağmurlu bir geceydi. Bulutlar uzak diyarlarda duydukları üzücü haberlere ağlıyordu sessizce. Sanki kara haberler vardı ama bulutlar susuyordu. Rüzgâr ise hırçınlaşmış, öfkesini kusacak birilerini arıyor, kasırgalara dönüşüp insanları korkutuyor, hortuma yardım edip çatıları uçuruyordu.

Güneş, ışıklarını bu karanlık dünyayı ısıtmak ya da aydınlatmak için kullanmayı istemiyor, nankörlerin karanlıkta kalması gerektiğini savunuyor, ışıklarını saçmıyordu dünyaya. Yıldızlar bu karanlık semayı süslemeyi reddediyordu.

Semanın kandili ay, bu nankörlük yüzünden kararmaya yüz tutmuştu adeta. Sema artık boş, siyah ve karanlık bir katman olmuştu. Ne zaman ki insanlar bu nankörlükten vazgeçerdi o zaman bulutlar ağlamayacak, rüzgâr tatlı bir melteme dönüşecek. Güneş ışıklarını tekrardan dünyaya yöneltecek, yıldızlar semayı yeniden süsleyecek ve ay yeniden parlayacak... O gün ne yakın ne uzak... O gün her şey farklı olacak. Yukarıda bunlar olurken yeryüzü boş mu

dururdu? Volkanlar insanların yaptığı her kötülükte daha da öfkeleniyor, ateş saçıp naralar atıyorlardı. Denizler köpürüyor en büyük dalgalarını gemilerin üstüne atıyorlardı. Bu dalgalar gemilerin korkulu rüyası oluyor, her gemiyi paramparça edene kadar durmuyorlardı. Yerkabuğu bu nankör insanları yutmak istercesine sarsılıyor, koca koca yarıklar açıp bağıırıyordu.

En kötüsü aydınlar ve iyi insanlar eziliyordu. Cehaletin ortasında bir destek arıyorlardı. Bir ışık yoktu. Yardım edecek güç istiyorlardı. Cehalete karşı rüzgâr gibi, volkan gibi, deniz gibi, yer kabuğu gibi bağırarak istiyorlardı. Susmak istemiyorlardı. Ama susuyorlardı. Zordu. Gözlerini açtıkları her gün onlar için çileydi. Başkalarının sözlerine boyun eğmek zordu, çok zordu... Ama bir gün gelecek bağıracaklardı. Susmayacak ve cahilliği yeneceklerdi. O gün ne yakın ne de uzak! O gün her şey çok farklı olacak...

Ayşe Hümeysra Temel
7-E

ÇOCUKLAR

Hepsi tek dilden şiir okurlar,
Silahlara karşı al yanaklı çocuklar.
Yoksulluğa karşı nasırlı eller,
Tutsaklığın yalnızca beden ile olmadığını bilenler,
Ölüme karşı yaşamaya devam edenler,
Hepsi tek dilden şiir okurlar.

Yeryüzü hep böyle sessiz midir?
Yoksa haksızlığa direnen kimse kalmamış mıdır?
Bilinmez, zulüm nasıl anlatılır?
Gökyüzü kurşuni bulutlarla kaplansa,
Artık güneş doğmasa,
Merhamet diye bir duygu olmasa,
Belki...

Görme yoksulu kimsesiz,
Al yanakları sanma ürkek,
Korkma zindanların uğultusundan,
Ölümdür aslına kavuşturan.
Hayatın acısıdır yüreğini yumuşatan.
Yolun çetin,
Yürünmez dikenli yollar da olsa,
Dizileceksin bir gün mutluluğun safına.

Mahiye Yılmaz
12/G

Fotoğraf: Muhammet Beyazal

ARZ VE ARŞIN ARASINDA HANZALA OLMAK

İnsanoğlu, yüreğini yol kenarında bulmuş gibi davranır hep. Bedeninin aksine yüreği hep küçülür. Vicdanla, merhametle, imanla dolması gereken yüreği bata çıka küçülür nefsinin öz suyuna. Oysa yaratılışımız bir amaç uğruna vereceğimiz mücadeleden yola çıkmak için değil miydi?

O insan ki önce çıkmak istemez yola. Ardından yüreğinden gelen bir fısıltı ile çıkar yola fakat nefsinde gelen bir fısıltı ile de "Sonu geldi bu yolun." diyerek kabuğuna çekilir. Yolculuğun sonu diyoruz ya, o sonun da bir yolculuğu yok mu? Ve o yolculuğun da bir sonu. Bu döngü böylece sürüp giderken değerli inci taneleri gibi kabuğumuzda çıkarılmayı mı bekleyeceğiz? Hayır. Çünkü insan değerli de ötedir. Gökyüzünün özgürlüğünü, okyanusların derinliğini, ağaçların suskunluğunu, dalgaların çığlığını, dağların yüceliğini barındırır içinde. Yüreğimizde bir harikalar diyarı taşıyorken kabuğumuza çekilmeye hakkımız yok, ki dünya bu kadar iğrenç bir hal almışken. Gazze'de yetim kalan çocukların, Doğu Türkistan'da istismara uğrayan kadınların, Suriye'de çocuğunun gözleri önünde can veren babanın olduğu iğrenç dünyadan bahsediyorum.

10 dakika sizin için ne ifade ediyor? Yemen'de bir çocuğun daha açlığa ve hastalığa yenik düşerek hayata gözlerini yumduğunu ifade eder. İçinde dağ yüceliği taşıyan sen, yüreğine dağ gibi bir sıkıntı çöktü mü?

Kaldır başını! Yukarda her duygusunu mezara gömdüğün bir arz var. İndir başını! Aşağıda her duy-

gusunu gök kadar uzağa attığın bir arz var. Bırak hayat iki yakandan tutup sarssın seni. Sarssın ki duygular bulsun yerini. Bir gaye uğruna yolda olmak değerli de öte olmanın gereğidir. Ve gayesi büyük olan insanların duygularına sis karışmamalıdır. Dünyada olup biteni yarım yamalak görmemiz, duygularımızı bulanık görmemizdir. Daha kendimizi tanımıyorken, dünyayı tanımayı beklemeyelim zaten.

Sendeki yürek Hz. Fatıma, Ümmü Ümare, Talha b. Ubeydullah, Enes b. Malik ve daha niceisini bir yıldız gibi yol arkadaşı edinecek güçtedir. İlla günümüzden bir ışık mı istiyorsun? Hanzala'ya bak. O ne bir insan ne de başka bir varlık, Filistin'in her türlü zorluğa rağmen direnişinin ve özgürlüğünün simgesi. Her anın kamçılı bir kırbacın vücuduna acılar çizmesi gibi sancılı mı geçiyor? Haykırışlarına herkes kulak mı tıkıyor? Verdiğin mücadelede yalnız mısın? Eğer bunları yaşıyorsan bil ki senden milyonlarca var. Herkesin sancısı kendine büyük. Senin sancın nefsinle mücadelelerdir, Afrika'dakinin açlıkla, Arakan'dakinin zulümlerle... Kısacası hepimizin ortak mücadelesi batılla olan savaşıdır. En azından olması gereken budur.

Sesini kimse duymuyorsa sende Hanzala gibi sessiz çığlıklarınla insanların yüreğine korku sal. İyi ki varsın Hanzala. Sen susarak, ben yazarak birbirimize çok şey anlatıyoruz.

Şeydanur Aydın
12-A

Fotoğraf: Şeydanur Aydın

İNSAN NİSYAN İLE MÂLÜLDÜR

Fotoğraf: Muhammet Beyazal

İnsan kelimesinin nisyân kökünden geldiğini söylerler. Nisyân... Unutan... Çok anlamlı bir tevafuk değil mi sizce de? Unutuyoruz azar azar. Nereden geldiğimizi, nereye gideceğimizi, ne yapmamız gerektiğini. Sevgiyi, merhameti, acıyı unutuyoruz.

Sevgiyi unuttuk biz. Basit şeylere harcadık onu, tıpkı papatyaları harcadığımız gibi. Merhameti unuttuk biz. Bir köpeğe su vermeyecek kadar çocuğumuzun başını okşayamayacak kadar merhametsizleştik. Acımayı unuttuk biz. Diğer ülkeleri bırakın, burnumuzun dibindeki insanların hallerine dertlenmeyecek kadar hissizleştik.

Aşkı unuttuk. Kördüğüm gibi aşkları, çöl aşırıp dağ deldiren aşkları unutup en fazla bir aylık maceraları aşk sandık. Vefayı unuttuk biz. Şu zamanda bizim için gecesini gündüzüne katan birkaç insana vefalı kalamadık. Ve yine en önemlisi Rabbimizi unuttuk biz. Onun bize şah damarımızdan daha yakın olduğunu, en yakın dost, sırdaş, yâr olduğunu unuttuk.

Her şeyi unutan hafsalam kabul etmeyecek gibi oluyor bu kadar unutmayı. Bunları böyle yazınca korkmadım değil. Et yığını, kemik torbasına dönüşmüşüz. Kıyamet mi yakın, yoksa insanoğlu hep mi böyleydi Rabbim?

Düşünüyorum da şehit haberi alı-

yoruz mesela, bir iki gün üzülp ağlıyoruz ve unutuyoruz, bu olağan hâle geldi artık. Peki ya şehidin yakın çevresi, ailesi? Onlar da bir yıl, belki on yıl... Ama bu acı bile unutuluyor, ilk günkü gibi olmuyor. Bazen onsuz yaşayamam dediğimiz insanları bile unutuyoruz, farkına varmıyoruz onsuz da yaşayabildiğimizizin. Aslımızı unutuyoruz. Başkalaşıyoruz gün geçtikçe de hiç oralı bile olmuyoruz. Aslını unutanın tarih sayfalarından da silinip gideceğini unutuyoruz oysaki. Ne için geldik, nereye gidiyoruz? Nasıl bir düzenin içinde, kimin emrindeyiz? Nefsin mi, sebeplerin mi, Yaraticının mı? Unutuyoruz...

Ey kâri! Gerek var mı lafı daha fazla uzatmaya? İnsanoğlu işte... Üzülür unuttur, mutlu olur unuttur. Hata yapar unuttur, pişman olur unuttur. Böbürlenir, küçücük bir kan pıhtısı olduğunu unuttur. Hep başkalarını yargılar, aynaya bakmayı unuttur. Velhasıl-ı kelam unutturuyoruz...

Şule Baguc 11-K

GÜLEN AYVA AĞLAYAN NAR

Başım ağrıyordu. Çatlayacak gibiydi sanki. Oysa yağmur ne güzel de yağıyordu. Sanki dünya üzerindeki tüm kötü yüreklerde hiçbir kirlilik bırakmayacak gibiydi. Bir ağacın dallarına benzeyen şimşekler ürkütmüyordu beni. İnsanoğluna ulaşmaya çalışan bir el gibiydiler. Boğulmak üzere denizde çırpınan insanoğluna “Haydi uzat elini!” dediklerini duyabiliyordum. Pencerenin kenarına geçip sadece bir saniyeliğine aydınlattığı şehrin sokaklarını görmeyi çok isterdim ama ağrım izin vermedi bana ve beni doğruca yatağa sürükledi. Gözlerimi kapatmıştım. “Ne olur bu gece düşünmeyeyim izin ver bana ruhum!” dedim. Dinlemedi beni.

Başım yastığa değdiği andan itibaren dünyanın her yerinden fotoğraflar canlandı zihnimde. Bir yanımda Afrika sıcağının ortasında çocuklarıyla vedalaşmış, tek bidon su almak için iki günlük yola tek başına gidecek olan anneler, bir yanımda derisi kemiğine yapışmış, sinekleri elleriyle kaçırmaya çalışmaktan takati kalmamış aç çocuklar... Dünyanın nasıl bir yer olduğundan habersiz yeni doğanlar ve yaşadığını hiç hissetmemiş ağızları kuru adamlar... Derme çatma evlerinde aynı tasta yemek yiyen ve son damlasına kadar elleriyle süpüren aileler... Öylesine gözümün önünde ki fotoğraf, bir damla sıcak göz yaşa akıyor sol yanağıma doğru. Sonra çiçekli bahçeler... Ağaçlarla çevrili kocaman bir oyun parkında koşturuyor onlarca çocuk. Çiğlik çiğliğe gülüşüp oynuyorlar. Kiminin elinde kum kovanı, kiminde oyuncak kürek... Kimisi de salıncak sırasında. Bazısı oyuncak satan yaşlı bir amcanın tezgâhının önünde ağlıyor hüngür hüngür. Onları izleyen anneleri uzaktan gülümsüyorlar. Sonra bir çocuk düşüyor yere kaydırdıktan kayarken. Annesi ona doğru koşarken attığı çiğliklerden korkuyor küçük. Acımadığı varsa da acıyormuş gibi hissettiriyor kolundaki yara. Ağlamaya başlıyor.

Düşünme, hayır düşünme! Sol tarafıma dönüyorum. Mezar başında ağlayan çocuklar görüyorum. Anne babalarının kıyafetlerinde onlar yaşarken sarıldığında duymaya çalıştığı kokuyu aradıklarını en çok. Toprağı insan yiyen bir canavar gibi hayal ettiklerini görüyorum. Acının bazen insanı öldürmeye yetmediğini anlamalarını görüyorum. Omuzlarından ruhlarına sinen yükün altında yapayalnızlar. Düşünceleri uyuşuk şekilde, bir zamanlar gülebildikleri anılarında yaşayacaklar. Bir kurşunun ya da bir kötü yürekinin karşısına çıkana kadar... Sağıma dönüyorum. Bir damla ter akıyor şakaklarımdan.

Göz yaşları kurumuş bir baba, uçurumun kenarında. Yaşasa zindan, atlayıp öldürse kendini hesabını veremeyecek. Ailesini koruyamamış olmanın utançıyla boğazında hep bir yumruyla gezecek. Hayatı boyunca hiç gülme-yecek. Affetmeyecek.

Her şeyi uzaktan izleyen bir esnaf, dükkânında yağmalanmamış birkaç eşyayla gri dünyayı seyrediyor. Kimsenin satacaklarına ihtiyacı yok artık. Onunda yaşamak için bir sebebi... Fotoğraf değişiyor birden. Uzun bir cadde boyunca birbirini hiç tanımayan insanlar yürüyor karşılıklı. Kimsenin başkasının hayatından haberi yok. Dikkatleri sadece giyilen kıyafetler çekiyor. Kızlar annelerine gizlice gösteriyorlar karşıdan gelenleri. Bebek arabasında oturmaktan sıkılmış çocuklar ve eşlerini beklemekten yorulmuş erkekler... Etraf seslerle dolu. Mağ-

zaların içleri tıklım tıklım ve kabinlerde kuyruk var. Pazarcıklar yapılıyor. “Yok, hayatta kurtarmaz” cümleleri uçuyor havada. Kimi alıcı mutlu, kimi mutsuz. Erkek çocuğunun elinde bir silah var ve masumca savaşmayı öğreniyor, henüz beş yaşında. Annesi komşusuyla karşılaşılıyor “yok” diyor, “sevmiyor kitapları”. Ama asla evde günde bir saat bile kimsenin kitap okumadığından bahsetmiyor.

Sırt üstü yatıyorum, açıyorum gözlerimi. Belki gözlerim açıkken düşünemiyordum. Olmadı yine. Mermi izleriyle dolu bir odacıkta “öğrenmeye çalışan” bir düzine yavrucağ gözümün önünde. Ne kitabı, ne defteri? Ayakkabısız, sırtında ince bir bez parçası, kollarıyla çiçek olmuş gökyüzü gibi bakıyor bana. Ona baktığımda zihnimde tek bir cümle var. “Değişmeli bu dünya.”

Ve sonra okulun ilk günü ağlayan çocuklar, onları kapsının önünde bekleyen ebeveynler gördüm. Tabi yine de kötülükten korumaya elimizin kolumuzun bağlı olduğu Leylalar, Eylülüler ve diğer tüm masumlar. Şartlar diyorum, bir çocuk olduğunda, hepsi aynı olmalı. Dünya üzerinde çocukların açıklıktan, sapkınlıktan ya da savaştan öldüğü bir düzeni kim kabul eder ki? Onlarca kınama gördüm. Kendi cümlelerini bile kuramamış, ertesi gün unutmuş ve hayatına devam etmiş onlarca insan gördüm. Hoş bir beş çayında “geçen gün de şunu duymuştuk haberlerde” diye başlanıp beraberinde keklerin böreklerin yenildiği sohbetlere maruz kaldım. Midem bulandı, birden yatakta doğruldum. Kafamı yatağın başlığına dayadım ve derin derin nefes almaya çalıştım. Yutkundum ve boğazıma saplanıp kalan acının mideme inmesi için dua ettim. Yine gördüm o çocukları. Zar zor sığırdıkları kulübelerin duvarında açık kalmış yerinden askerlerin postallarını izliyorlardı. Askerler saçlarından tutup sürüyüp götürürken genç bir kıızı, kulaklarını kapayan çocuklar...

Bir başka yerde efendisinin buyruğunu yerine getirirken kime göre köleyim diye düşünen oğlanlar... O su kuyusundan dönmeyen anneler... Sonra mavi oldu her yer. Denizden korkan bir çocuğun abisine “beni bırakma” diye akittiği göz yaşları karıştı suya. Kıyısında kumdan kale yapan güneşten teni yanmış çocuklar... Sonra yine savaşın ortasında yanarak ölen çocuklar, göz yaşlarıyla veriliyor külleri toprağa konulurken.

Kalkıp bir bardak su içtim. Geçmeyecekti bu baş ağrısı. En iyisi uyumaktı. Kolayı vardı, bir uyku hapi içtim dolaptan alıp. Etki etmesi en fazla yarım saattir. Uyuyunca rüya görür ama pek düşünmez insan. Sakince yatağıma döndüm. Kapattım gözlerimi. Tüm renkler iç içe arttı. Birbirleriyle çarpışan renklerin hayalini kuruyorum sadece. Yarın olduğunda ve hayatın içine balıklama daldığımda her şeyi unutabilirim, tabi kafamı yastığa koyana kadar. Çünkü vicdan en çok yastığa baş konduğunda konuşur. İnsanın ruhundan başlayan ve kemiklerine kadar kemiren bir fare gibidir. Küçük ağızıyla yavaş yavaş delirtir zihinleri. Ve ben gerçeklerin siyahına gözlerimi kapayıp, renkleri izliyorum. Dünya üzerinde renkleri çalınmış insanları umursamıyorum artık. Yarın gece tekrar başlayacak olan ızdırabımı düşünmeden önce, iyi geceler vidadım.

Fatma Betül Odabaş
Mezun Öğrenci

İL İL NE DİYORUZ

ADANA

Aşkana: Mutfak
Cülük: Cıvcıv
Mısmıl: Sakin, sessiz
Yuğmak: Yıkamak
Yazı: Tarla

ADIYAMAN

Cor: Karşılıklı sohbet
Hıla: Sofra bezi
Cıncıh: Kuş
Manca: Salata
Nacar: Marangoz

AFYONKARAHİSAR

Keşir: Havuç
Ginez: Galiba
Pontur: Pantolon
Gocuk: Mont
Babiç: Ayakkabı

AĞRI

Yungul: Hafif
Gabbuz: Yumruk
Hal: Siyah ben
Köynek: Gömlek

AMASYA

Zımzik: Yumruk
Zavrak: Salatalık
Ganmak: Doymak
Enek: Misket, bilye
Dinge: Zirve, yüksek

ANKARA

Badılcan: Patlıcan
Tomaş: Domates
Çemek: Pencere
İnehter: Anahtar
Galiz: Cimri

ANTALYA

İş kesmek: Yaramazlık yapmak
Acıbala: Acaba
Voyın: Hey, merhaba
Deke: Keçi
Babiç: Ayakkabı

ARTVİN

Pataşin: Ördek
Çincar: Pancar
Tada: Ağabey
Patura: Patlamış mısır
Paypuç: Bağır sak

AYDIN

Setre: Ceket
Mısandır: Yüklük
Zefiroz: Rüzgar
Dalgan: İsrırgan otu
Sıtrasız: Sevimsiz

BALIKESİR

Künge: Çöp
Natar: Anahtar
Goz: Ceviz
Bön: Bugün
Kapçılamak: Kabuğunu çıkarmak

BİLECİK

Tırkışlı: Hastalık
Yıvcık: Kumaş parçası
Hıştama: Konuşma
Bandıkmak: Bunalmak

BİNGÖL

Kartop: Patates
Badya: Büyük taş
Çimmek: Banyo yapmak
Cücük: Cıvcıv
Patile: Gözleme

BİTLİS

Tıhtimorik: Böğürtlen
Dirçik: Zıplamak
Kartol: Patates
Keşur: Havuç
Zingalav: Çan, zil

BOLU

Cacur: Fermuar
Demşek: Şımarık
Ellehim: Galiba, sanırım
Gaklak: Köy evlerinde balkon
Avu: Zehir

BURDUR

Mesmursuz: Lüzumsuz
Kötürge: Oturak
Engücü: Nasıl olsa
Garlık: Sürahi
Tüngümek: Zıplamak

BURSA

Kısgıç: Yengeç
Parkulamak: Azarlamak
Cilli: Misket, bilye
Cantık: Pide
Yensimek: Yumuşamak

ÇANAKKALE

Tingildemek: Sallanmak
Gübreşen: Tavuk
Apbacık: Bembeyaz
Bingeşmek: Karıncalanma
Alafatmak: Kokmak

ÇANKIRI

Pelezimek: Heyecanlanmak
Gölbez: Köpek yavrusu
Kısnet: Pinti, cimri
Höşük: İhtiyar
Biguruk: Azıcık

ÇORUM

Çapçık: Cıvık insan
Gobel: Erkek çocuk
Öpçe: Ukala
Deşenek: Misket
Gürülemek: Kiskanmak

DENİZLİ

Gımicık: Çok az
Sarı ot: Havuç
Yalım: Galiba
Zapırdeve: Koşuver
Tivis: Çekirdek

DİYARBAKIR

Bermat: Mutlu olmayan
Dingilafistan: Tahterevallı
Hilafsız: Hakikaten
İlangeç: Yengeç
Kortik: Çukur

EDİRNE

Pate: Misket
Şaşar: Sakar
İlmon: Limon
Tirildamak: Kafa şişirmek
Çava: Yabancı insan

ELAZIĞ

Horata: Laf, söz
Tavlu: Şişman
Yalavuz: Yalnız
Örken: Halat
Gişi: Eş, koca

ERZİNCAN

Ayahde gurumak: Çok zayıflamak
Başyahanı: Yukarı doğru
Cıkkirik: Kapı mandalı
Depbik: Tekme
Gıldirik: Yuvarlak

ERZURUM

Cırbağa: Cılız
Culuh: Hindi
Aşma: Kayısı kurusu
Gah: Elma kurusu
Gottoz: Dik kafalı

ESKİŞEHİR

Zumzuk: Yumruk
Gındirik: Aralık
Zaar: Herhalde
Bayaktan: Az önce, demin
Garpız: Karpuz

GAZİANTEP

Bahdeniz: Maydanoz
Kötek: Dayak
Hösmek: Susmak
Höngürhök: Tahterevallı
Söhür: Sahur

GİRESUN

Bileki: Ekmek pişirilen kap
Cavaloz: Sincap
Dah: Dikkat çekmek
Elmek: Avuç dolusu
Enük: Köpek yavrusu

GÜMÜŞHANE

Avara: Kasım ayı
Gındır: Yuvarlak
Essah: Gerçek
Mingır: Para
Miltan: Gömlek

HAKKARİ

Eyvan: Balkon
Zeher: Zehir
Yalaştan: Yalancılıktan
Şıprık: Terlik
Püçülük: Havuç

HATAY

Hös kalan: Sus artık
Akrüt: Yaramaz çocuk
Kalan: Artık
Gursaksız: Boğazına düşkün
Ötaan: Geçen gün

ISPARTA

Aşam: Akşam
Donuz: Domuz
Velesbit: Bisiklet
Tüngümek: Zıplamak
Peşgir: Havlu

MERSİN

Hindi: Şimdi
Geriberi: Bu tarafa doğru
Çiğın: Omuz
Babiç: Ayakkabı
Hoora: Orası

İSTANBUL

Yeis: Üzüntü
Akıbet: Sonuç
İnsiyak: İçgüdü
Zillet: Aşağılama

İZMİR

Çiğdem: Çekirdek
Domat: Domates
Dar: Mısır
Yemiş: İncir
Meşe: Bilye

KARS

Pağhıl: Kıskaç
Derekep: Derhal, hemen
Gagaç: Kurumuş ot
Gaşka: At arabası

KASTAMONU

Bıdığ: Azıcık
Biliş: Tanış
Boyna: Habire
Bürsü gün: Ertesi gün
Cinlenmek: Kızmak

KAYSERİ

Fabırğa: Fabrika
Esger: Asker
Ellik: Sahur
Garsamba: Eşyalar
Pantul: Pantolon

KIRKLARELİ

Pırkalamak: Kurcalamak
İnge: Yenge
Cili: Misket
Motur: Traktör
Pangallık: Çayır, çimin

KIRŞEHİR

Astap: Elbise
Çalkamaç: Ayrın
Essah: Doğru
Zaar: Galiba
Zukga: Dayak

KOCAELİ

Zarba: Polis
Mazin: Zengin
Terso: Parasız kalmak
Kene: Para
Mariz: Dayak

KONYA

Bişgi: Testere
Motur: Traktör
Gumpir: Patates
Yuka: Ince
Peşkir: Havlu

KÜTAHYA

Össen: Herhalde
Pavkırmak: Sinirle bağırarak
Şibit: Yufka
Cibar: Çocuk
Bibi: Hindi

MALATYA

Sakko: Palto
Eğiş: Kürek
Kemçik: Eğri yüzlü
Ayahçah: Merdiven
Hazen: Erkek çocuğu

MANİSA

Sekemek: Basamak
Eşik: Balkon
Gevrek: Simit
Çiğdem: Ay çekirdeği
Huncacık: Birazcık

KAHRAMANMARAŞ

Bider: Tohum
Cibelmek: Şırmak
Hinaza: Kuruntulu, sinsi
Cöh: Kabiliyet, dirayet
Hortum: Taze bakla

MARDİN

Çapu: Alkış
Şilor: Erik
Zingilav: Çan, zil
Çipin: Sinek
Kartol: Patates

MUĞLA

Çöveş: Güneş
Dığan: Tava
Melesbit: Bisiklet
Gari: Artık
Bisat: Çamaşır

MUŞ

Beteşe: Çirkin
Katekulle: Dalavere
Mırdar: Pis
Mıtrıp: Cimri
Behemt: Mecalsiz

NEVŞEHİR

Carı: Çabuk
Cibit: Islak
Filke: Musluk
Gücün: Zorlukla
Guşane: Büyük tencere

NİĞDE

Çömçe: Büyük kaşık
Zerdeli: Kayısı
Horanta: Ev hanesi
Hayat: Bahçe, avlu
İbrik: Su kabı

ORDU

Çiğit: Çekirdek
Erinmek: Üşenmek
Göğ: Olgunlaşmamış, yeşil
Şilte: Koltuk
Yennik: Hafif

RİZE

Fambur: İhlamur
Kofı: Saçır
Eskemi: İskemle
Değirmi: Yuvarlak
Şofkal: Mısır kabuğu

SAKARYA

Kızan: Çocuk, genç
Gündöndü: Ayçiçeği
Aruklamak: Zayıflamak
Çiğdem: Çekirdek
Pate: Misket

SAMSUN

Aşene: Mutfak
Cücük: Cıvcıv
Katık: Süzme yoğurt
Güdük: Kısa
Çapula: Ayakkabı

SIİRT

Acar: Yeni
Bibi: Hala
Beredayi: İşe yaramaz
Vardek: Ördek
Bızap: Buzdağı

SINOP

Deyda: Orada, karşıda
Terek: Raf
Peşkün: Lavabo
Ciber: Mısır
Apollo: Hoperlör

SİVAS

Farımak: Yaşlanmak
Gadinge: Yenge
Gabala: Toptan
Camuz: Manda
Beslek: Hizmetçi

TEKİRDAĞ

Talika: At arabası
Kufa: Kova
Pangallık: Çayır, çimen
Aydamak: Sürmek
Ampir: Sersem

TOKAT

Fırtmak: Küsmek
Aşurma: Kulplu
Pelver: Salça
Seku: Ceket
Sepelek: Tez canlı

TRABZON

Aruk: Siska, çelimsiz
Barkaç: Kova
Harar: Büyük çuval
Varagel: Teleferik
Zağar: Köpek

TUNCELİ

Eşgere: Aşkar
Manha: Bahane
Eğreti: Emanet
Tavlu: Şişman
Zurba: Kalabalık

ŞANLIURFA

Cıkıcık: Cam
Zuvah: Sokak
Behteniz: Maydonoz
Kuşhana: Tencere
Hanek: Şaka

UŞAK

Alaf: Ateş
Ayran gevme: Boş konuşmak
Cıbil: Fakir
Ginik: Beleş
Şarpo: Başörtüsü

VAN

Küflankuf: Salıncak
Alça: Erik
Eyvan: Balkon
Şipik: Terlik
Gartol: Patates

YOZGAT

Bıldır: Geçen yıl
Çitlek: Çekirdek
Gobel: Erkek çocuk
Gumpir: Patates
Mazarat: Yaramaz

ZONGULDAK

Negelen: Nasıl
Yosma: Zayıf, kuru
Çiğ: Tavan arası
Buruş: Kuru meyve
Gayıkmak: Merak etmek

AKSARAY

Cırcır: Fermuar
Firek: Domates
Keneflik: Tuvalet
Lavgar: Çok konuşan
Guşane: Tencere

BAYBURT

Baçık: Öpmek
Beytanbal: Pasaklı
Bışkı: Tencere
Cıcık: Güzel
Çit: Başörtüsü

KARAMAN

Alaya: Siyah üzüm
Cıllamak: Oyunu bozmak
Çula: Karga
Çingil: Kova
Dafalmak: Sıklıkmak

KIRIKKALE

Ellaham: Herhalde
Düneğen: Dün
Cimbıldama: Çalkalanma
Dulda: Gölge yer
Gadak: Çivi

BATMAN

Dastar: Başörtüsü
Galan: Artık
Dulluk: Oturulan yer
Kötürge: Oturak
Kırmak: Kesmek

ŞIRNAK

Beg: Bey
Duh: Dün
Giran: Pahalı
Caran: Bazen
Niha: Şimdi

BARTIN

Açay: Sevgili
Ösger: Rüzgar
Mazak: Ham meyve
Lomlom: Patavatsız
Madaf: Aranılan

ARDAHAN

Ağbun: Gübre
Akuçka: Tencere
Berf: Kar
Bişka: Kibrit
Dinaza: Alay etmek

İĞDIR

Tuman: Pantolon
Eyin: Beden
Küçe: Sokak
Tike: Tane
Yeke: Büyük

YALOVA

Gündöndü: Ayçiçeği
Aksavata yapmak:
Orta yolu bulmak
Faça: Giysi
Ketenpere: Dolandırıcılık
Paspal: Kötü, fena

KARABÜK

Nanca: Ne kadar
Sırtarmak: Karşı gelmek
Husa çekmek: Merak etmek
Çezinmek: Oyalanmak
Arey: Şaşkınlık

KİLİS

Afrit: Sağlıklı
Attun: Zeytin
Ceh: Gösteriş
Çütçü: Çiftçi
Hayir: İncir

OSMANİYE

Börkenek: Kapüşon
Celfin: Piring
Firez: Anız
Gabırlık: Mezarlık
İsmarç: Sipariş

DÜZCE

Ceferlik: Odunluk
Çangıl: Zil
Kelep: Kolye
Mablağ: Çay kaşığı
Pin: Kümes

Hazırlayanlar

Mervenur Dokuz 11-K

Hanife Çetinkaya 11-K

Ebrar Ağcabal 11-K

Sedanur Güner 11-H

Rumeysa Öz 11-H

Rumeysa Avcı 11-H

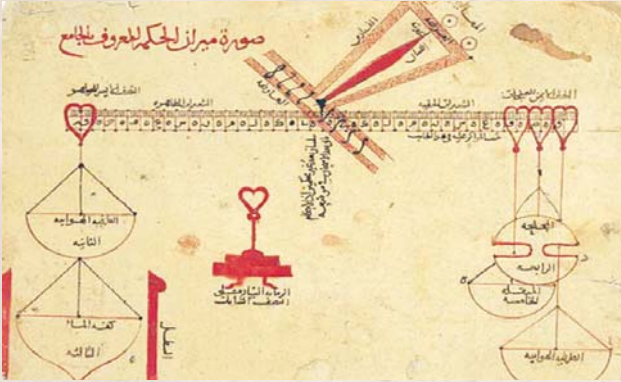
BİLİM TARİHİNE KISA BİR YOLCULUK

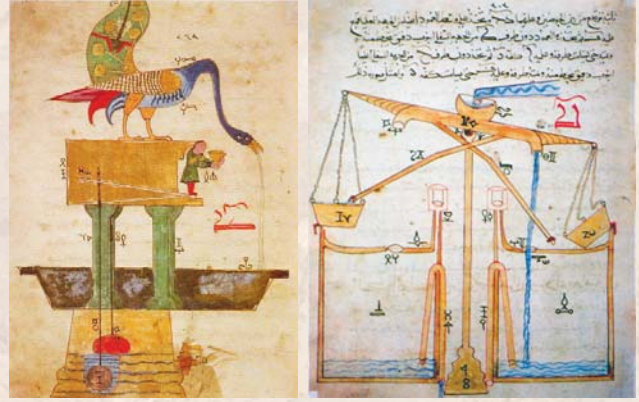
Yed-i Velayet Yedi Vilayet Kısa Film Festivali, Kısa Film Yarışması konusu olarak yedi bilim insanı seçildi. Biz de buna mukabil, size onları kısaca tanıtmak istedik.

Abbas bin Firnas Wright kardeşlerden bin yıl önce, uçmayı ilk deneyen Endülüslü âlim. Astronom, mühendis, mucit. Su saati ve büyütecini icat etti.

Cabir bin Hayyan: Kimyanın kurucusu ve isim babasıdır. Dünyada ilk Kimya laboratuvarını kurdu. Kitab-el Kimya kitabında atomun parçalanabileceği fikrini bundan 1200 yıl önce ortaya attı.

El-Cezeri: Sibernetiğin kurucusu, Cizreli bilim adamı. Mekanik yani robot bilimi üzerine çalıştı. Elektriği kullanmadan su ve mekanik parçalarla çalışan makineler yaptı. Leonardo da Vinci'den önce yaşamıştı ve ona ilham veren bilim adamı oldu. İcatlar kitabında elli makinenin detaylı ve resimli tanımı vardır. Bu makineler Alman bir bilimci tarafından yapılarak çalıştırılmıştır, yani hayali değildir. Kitabının aslı kayıpsa da kopyaları Ayaşofya ve Sultanahmet kütüphanelerinde mevcuttur. Kitap, "Olağanüstü Mekanik Araçların Bilgisi Hakkında Kitap" kültür bakanlığınca basıldı. 2019'da İstanbul'da "Cezeri'nin Olağanüstü Makineleri" adlı özel bir sergi hazırlandı.

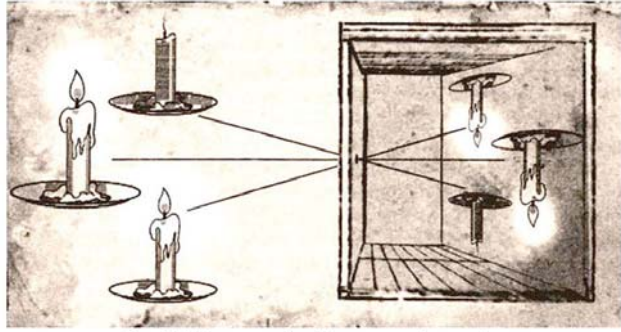
Kadızade Rumî: Bursalı Astronomi âlimi Osmanlı'nın ilk şeyhülislamı Molla Fenari'den dersler aldı. Bilimsel bütün çalışmaların temelinde Matematiğin olması gerektiğini savundu. Oradan Semerkant'a gitti ve Ulug Beyle tanıştı. Yıldızların gökyüzündeki hareketlerini ve konumunu bildiren Zic-i Ulug Bey kitabına katkıda bulundu. Bu kitap da Kültür Bakanlığınca yayımlandı.

El-Kindi: Diyalektik ve Felsefe alanında 277 eseri vardır. Kriptoloji, şifreleme yöntemiyle frekans analizini bulan ilim insanıdır. Ona göre zaman, cisim, hareket birbirinden ayrı düşünülmemeyen kavramlardır. Kainatın sınırlı olduğunu, kainatın ve dünyanın kürevi olduğunu ortaya atmıştır.

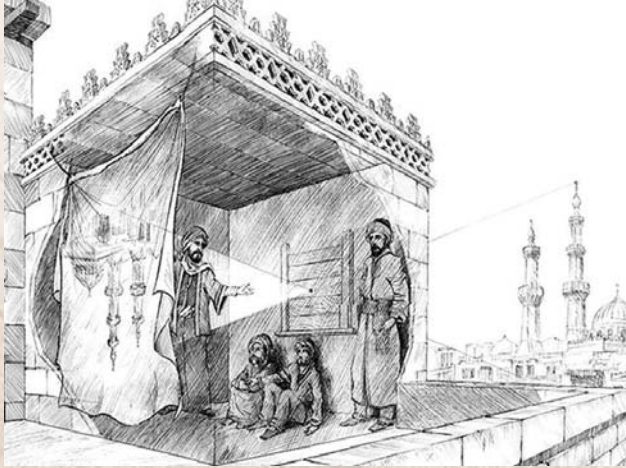

İbnü'l-Heysem: Bilimsel metodolojiyi ilk kez ortaya koyduğu için dünyanın ilk bilim insanı sayılır. Astronomi, Tıp, Matematik, Optik alanında çalışmaları vardır. Gö-

zün çalışma kuralları ve ışığın doğası üzerine Kitâb el-Menazır (optik kitabı) yazdı. Işığın nasıl yayıldığını araştırdı. Kamera sisteminin temeli olan karanlık oda deneyini gerçekleştirdi. Işığın yol alma ve yansıma açılarını hesaplamak için deney düzenekleri kurdu. Karanlık Oda "Beyte'l Muzlim" olarak kitabında bu düzeneği ayrıntılarıyla anlattı. Beyte'l Muzlim modeli daha sonra Batı'ya aynı ismin Latinceyle "Camera Obscura" geçmiştir. Kamera oda, obscura ise karanlık demektir; Arapça beyt ev, muzlim de karanlık demektir. Günümüzdeki fotoğraf makinesinin ilk örneğidir. Yaptığı modelde görüntü hiç değişmeden diğer tarafa ters olarak düşmektedir. Rönesans döneminde birçok ressam bu oda düzeneğini kullanarak günümüze ulaşan sanat şaheserlerini çizmişlerdir.

İbnü'l Heysem'in üç mum deneyi.

El-Zehravi: 11. yüzyılda Endülüs'ün yetiştirdiği Tıp âlimidir. Cerrahi aletler icat etmiştir. Bu aletlerin şekillerini olduğu kadar hangi maddeden yapılacağını da düşünmüştür. Cerrahi alanının babası sayılır.

Fuat Sezgin ve İslam, Bilim ve Teknoloji Tarihi Müzesi

Geçtiğimiz yıl kaybettiğimiz Prof. Dr. Fuat Sezgin ömrünü Bilim Tarihine adanmış, gelmiş geçmiş en önemli bilim insanlarımızdan biridir. Yaşamının sonuna doğru Gülhane Parkı içerisindeki müzenin kurulmasını sağlamış ve Müslümanların dünya medeniyetine katkı-

rını anlatmıştır. "Bilim Tarihi Sohbetleri" adlı kitapta Prof. Dr. Fuat Sezgin'in nasıl bir disiplin ve özveri ile çalıştığına, İslam'ın bilimi teşvikini hayata geçiren isimlerin örnek yaşamına şahit olacaksınız.

Öğretmenlerimizden Yıldız Tarakçı ve Demet Tunçbilek bu müzeyi gezip fotoğrafladılar.

Görseller google arama motorundan alınmıştır.

FEN BİLİMLERİ DERSLERİNDEN

Fen Bilimleri alanındaki derslerde tatbiki çalışmalardan kareler... Biyoloji Öğretmenlerimiz Kerime Gülen ve Süleyman Altınışik öğrencilerle deney yapıyor.

TÜBİTAK PROJELERİMİZ

Eyüp Sultan Kız Anadolu İmam Hatip Lisesi olarak TÜBİTAK 4006 Bilim Fuarı'na 30 proje ile başvuruda bulunduk. Başvurularımız öğrencilerimizin kendi ilgileri doğrultusunda belirledikleri konular üzerine araştırma yapabilecekleri, araştırmanın sonuçlarını sergileyebilecekleri, eğlenerek öğrenme ortamı gerçekleştirebilecekleri şekilde düzenlenmiştir. Projelerimizden bazıları: Fuat Sezgin Takvimi, Doğal Kantin, Biyogaz, Robot Müstakim

DESTEKLEME VE YETİŞTİRME KURSLARIMIZ

Okulumuzda 2018-2019 eğitim öğretim yılı birinci döneminde hafta içi ve hafta sonu olmak üzere 12 farklı branşta 27 öğretmen ve 650 öğrencinin katılımıyla 64 ayrı sınıfta destekleme ve yetiştirme kursları yapılmış olup kurslarımız başarılı bir şekilde devam etmektedir. Destekleme ve yetiştirme kursları öğrencilerimizin akademik başarılarını artır-

mak, ayrıca 12. sınıf öğrencilerimizin üniversite sınavlarına hazırlanmaları adına son derece önemlidir. Okulumuz kursların sağlıklı yürütülmesi adına idare, öğretmen ve öğrenci veli işbirliğini üst seviyede tutmaktadır. Destekleme ve yetiştirme kurslarımız ikinci dönemde de okulumuzun tüm imkanları kullanılarak devam edecektir.

DENEME SINAVLARI

Okulumuzda 11 ve 12. Sınıflara yönelik deneme sınavları belirli aralıklarla yapılıyor. Öğrencilerimiz akademik yönden de destekleniyor.

PICTES PROJESİ VE SURİYELİ ÖĞRENCİLERİMİZ

Pictes Projesi "Suriyeli Öğrencilerin Türk Eğitim Sistemine Entegrasyonu" isminin İngilizce kısaltmasıdır ve Avrupa Birliği ile ortak bir projedir. Maddi kaynağı AB sağlamıştır. Devletimiz ise bu projeye Sınıf, Türk Dili ve Edebiyatı, Türkçe ve Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık alanlarından öğretmenler görevlendirmiştir. Bu projenin amacı okul çağındaki Suriyeli savaş mağduru öğren-

cilerin eğitimlerinin aksamaması ve Türk eğitim sistemine en kısa zamanda adapte olmalarıdır. Aynı zamanda Suriyeli öğrencilerin en kısa zamanda Türkçe öğrenmeleri de projenin amaçlarındandır. Proje 2 yılı geçkin süredir devam etmektedir ve 3 yıl daha uzatılmıştır. Projenin faaliyetleri Türkçe Dil Eğitimi, Arapça Dil Eğitimi ve Telafi Eğitimleridir.

İSTANBUL VALİSİ OKULUMUZDA

Valimiz Sayın Ali Yerlikaya 22 Kasım 2018 tarihinde okulumuzu ziyaret etti. Bu ziyarete İl Milli Eğitim Müdürü Sayın Levent Yazıcı, Eyüpsultan Kaymakamı Sayın Abdullah Dölek, Eyüpsultan Belediye Başkanı Sayın Remzi Aydın, Eyüpsultan İlçe Milli Eğitim Müdürü Sayın Murat Öğütçü, Eyüpsultan Müftüsü Sayın Mustafa Mesten eşlik etti. Öğretmenlerimizin 24 Kasım Öğretmenler Günü'nü kutlayan Ali Yerlikaya beraberindeki heyet ile birlikte okul bahçesini gezerek okulumuz hakkında bilgi aldı.

İMAM HATİP OKULLARI KURULUŞ YILDÖNÜMÜ ETKİNLİKLERİ

17 Ekim 1951 tarihinde bugünkü imam-hatip okulları resmi olarak açılmıştır. Bu okullar Milli Eğitim Bakanlığına bağlı olarak genel ortaöğretim sistemi içerisinde yer alan köklü kurumlarımızdandır. Kuruluşundan bugüne kadar imam hatip okullarının gelişiminde emeği geçen birçok insan olmuştur. Bu anlamda emeği geçenlerden ebediyete irtihal edenleri rahmetle, hayatta olanları şükranla yâd ediyoruz.

Eyüpsultan Kız Anadolu İmam Hatip Lisesi olarak okulumuzda da imam-hatip okullarının kuruluş yıldönümü ile ilgili birçok etkinlik düzenlenmiştir.

HAREZMİ EĞİTİM MODELİ TANITIM PROGRAMI

Okulumuzda uygulanan Harezmi Eğitim Modeli'nin 18 Ekim 2018 Perşembe günü Üsküdar Bağlarbaşı Kongre ve Kültür Merkezi'nde yapılan Harezmi Eğitim Modeli'nin tanıtım programına okulumuz adına Müdürümüz Dilek Maden, Rehber Öğretmenimiz Emrah Işıklı ve Bilişim Teknolojileri Öğretmenimiz Mustafa Önem katıldı.

HAREZMİ EĞİTİM MODELİ

Okulumuzda uygulanmakta olan bu model ile hayatın içinden sorunlara değiniyoruz. Mesela doğaya zararlı atıkların geri kazandırılması, bu konuda animasyon filmlerin hazırlanması, İSKİ Atık Su Arıtma Tesisi gezisi gibi etkinlikler yapılıyor.

Bilişim Öğretmenimiz Mustafa Önem, Edebiyat Öğretmenimiz Serap Avcı Gümüş, Fen Bilimleri Öğretmenimiz Oğuz Kahraman, Kimya Öğretmenimiz Süleyman Altınışık, Coğrafya Öğretmenimiz Muzaffer Odabaş bu çalışmayı yürütmektedir.

HAREZMİ EĞİTİM MODELİ DÖNEM SONU DEĞERLENDİRME TOPLANTISI

Eyüpsultan'da Harezmi Eğitim Modelini uygulayan okullar olarak dönem sonu değerlendirme toplantısını İlçe Milli Eğitim Müdürümüz Murat Ögütücü ve Şube Müdürümüz Mustafa Somuncu'nun da katılımları ile okulumuzda gerçekleştirdik. .

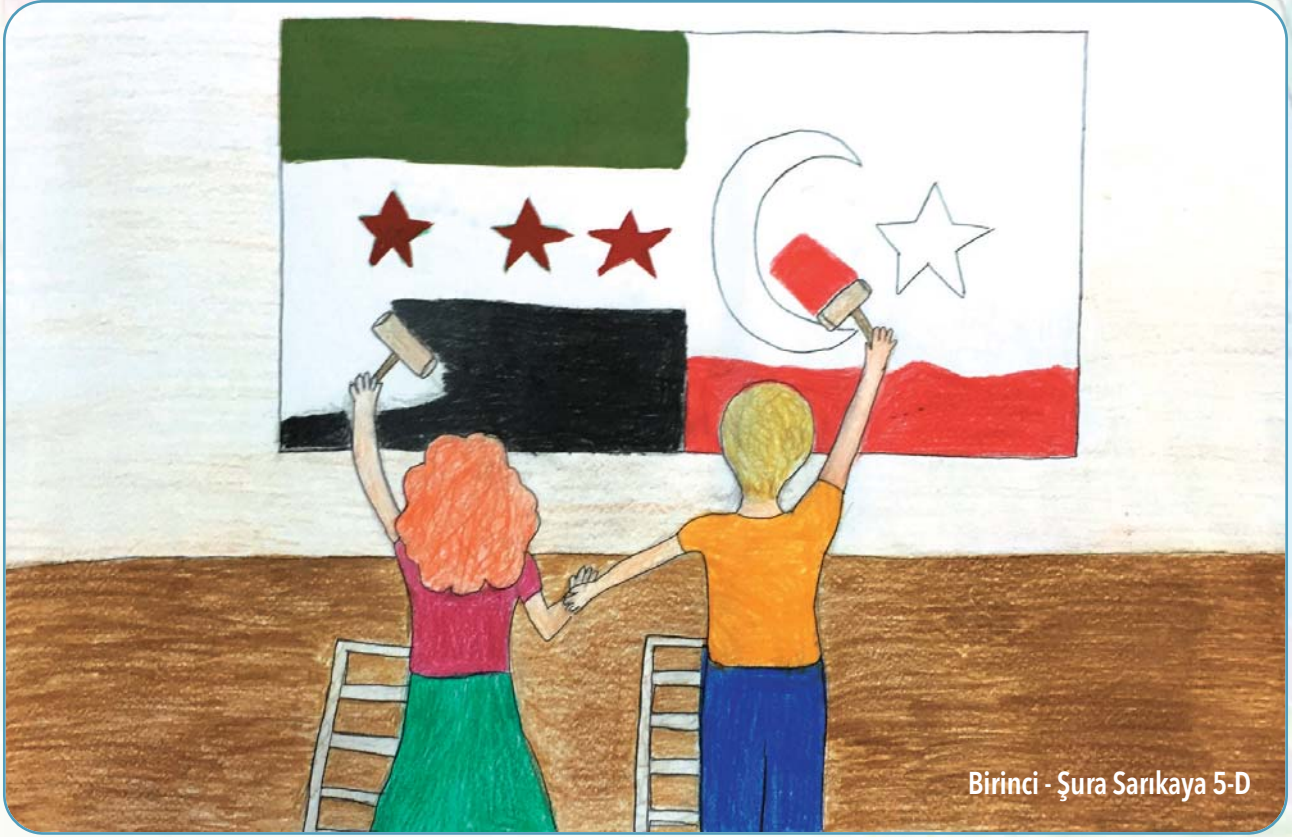

OKULUMUZUN HAFIZLARI

Meslek Dersleri öğretmenimiz Habibe Alkaçır'ın rehberliğinde hafızlık eğitimi devam ediyor. Öğrencilerimiz akademik çalışmalarının yanı sıra Kur'an-ı Kerim'i hıfz etmekte de oldukça başarılılar.

Birinci - Şura Sarıkaya 5-D

“UMUT, BARIŞ VE KARDEŞLİK”TE BİRİNCİYİZ

Milli Eğitim Bakanlığımızın Mektep Projesi kapsamında ortaokullar arası “umut, barış ve kardeşlik” konulu düzenlenen resim yarışmasında Eyüpsultan ilçe dereceleri okulumuzdan geldi. Birinci 5-D sınıfından Şura Sarıkaya, ikinci 6-C sınıfından Slam Mdrati, üçüncü ise 7-F sınıfından Hayrunnisa Hürer oldu. Bu eserler İstanbul ili genelinde okulumuzu temsil etmeye hak kazandı.

ikinci Slam Mdrati 6-C

Üçüncü
Hayrunnisa Hürer 7-F

KUDÜS KONULU KARİKATÜR YARIŞMASI

EYÜPSULTAN
KARİKATÜR OKULU
KARİKATÜR SERGİSİ

2. Uluslararası Mirasımız Kudüs Karikatür Yarışması
Katılım Eseri

Betül SARIKAYA

Eyüpsultan Karikatür Okulu 2. Sınıf Öğrencisi
Ortaokul / 12 yaş

Mirasımız Derneği, İstanbul Büyükşehir Belediyesi, Eyüpsultan Belediyesi ve Dünya Karikatüristler Birliği (UWC) işbirliği ile bu yıl ikincisi düzenlenen "Uluslararası Mirasımız Kudüs Karikatür Yarışması"na 7-E sınıfından Betül Sarıkaya adlı öğrencimiz katıldı. Eseri düzenlenen sergide yer aldı.

TEZHİP SANATI

Meslek Dersleri Öğretmenimiz Şerife Dede'nin öğrencileriyle yaptığı tezhip çalışmalarından bazıları...

Berivan Aygaz 9-F Hilal Melikoğlu 9-D Nurmelek Şenel 9-F

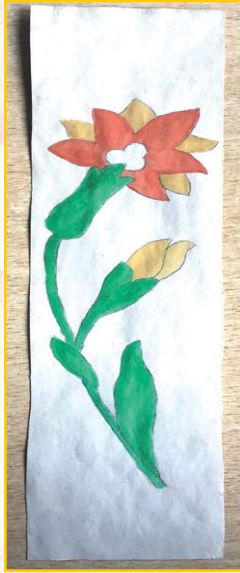
Fatma Naz Kuruoğlu 9-H

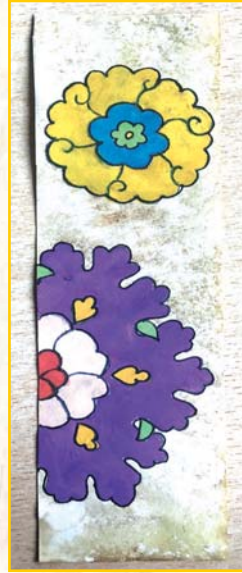
Yasemin
Sena Işık 9-B

Zeynep
Kulakçı 9-I

Zeynep
Acat 9-B

Sümeyye
Yıldırım 9-B

Shakhıda
Yunusova 9-E

Shakhıda
Yunusova 9-E

İrem
Esen 9-D

Geralda
Aufa 9-I

Esmâ
Doğmaz 9-I

Emine Kübra
Çakıl 9-B

VOLEYBOLDA KUPA KAZANDIK

İstanbul İli Kız İmam-Hatip Liseleri Arası Voleybol Turnuvası'nda Beden Eğitimi öğretmenimiz Kenan Talan'ın antrenörlüğünde hazırlanan voleybol takımımız Avrupa Yakası birinciliğini elde etti.

BALKAN ŞAMPİYONASI'NDA MADALYA KAZANDIK

Balkan Karate Federasyonu'nun düzenlediği 19. Ümit, Genç ve 21 Yaş Altı Balkan Karate Şampiyo-

nası, 30 Kasım-1 Aralık tarihleri arasında Hırvatistan'ın Dubrovnik kentinde düzenlendi. 12 ülkeden 843 karatecinin mücadele ettiği Balkan Şampiyonası'nda Karate Milli Takımımız, 46 sporcuyla ülkemizi temsil etti.

Yarışmaya Türkiye'nin yanı sıra Arnavutluk, Bosna Hersek, Bulgaristan, Kıbrıs Rum Kesimi, Makedonya, Kosova, Karadağ, Romanya, Hırvatistan, Sırbistan ve Slovenya olmak üzere 12 ülke katılım gösterdi.

Öğrencimiz Rümeysa Zurnacı'nın bronz madalya aldığı tur-

nuvada Türk karateçiler, kazandıkları 10 altın, 5 gümüş ve 11 bronz madalya ile genel klasmanda ikinci sırada yer aldı.

DARÜ'L-ACEZE'Yİ ZİYARET ETTİK

Müdür yardımcısı Aydın
Cazır ve Rehber öğretmeni
Emrah Işıklı eşliğinde huzur
evi ziyareti gerçekleştirdik.

KUŞ EVLERİ

Okul bahçesi ve çeşitli yerlere
kendi yaptığımız kuş evlerini
yerleştirdik.

İSKİ ATIK SU ARITMA TESİSİ GEZİSİ

Harezmi Projesi'nde bulunan öğretmen ve öğrencilerimiz İSKİ'nin Ataköy'de bulunan Atık Su Arıtma Tesisini gezdiler ve tesiste yapılan çalışmalar ile ilgili sunuma katıldılar.

KİTAP FESTİVALİNDEYİZ

Yenikapı Etkinlik
Alanı'nda yapılan
Uluslararası Avrasya
Kitap Festivali'ne
öğrencilerimizle
katıldık.

EYÜPSULTAN TÜRBELERİNİ GEZDİK

"Yıldızların İzinde" konulu proje kapsamında Melsek dersleri öğretmeni Mahmut Sami Şimşek ve Minel Yılmaz Yağmur, bir grup öğrenci ile başta Eyüpsultan'a adını veren Eyüb El Ensari Türbesi olmak üzere, Kaab b. Malik Türbesi, Hamdullah El Ensari Türbesi, Ebu Şeybetul Hudri Türbesi, Abdul Vedud Türbesi, Ebu Derda Türbesi, Mihrişah Sultan Türbesi, Kaşgari Murteza Türbesi, İdris-i Bitlisî Sıbyan Mektebini ve Necip Fazıl Kısakürek'in mezarını ziyaret ettiler.

İSTANBUL'U OKUYORUM

İstanbul İl Milli Eğitim Müdürlüğü'nün "İstanbul'u Okuyorum" adıyla başlattığı okuma seferberliği nedeniyle 22 Kasım 2018 Perşembe günü birinci dersin ilk 15 dakikasında tüm sınıflarımızda kitap okuduk.

HAFTANIN EN TEMİZ SINIFLARI BELİRLENDİ

Temiz Okul Projesi'yle okulumuzda her sınıf düzeyinde haftanın en temiz sınıfını seçip "temiz sınıf flamasını" kapılara astık.

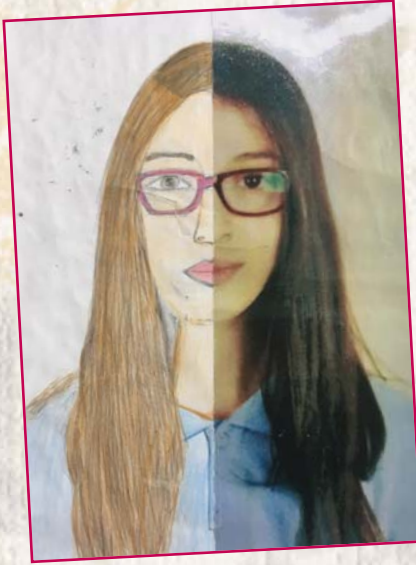
GÖRSEL SANATLAR

Zeynep Beyza 7 - A

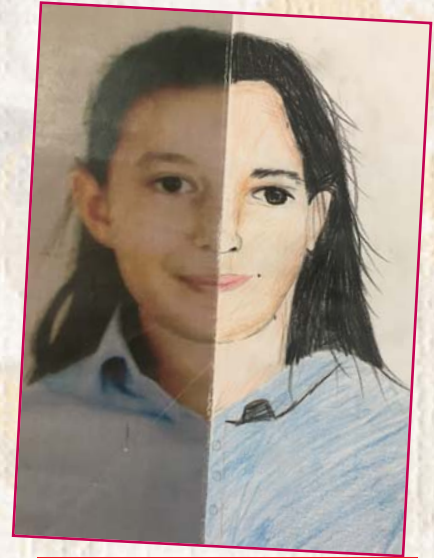
Gülsüm Toktaş 7-E

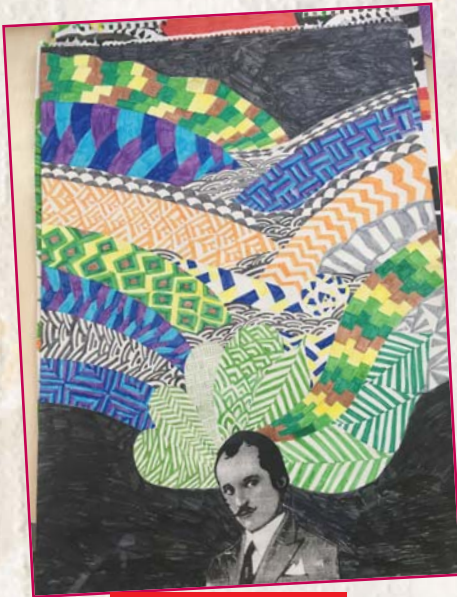
Zehranaz Güney 6-F

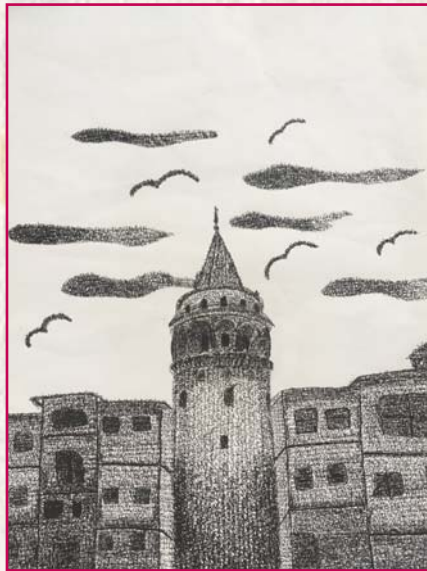
Münevver Gündüz 6 - F

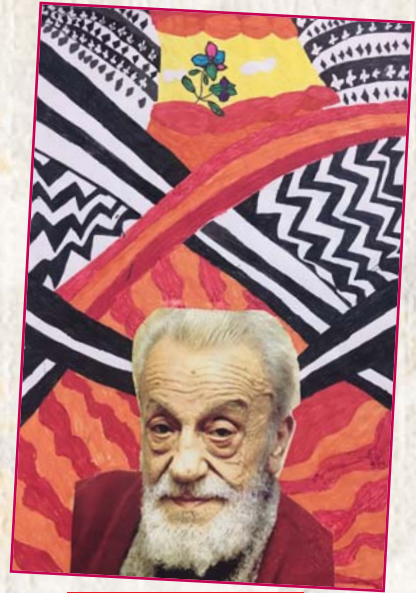
Yasemin Sümeyye Erke 6 - A

Nur Abdulkadir 6 - C

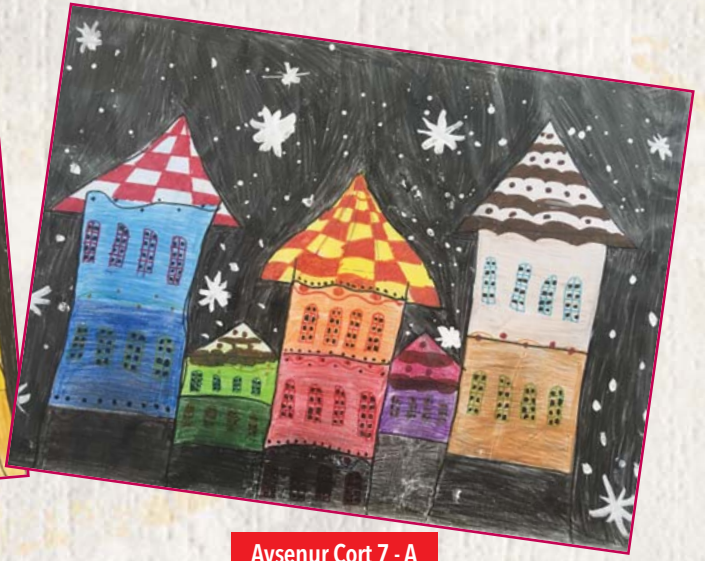
Sıdra Nosh 7 - A

Mükerrerem Duman 6 - C

Ayşe Hümeyra 7-E

Ayşenur Çort 7 - A

Meysun Bunyatova 6 -B

Hüsnu Maviş - 7-C

Dilek Öğreden 9 -B

Fatma Zehra Çalışkan 7 - G

Feyza kondakçı 7 - F

Banu KOCA

ایکی جہان بدبختی کیم کوکل پیقار ایسہ یونس ائمہ

“İki cihan bedbahtı,
kim gönül yıkar ise”

Yunus Emre

Hat: Mustafa Mesten
Eyüpsultan Müftüsü

